

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA OKNA **okres Česká Lípa, příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ: **ŠKOLA S OKNY DOKOŘÁN**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Škola s okny dokořán"

Údaje o škole

název školy: Základní škola a mateřská škola, Okna, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

adresa školy: Okna 3, 47162

jméno ředitelky: Iveta Myšková

kontakty: 487 876 112, 739 739 820, myskovaiveta@seznam.cz, myskova.iveta@skolaokna.cz

internetová stránka školy: <http://skola.obecokna.cz>

Zřizovatel

název: Obec Okna

adresa: Okna 40, 47162

kontakt: starostka Eva Mullerová

Platnost dokumentu od

datum: 31. 8. 2007

aktualizace dokumentu dle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní Vzdělávání: 1. 9. 2018

aktualizace dokumentu dle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní Vzdělávání: 1. 9. 2022

podpis ředitelky:

razítko školy

Další údaje

IČO: 72742356

IZO: 650 037 171

jméno koordinátora tvorby ŠVP: Iveta Myšková

datum projednání školskou radou: 1. 9. 2007

datum projednání upraveného dokumentu školskou radou: 1. 9. 2018

datum projednání upraveného dokumentu školskou radou: 1. 9. 2022

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní charakteristika školy

Škola je integrovaným zařízením plně organizované základní školy a mateřské školy. Správním orgánem školy je Školská rada, zřízená již v roce 2005, která neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodařením. Školská rada se schází dvakrát ročně na začátku školního roku a v jeho závěru.

Materiální vybavení

Budova školy je trojpodlažní, v přízemí jsou tři třídy, šatna a sociální zázemí. V prvním patře jsou dvě třídy a knihovna. Ve třetím podlaží je ředitelna s kanceláří, sborovna, sklad, třída a sociální zařízení.

Škola nemá tělocvičnu, proto hodiny tělesné výchovy probíhají na školním hřišti a rozsáhlé školní zahradě.

Škola nemá samostatnou třídu na školní družinu a dětský klub, k těmto účelům je využívána především školní zahrada, venkovní učebna a třída. Vybavení pomůckami, učebnicemi a učebními texty je dostatečné.

Škola má kvalitní kopírovací zařízení a vybavení, žáci využívají PC k výuce i k procvičování již probraného učiva. Většina tříd je vybavena dataprojektory. Škola má školní knihovnu a třídní knihovny.

Žáci 1. až 5. třídy docházejí na obědy do školní jídelny do nedaleké mateřské školy, kde je ŠJ umístěna.

Žáci 6. až 9. ročníku dostávají obědy ve výdejně, která je umístěna v aule budovy druhého stupně.

Personální obsazení

Personální obsazení Základní školy a Mateřské školy v Oknech je na velmi dobré úrovni. Všichni členové pedagogického sboru jsou plně kvalifikováni pro práci s dětmi a práci ve školní družině. Škola využívá možnosti financování z projektů a zaměstnává školní asistenty. V rámci inkluze jsou podle potřeby zaměstnáváni asistenti pedagoga. Provozní zaměstnanci zastávají svou práci bez problémů, aktivně se podílejí na chodu školy, zajišťují úkoly i nad rámec svých pracovních povinností.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

ZŠ a MŠ Okna je zapojena do ekologických projektů (recyklohraní, ovoce a zelenina do škol, zdravé stravování, zdravá svačina) a je aktivním členem sítě ekologických ZŠ a MŠ (Mrkev, Mrkvička, Asociace lesních mateřských škol).

ZŠ a MŠ Okna se dlouhodobě a úspěšně zapojuje do projektů spolupráce zahraničních škol a bývá jejich koordinátorem. Projekty Comenius a Erasmus+ KA1, KA2 zařízení realizuje od roku 2006.

ZŠ a MŠ Okna dlouhodobě spolupracuje s dalšími malotřídními školami v regionu Českolipska a Novoborska, s partnerskými školami v ČR.

Spolupráce s jinými subjekty

Základní škola a Mateřská škola Okna spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediskem výchovné péče).

Spolupráce s ostatními malotřídními školami v regionu Českolipska a Novoborska se za přispění Místní akční skupiny LAG Podralsko výrazně rozvíjí. ZŠ Okna spolupracuje s DDM Smetanka Nový Bor, ZUŠ Doksy, ZŠ Doksy, Knihovna Doksy, Lesy ČR a ekologickými organizacemi v regionu i mimo něj.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči probíhá formou třídních schůzek, konzultačních hodin, dnů otevřených dveří („otevřených čtvrtků“), společných aktivit pro rodiče a děti (brigády, bazary, dny rodin, slavnosti, průvody atd.).

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ZV

Zaměření školy

V rámci ŠVP ZV se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou. Škola se profiluje zaměřením na výuku anglického jazyka a rozvoj ekologického cítění. Při výuce i v mimoškolních aktivitách se škola snaží podporovat hudební, výtvarné a sportovní aktivity.

Východiska

Objektivními faktory, které mají pozitivní vliv na kvalitu školy, jsou:

- poloha školy ve středu obce – v klidné části s velkou zahradou
- sociální složení žáků dojíždějících za programem školy z celého regionu (asi z dvaceti obcí)
- spolupracující pedagogický sbor zaměřený na inovace ve výchově a vzdělávání žáků.
- rozvoj zájmů, dovedností a využití volného času zajišťuje škola dlouhodobě pestrou nabídku zájmových činností v rámci školní družiny a osobního volna žáků
- zlepšování partnerských vztahů mezi žáky a pedagogy a zpestření výchovně vzdělávacích aktivit podporují tradiční celoškolní akce, kterých se často také zúčastní rodiče
- škola chápe své poslání jako službu žákům a jejich rodičům, kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností je jednou z priorit
- pro zajištění kvalitního chodu školy klade vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, komunikaci, spolupráci, kontrolu a péči
- vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů, sdílení inovací
- zajištění vzdělávacího programu podmiňuje také ekonomická situace školy, škola aktivně využívá dotací, projektů a sponzorských darů
- škola je aktivní v oblasti nabídky vzdělávacích a mimoškolních činností pro rodiče a veřejnost

Cíle školy

Naše škola zajistí svým žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na životní praxi a na další studium.

Vzdělávací metody a prostředky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zejména pak vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, učí žáka, jak se učit.

Škola je komunitou, která podporuje fyzické a psychické zdraví.

Škola vytváří podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách.

Jakého žáka chceme vychovat:

- je proaktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi
- rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů
- umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím
- je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe a vůči stresu
- uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o zdraví pečovat.

Hlavní cíle ŠVP ZV

Logické myšlení a představivost

Metody a formy práce, kterých užijeme při osvojování učiva, jsou směřovány k propojení obou mozkových hemisfér žáka. V návaznosti na zkušenosti s výukou matematiky podle základů tvořivé školy, učíme žáka aplikovat matematické postupy do životní praxe, řešit samostatně i společně problémové úlohy. Současně žákovi vytváříme prostor pro kreativní vytváření vlastních cílů, které bude schopen zvládnutými postupy realizovat. Vyučující umožní žákovi uplatnit tvůrčí přístup, navrhnout vlastní koncepci, či řešení. Podporujeme osvojování logických postupů žákem, zjišťování výsledků na základě pozorování, měření a schopnost zpracovat tyto výsledky a vyvodit z nich závěry. K tomu škola využívá různých forem praktických činností.

Jazyková komunikace

Jazykovou komunikaci chápeme jako nástroj ve smyslu dorozumění se mezi lidmi, a to jak v jazyce mateřském, tak i v cizích jazycích. Za základní úkol v této oblasti považujeme zvládnutí čtení s porozuměním v mateřském jazyce, schopnost otevřeně komunikovat, diskutovat. Prací s knihou a

využíváním možností školní knihovny se snažíme motivovat žáka k četbě. Výuce anglického jazyka se dostává podstatně většího významu a časového prostoru. Pozitivní vztah k osvojování si cizích jazyků podporujeme mimo jiné i periodickými kontakty se zahraničními žáky formou vzájemných návštěv a organizováním společných činností. Za důležité považujeme, aby vyučující chápali tuto výuku jako nástroj posilování sebevědomí žáka, ne jako prostředek vytváření stresu. Jazyková výuka více než ostatní vzdělávací oblasti využívá prvků tvořivé dramatiky v prožívání životních situací.

Práce s informacemi

Škola učí žáka vyhledávat, analyzovat a účelně využívat informace z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání. Žák bude schopen využívat PC, jako informačního prostředku a bude schopen se orientovat v kterékoli knihovně. Žákům slouží jednotlivé PC stanice připojené na internet, které umožňují jednotlivcům nebo skupinám pracovat s aktuálními informacemi a využívat možností počítačové sítě přímo ve výuce různých vyučovacích předmětů. Chceme pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména pak oblastmi Člověk a společnost, Člověk a jeho svět. Realizací docílíme změnu přístupu k osobnosti žáka a také jeho pochopení mezilidských vztahů i lepší sebeporozumění. Prostředkem nám je například vytváření a řešení modelových situací, kooperativní učení, formy dramatického projevu apod. V kolektivu třídy je věnována pozornost problematice vzájemných vztahů, je pravidelně využíváno formy „komunitního kruhu“, technik vedoucích k sebepoznání, sebeporozumění a upevňování sebedůvěry. Důležitým prvkem je společné vytváření bezpečné, zdravé atmosféry ve třídě a ve škole. K tomu je třeba osvojit si domluvená pravidla a umožnit žákům využívat jejich práv a dovolávat se jich. Kladný vliv má též nestresující systém hodnocení žáka a v každodenní praxi využívané sebehodnocení, společné hodnocení a posuzování práce ostatních.

Aplikace získaných vědomostí a dovedností v praxi

V souladu se stanovenými cíli se při volbě obsahu soustředíme na výběr takového učiva, které je pro žáka uplatnitelné v životní praxi a v dalším studiu. To předpokládá redukci dosavadního objemu učiva a zkvalitnění jeho osvojení. Důraz bude kladen na osvojování klíčových kompetencí k samostatnému učení. Úkoly a úlohy jsou voleny tak, aby pokud možno odrážely realitu současného světa a problematiku života. Je využíváno názorných dostupných pomůcek, praktických situací z každodenního života. Žáci si osvojují dovednosti a návyky potřebné pro životní praxi z nejrůznějších oblastí, například zkoumají stav životního prostředí a hledají cesty ke zlepšení apod. Domácí úkoly jsou zadávány formou procvičování.

Projektové vyučování

Pro realizaci cílů a osvojení si klíčových kompetencí žáky zařazujeme výuku formou kursu nebo projektového vyučování s tematickým zaměřením, popřípadě exkurze s daným programem. Formy výuky umožňují mimo jiné vzájemné učení a spolupráci žáků různého věku. Projektové dny jsou organizovány tak, že se uskutečňují v jednom dni pro žáky všech tříd nebo po jednotlivých třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence občanská

Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole. Upevňujeme pozitivní formy chování žáků.

Využíváme pomoci a zkušeností odborníků.

Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

Umožňujeme žákům podílet se na prezentaci vlastních výsledků i výsledků práce školy.

Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice např. vynášení Morany, Velikonoční slavnosti, masopustní pochod apod.

Kompetence k řešení problémů

Úkoly zadáváme problémově, tak aby žáci sami hledali možná řešení. Umožňujeme žákům provádění pokusů.

Při řešení problémů zařazujeme do výuky modelové příklady. Žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracovaných úkolů. Do výuky se snažíme postupně zapojovat úkoly z praxe.

Podporujeme netradiční řešení problémů. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme logické myšlení.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím procesu využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly. Vyžadujeme od žáků prezentace.

K výuce využíváme vlastních výukových materiálů. Klademe důraz na porozumění textu, práci s textem. Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.

Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace.

Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky. Učíme žáky pracovat s chybou.

Podporujeme samostatnost a tvořivost.

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání. Pozitivně motivujeme žáky k učení.

Kompetence sociální a personální

Na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci.

Je vyžadováno dodržování dohodnutých pravidel. Zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci. Učitel se orientuje na skupinovou práci a spolupráci ve třídě.

Zapojujeme žáky do prací v týmech na projektech (vytváření výukových plakátů a jejich prezentace). Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podporujeme proces sebehodnocení u každého žáka.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k samostatnému vyjadřování a učíme žáky naslouchat druhým. Pravidelně zařazujeme do výuky práci se žáky v komunitních kruzích.

Klademe důraz na týmovou práci. Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názor. Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Žáci využívají informační technologie pro získávání informací. Využíváme činnosti umožňující komunikaci různých věkových skupin.

Zařazujeme tzv. ranní shromáždění, kterých se účastní všichni žáci a zaměstnanci školy, a slouží ke vzájemné komunikaci.

Kompetence pracovní

Zadávat žákům úkoly a dbáme na jejich plnění.

Klademe důraz na to, aby žáci přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Vedeme žáky k správnému hospodaření s finančními prostředky, otevíráme jim cesty k jejich získávání a vedeme je k spolurozhodování o jejich použití. Vedeme je k tomu, aby aktivně spoluvytvářeli pracovní prostředí. Různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi.

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizovaná rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, pro tyto žáky škola zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

Pojetí vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy.

Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením,

- prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP
- od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP

PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času
- obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou
- problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost čísta pamatovat si čtené
- řešit problémy a vnímat souvislosti

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například:

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů,
- intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole,
- podpora přípravy na školu v rodině,
- podpora osvojování jazykových dovedností,
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se ŠVP

Plán pedagogické podpory (PLPP):

- sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu, případně s pomocí speciálního pedagoga
- PLPP má písemnou podobu
- s PLPP je prokazatelně seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující
- PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu
- PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádostizákonného zástupce
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP)
- obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně
- na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření lze upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima
- v případě podpůrného opatření pro žáky od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV 2016.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Činnost výchovného poradce a metodika prevence vykonává ředitelka školy. Škola spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra).

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka platí obdobná pravidla jako pro tvorbu PLPP a IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Individuální vzdělávací plán (IVP):

- sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a školským poradenským zařízením
- IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka
- při sestavování IVP vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Činnost výchovného poradce a metodika prevence vykonává ředitelka školy. Škola spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra).

Začlenění průřezových témat

Základním stupněm zařazení průřezových témat je ranní shromáždění. Toto patnáctiminutové setkání, konané ráno před vyučováním nemá přesnou strukturu, závazně určující průřezová témata, která mají být postupně realizována. Slouží jako reakce na pozitivní i negativní události ze všech oblastí obklopující žáky naší školy. V ranním kruhu může být nastíněn problém, který je dále řešen v dalších hodinách.

Cíle ranního shromáždění:

- podání základní informace o dnu (datum, den, počasí, významné dny)
- uvolnění žáků před samotným zahájením vyučování (uvolňovací cviky, protažení)
- vnitřní uvolnění žáků před zahájením vyučování (sdělení pocitů, zážitků, nálad)

- informace žáků o nadcházejícím dnu (změny v rozvrhu, návštěvy, zajímavé činnosti)
- informace žáků o budoucích aktivitách školy (informace o projektech, kurzech, výletech dlouhodobých změnách)
- nácvik základních společenských norem (podání ruky, pozdrav, projev)
- bezprostřední reakce na přírodní, kulturní, sportovní, historické a společensko-politické události
- řešení drobných vnitřních problémů třídy a školy

Průřezová témata jsou dále zařazována dle potřeby do ostatních vyučujících hodin.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj	zkratka
Rozvoj schopností poznávání	OSV1
Sebepoznání a sebepojetí	OSV2
Seberegulace a sebeorganizace	OSV3
Psychohygiena	OSV4
Kreativita	OSV5

Sociální rozvoj	zkratka
Poznávání lidí	OSV6

Mezilidské vztahy	OSV7
Komunikace	OSV8
Kooperace a kompetice	OSV9

Morální rozvoj	zkratka
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV10
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV11

Výchova demokratického občana

	zkratka
Občanská společnost a škola	VDO1
Občan, občanská společnost a stát	VDO2
Formy participace občanů v politickém životě	VDO3

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO4
--	------

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	zkratka
Evropa a svět nás zajímá	VMEGS1
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS2
Jsme Evropané	VMEGS3

Multikulturní výchova

	zkratka
Kulturní difference	MKV1

Lidské vztahy	MKV2
Etnický původ	MKV3
Multikulturalita	MKV4
Princip sociálního smíru a solidarity	MKV5

Environmentální výchova

	zkratka
Ekosystémy	ENV1
Základní podmínky života	ENV2
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ENV3
Vztah člověka k prostředí	ENV4

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností	zkratka
--	---------

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MDV1
Interpretace vztahu mediálních sdělení reality	MDV2
Stavba mediálních sdělení	MDV3
Vnímání autora mediálních sdělení	MDV4
Fungování a vliv médií ve společnosti	MDV5
Tvorba mediálního sdělení	MDV6
Práce v realizačním týmu	MDV7

Projekty

projekt	zkratka
Erasmus+ mezinárodní spolupráce škol	E
Spolupráce malotřídních škol	SMŠ

4. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Zásady pro hodnocení výsledků ve vzdělávání

Klasifikace a slovní hodnocení jsou formy hodnocení používané na našem zařízení. Klasifikace se vyjadřuje stanovenými stupni, slovní hodnocení se vyjadřuje popisem dovedností žáka.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace a slovní hodnocení průběžné a souhrnné.

Průběžná klasifikace a slovní hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Souhrnná klasifikace a slovní hodnocení se uskutečňuje na konci I. a II. pololetí.

Předmětem klasifikace a slovního hodnocení jsou výsledky, jichž dosáhl žák ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, schopnost používat osvojených dovedností a návyků v konkrétních situacích. Vždy je nutno přihlížet k věkovým a zdravotním zvláštnostem žáka.

Při klasifikaci a slovním hodnocením učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Při souhrnné klasifikaci a slovním hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Stupně klasifikace a jejich charakteristika

Klasifikace výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech

- výborný 1
- chvalitebný 2
- dobrý 3

- dostatečný 4
- nedostatečný 5

Stupeň 1

Žák ovládá požadované poznatky uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen studovat podle návodu učitele

Stupeň 4

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logickém myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti mávelmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Grafický projev má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení - klasifikace

Celkové hodnocení se vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním - průměr stupňů prospěchu do 1,5 a není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen horším stupně než 2
- prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen stupněm 5
- neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů hodnocen stupněm 5

Zásady slovního hodnocení

Při slovním hodnocení se popis žákových dovedností řídí osnovou:

ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení

- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na návodné otázky

úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Hodnocení chování

Způsoby hodnocení chování

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 velmi dobré
- 2 uspokojivé
- 3 neuspokojivé

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Podmínky opravných zkoušek

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí.

Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu.

Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.

Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Nesouhlas rodičů s hodnocením žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se ohodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Sebehodnocení

Hodnocení ve třídě není pouze záležitostí učitele. Pomocí sebehodnocení získává žák schopnost posuzovat kvalitu své práce. Na základě toho pak může plánovat cestu ke svému zlepšování. Tím ho vedeme k větší samostatnosti a nezávislosti. Dáme mu šanci uvědomit si své kvality, slabé i silné stránky.

Každé čtvrtletí je pro žáka příležitostí zhodnotit svou práci i chování. Své hodnocení zapisuje do žákovské knížky podle instrukcí třídního učitele.

5. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy vypovídá (v souladu s oblastmi vymezenými v § 8 odst. 2 písm. a) až f) vyhlášky č. 15/2005 Sb.) zejména o tom:

- jak škola dosahuje cílů stanovených v rámcových a školních vzdělávacích programech (do doby jejich vydání v platných učebních dokumentech), případně v dalších koncepčních dokumentech školy
- v jakých oblastech škola dosahuje dobrých výsledků
- v jakých oblastech je třeba úroveň vzdělávání a podmínek vzdělávání zlepšit, včetně návrhu opatření ke zlepšení zjištěného stavu
- jak byla účinná dřívější opatření navržena ke zlepšení zjištěného stavu

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- ŠVP
- analýza výsledků vzdělávání
- SWOT analýza, dotazníky
- analýza výsledků projektů
- třídní knihy a výkazy
- školní řád
- výroční zpráva o činnosti školy
- záznamy z pedagogických rad
- záznamy z provozních porad
- hospitační záznamy
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
- personální a mzdová dokumentace
- hospodářská dokumentace

Nástroje autoevaluace a oblasti hodnocení

- pozorování a kontrola
- dotazníky
- skupinové diskuse
- získávání dat ze školní dokumentace
- sebehodnocení (vedení školy, třídní učitelky, žáci, školská rada)

oblasti	jevy	cíle	kritéria	termíny
Program školy	ŠVP ZV	Soulad s RVP ZV	Plnění ŠVP ZV	1 x ročně
Podmínky vzdělávání	Personální Materiální Ekonomické	- odborný růst, DVPP - technická a materiální vybavenost - finanční prostředky na zabezpečení chodu školy	kvalita vzdělávání vybavenost školy efektivita využívání projektů a grantů sponzorské dary	1 x ročně
Průběh vzdělávání	Cílové kompetence Oblasti vzdělávání Hodnocení	- kvalita	- organizace, motivace, metody a formy práce, struktura vyučování - pomůcky a technika	průběžně

			- pravidla, sebehodnocení apráce s chybou	
Výsledky vzdělávání	Výsledky - cíle	- výsledky – individuální možnosti žáků	- očekávané výstupy - žáci SVP - zjišťování výsledků vzdělávání - výroční zpráva	1 x ročně

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	Školní klima Veřejnost	- spokojenost/ žáci, rodiče,zaměstnanci	- komunikace a spolupráce - sounáležitost a důvěra - morálka - informovanost - spolupráce s odborným pracovišti - prezentace na veřejnosti - zapojení veřejnosti do akcí školy	1 x ročně
---	---------------------------	--	--	-----------

Řízení školy	Plánování Organizace Personální politika Kvalitní kontrola	- roční plán - koncepce - sounáležitost - rozvrh hodin - školní řád - odborný růst - hodnocení výsledků vzdělávání /žáci - hodnocení průběhu vzdělávání/učitelé - provoz	• koncepčnost činností • zajištění rozvoje • spoluúčast • účelnost • kvalita a efektivita • systém DVPP	1 x ročně
---------------------	---	--	--	-----------

6. UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ

Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

Oblasti	Předměty	1. ročník počet h/ disponibilní	● ročník počet h/ disponibilní	3. ročník počet h/ disponibilní	4. ročník počet h/ disponibilní	5. ročník počet h/ disponibilní	1.–5. ročník hodiny celkem	1.–5. ročník disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8 /2	8/2	7/0	7/0	7/0	37	4
	Anglický jazyk	2/2	2/2	3/0	3/0	3/0	13	4
Matematika a její aplikace	Matematika	5/1	5/1	5/1	5/1	5/1	25	5
Informatika	Informatika	0	0	0	1/1	1/0	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2/0	2/0	2/0	0	0	14	3
	Vlastivěda	0	0	0	2/1	2/0		
	Přírodověda	0	0	0	2/1	2/1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	12	0
	Výtvarná výchova	1/0	1/0	1/0	2/0	2/0		

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	5	0
Časová dotace		22/5	22/5	22/1	26/3	26/2	118	16

Učební plán

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných klasickým způsobem. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině, 45 minut. V případě potřeby jsou vyučovací hodiny spojovány do větších celků. Během školního roku jsou realizovány krátkodobé – jednodenní a dlouhodobé - týdenní, měsíční projekty a kurzy (viz roční plán). Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie. Osobnostní a sociální výchova a další průřezová témata jsou realizována i v rámci ranních shromáždění a třídnických hodin.

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Předmět je posílen v 1. a 2. ročníku o dvě vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

V 1. a 2. ročníku je předmět posílen o 2 vyučovací hodiny.

Matematika

V 1.–5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Přírodověda

Ve 4. a 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vlastivěda

Vlastivěda je posílena ve 4. ročníku o 1 disponibilní hodinu.

Informatika

Informatika je posílena ve 4. ročníku o 1 disponibilní hodinu.

Tělesná výchova

V 1.–5. ročníku probíhá výuka plavání.

7. UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ

Názvy vyučovacích předmětů

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Matematika	MA
Informatika	INF
Prvouka	PRV
Přírodověda	PŘ
Vlastivěda	VL
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyka jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro hlubší vnímání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou
- výuku psaní zvoleným typem písma
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce
- osvojení základních pravopisných jevů
- vhodné užívání jazykových prostředků
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních
- základy práce s literárním textem
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Český jazyk a literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	8	7	7	7	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

V případě, že se část výuky odehrává v rámci školního tematického projektu, jsou žáci rozděleni podle předem stanoveného klíče. Žáci navštíví alespoň jedno divadelní představení či jinou kulturní akci spojenou s probíraným obsahem literární výchovy ročně. Během školního roku je zařazována řada třídních projektů. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti recitačních soutěží
- dává žákům prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti
- vede žáky k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti, a tak se žák bude učit prakticky řešit problémy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, přijímat svou roli, přispívat k dobrému výsledku práce skupiny, být ohleduplný k práci druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobních zkušeností žáků a jejich zkušeností z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity

- umožňuje žákům návštěvu knihovny, divadelních a filmových představení, výstav a jejich následné hodnocení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
- vede žáky k dodržování hygienických norem pro čtení, psaní a učení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

1. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje sluchem i zrakem hlásky • rozlišuje slovo, slabiku • čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky • určí hlásku na začátku slova	zrková a sluchová cvičení souhlásky a samohlásky • písmena: malá, velká, tiskací apsačí tvoření slov dle daných kritérií	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování VV – kreslení PČ – stříhání, lepení, modelování

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	ve svém mluveném projevu užívá správné gramatické tvary	kultura mluveného projevu	OSV 8 – komunikační dovednosti, rozvoj dovedností pro verbální sdělování
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte nahlas slova, věty a krátké texty - rozpozná nadpis, řádek, odstavec	sluchová a zraková příprava čtení věcné čtení	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění MA – číslo a početní operace, slovní úlohy, symboly
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se, poprosí	souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky - rozhovor s dospělými, s žáky - obrázkové pohádky - vypravování	OSV3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání OSV 6 – vzájemné poznávání ve skupině a v třídě OSV7 – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV8 – cvičení pozorování, naslouchání, řeč těla, vedení dialogu OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci VDO1 – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, účast na akcích školy
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí	s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného		

vhodné tempo řeči	projevu		MKV2 – vztahy mezi kulturami, spolupráce jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální příslušnost
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• užívá vhodné verbální prostředky řeči		PRV – popis obrázků, rozhovor
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• krátce, souvisle vypráví své zážitky		HV – dechová cvičení, obratnost mluvidel
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• píše čitelně • nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	a. hygienické návyky správného psaní b. cviky pro uvolnění ruky	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správně tvary písmen a číslic • umí se podepsat	písmena a číslice interpunkční znaménka opis a přepis dle předlohy	MA – psaní číslic
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh	• mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV8 – komunikační dovednost, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměť ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení • recituje básně, říkadla a rozpočítadla, zpaměti je přednáší	• čtení • naslouchání literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další	OSV2 – sebehodnocení, sebezpoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 – organizace vlastního času OSV5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- vyjadřuje své dojmy - rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav	- pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) - tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace	OSV7 – péče o dobré vztahy OSV8 – komunikační dovednosti OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV10 – zvládání učebních problémů OSV11 – dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	seznamuje se se základními literárními žánry		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje přečtený text		

2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozděluje slova na konci řádků; seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena; identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; - označí přízvukovou slabiku ve slově; správně vyslovuje a píše spojení předložky ohebných slov;	Věta, slovo, slabika, hláska - Abeceda Spisovná výslovnost - Spodoba znělosti - Slovní přízvuk	OSV1 – Rozvoj schopností a poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování)

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdobněliny, vytvoří vlastní; přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; rozpozná a uvede více významů u známých slov;	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdobněliny	MA: Číslo a početní operace.
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní; • správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní;	• Pravopis lexikální • Vlastní jména osobní, měst, obcí a hor	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	• rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);	• Významové okruhy slov	OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; jednoduše reprodukuje přečtené texty;	Čtení s porozuměním	MA- slovní úlohy
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	- rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; - rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;	Čtení a naslouchání s porozuměním	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	- podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; - vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)
ČJL-3-1-05 <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	Mluvený projev: nonverbální prostředky	OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperuje se spolužáky, zná pravidla konverzace, dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat)

ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	Psaný projev žáka	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
--	---	-------------------	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	- Krásná literatura - Poslech literárních textů - Přednes literárních textů	OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	- Reprodukce textu - Počátky interpretace literatury	
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	odliší vyjadřování v próze a ve verších; rozumí základním literárním pojmům;	- Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka - Literární pojmy: spisovatel, básník,	OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh či komiks) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr)
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním</i>	vymyslí závěr jednoduchého příběhu;		

textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	zaznamenaná klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.	čtenář, divadelní představení, herec, režisér • Čtení s porozuměním • Poslech literárních textů • Zážitkové čtení a naslouchání • Tvůrčí psaní	VDO1- Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci)
---	--	--	---

3. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• rozlišuje sluchem i zrakem hlásky • rozlišuje slovo, slabiku • čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky • určí hlásku na začátku slova	zrková a sluchová cvičení souhlásky a samohlásky písmena: malá, velká, tiskací a psací	OSV1 – Rozvoj schopností a poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování)
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• chápe různé významy slov • rozumí příbuznosti slov	slova opačného a podobného významu slova nadřazená, souřadná a podřazená	MA: Číslo a početní operace.

		slova mnohoznačná a jednoznačná slova příbuzná	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• rozumí rozdělení slov na slovní druhy • chápe systém rozdělení slov • prakticky určuje jednotlivé slovní druhy • určuje kategorie u podstatných jmen a u sloves	slovní druhy kategorie podstatných jmen a skloňování kategorie sloves a časování	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• ve svém mluveném projevu užívá správné gramatické tvary	• kultura mluveného projevu	OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • umí rozdělit souvětí na jednotlivé věty • zvládne určit způsob spojení jednotlivých vět v souvětí	věta jednoduchá, souvětí spojky	MA – slovní úlohy
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	• umí rozlišit druhy vět • volí vhodnou intonaci při četbě či interpretaci textu	• druhy vět • intonace, interpunkční znaménka	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost avhodně ji využívá)
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných	• zvládá a chápe psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • zná vyjmenovaná slova, rozumí vyjmenovaným slovům a slovům	• pravopis tvrdých a měkkých souhlásek • pravopis vyjmenovaných slov • pravopis slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • pravopis ú/ů	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)

souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických	příbuzným ke slovům vyjmenovaným, chápe jejich vztahy • zná pravidla pro psaní ú/ů • rozumí psaní slabik s -ě • správně používá psaní velkých písmen na začátku vět a ve vlastních jménech	• pravopis vlastních jmen zeměpisných, osobních	
--	---	---	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte nahlas i potichu věty a rozsáhlejší texty • rozpozná nadpis, řádek, odstavec, kapitolu	• věcné čtení, čtení jako zdroj získávání informací • porozumění a reprodukce textu • tiché čtení, čtení s přednesem	• MA – slovní úlohy
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• reaguje na slovní pokyny • rozumí písemným pokynům	vzkazy, informace, pokyny	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí	• pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se, poprosí • s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu • mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost	• souvislý mluvený projev • technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky • rozhovor s dospělými, se spolužáky • obrázkové pohádky	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)

<i>vhodné tempo řeči</i>			
<i>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	užívá vhodné verbální prostředky řeči	vypravování vlastního prožitku, příběhu dramatizace recitace	
<i>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	krátce, souvisle vypráví své zážitky		
<i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	• píše čitelně • upevňuje správné držení těla, držení psacího náčiní	hygienické návyky správného psaní	
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	• píše správné tvary písmen a číslic • umí napsat a opsat text o několik větách • umí psát diktovaný text o několik větách	písmena a číslice interpunkční znaménka opis a přepis textu dle předlohy psaní dle diktátu	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
<i>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	• umí psát vlastní jednoduchá sdělení • zvládá vyplnit jednoduché tiskopisy a psát jednoduchá sdělení	psaní příběhu, vypravování, popis adresa, pozdrav, blahopřání inzerát, dotazník, přihláška dopis, mail, SMS	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podleních jednoduchý příběh</i>	• seřadí ilustrace podle časové • (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví	• mluvený projev: vypravování, • rozhovor	

	• jednoduchý příběh	• na základě obrazového materiálu vypráví příběh s detaily, dokončuje příběh	
--	---	--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení • recituje básně, zpaměti je přednáší	• čtení tiché a hlasité • naslouchání četbě učitele a spolužáků • čtení vlastní knihy • čtenářský deník • literární žánry (pohádka, poezie, pověst a legenda, bajka) - divadelní a filmové představení (herci, loutky, animace) • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace	OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh či komiks) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1 – Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje své dojmy • rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav, chápe vztahy a komplikace děje, aplikuje děj do svých zkušeností a reálného života		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	seznamuje se se základními literárními žánry		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje přečtený text		

4. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu;	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova	MA: Číslo a početní operace.
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou; podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis;	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh; ohledně slovní druhy užívá ve správném tvaru;	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves	MA: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; • určí nespisovné tvary u českých slov; • označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov;		OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; • ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen;		
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech poobojetných souhláskách	• píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných; • skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné		

	• Spojovací výrazy		
--	--------------------	--	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky;	- Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení - Osnova textu - Výpisky - Vypravování - Popis	MKV 1- Kulturní diference (výchova kodlišnostem) MA: Číslo a početní operace. OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MDV 1– Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením) MA: Netradiční aplikační úlohy a problémy. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby) MDV 3- Stavba mediálních sdělení (rozlišení
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; - vypíše z textu požadované informace;		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět; doplní neúplný text; sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti);		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné		

	informace a zapamatuje si je; • zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat;		informativního a uměleckého sdělení) Rozšiřující učivo: dokončení pohádky OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperujete spolužáky, zná pravidla konverzace, dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat) MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a živými informacemi) MA: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: porovnání informací zedvou zdroji
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	• Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost • Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon	OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta) OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu);		

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost avhodně ji užívá podle komunikační situace	dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa apauz řeči; promluvu upraví podle změněného záměru;		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováníma popisem; vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě;	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV 11 – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) MDV 7- Práce v realizačním týmu (vytvoření smysluplného školního časopisu) MA: Číslo a početní operace.
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; tvoří nadpisy, člení text na odstavce; v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost;	Vypravování Věcné naslouchání a čtení	MDV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálních sdělení) OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a formuluje vlastní příběh) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) MDV 6- Tvorba mediálního sdělení (psaní recenzí, schopnost rozlišovat reklamní kampaně)

	podle osnovy vypráví krátkýpříběh, užívá vhodný jazyk; popíše svůj pokoj, členy rodiny,jednoduchý pracovní postup; za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich		
--	---	--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; své dojmy vyjádří písemně i ústně; označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; vypíše z textu informace dle zadání učitele;	Zážitkové čtení Interpretace literárního díla	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1 – Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci) MKV 2- Lidské vztahy (rasismus, diskriminace)
--	---	---	---

	vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu		
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• přednáší a volně reprodukuje text; • tvoří vlastní text na dané či vlastní téma;	Tvořivé činnosti literárním textem	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (dokáže si rozvrhnout čas na svou práci) OSV 5 Kreativita (samostatně vytvoří vlastní příběh)
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• rozliší poezii, prózu, drama; • odliší umělecký text od neuměleckého.	Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká	MDV 2- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (jak vznikají zprávy, proč jsou v různých médiích odlišné)

5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• poznává původ některých slov v různých jazycích • zkoumá různé podoby slova • rozlišuje a třídí slova podle významu • určuje slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená	• nauka o slově – stavba slova • zvuková stránka jazyka • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• určuje kořen, předponu a příponovou část • odvozuje slova příbuzná předponami a příponami • rozlišuje předpony a předložky • tvoří tvary slov odvozováním • seznámí se se slovo tvorným základem • seznamuje se s hláskovými změnami • seznamuje se s pravopisem zdvojených souhlásek • aplikuje znalosti pravopisu slova ě/je • seznamuje se s pravopisem slova mě/mně • seznamuje se s pravopisem předpon s, z, vz	• stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – tvary slov • zdvojené souhlásky na hranici předpony a kořene slova nebo kořene a přípony slova • rozbor stavby slova • slovo tvorný rozbor • skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje, skupiny slov s mě/mně, předpony s, z, vz • pravopis slov s ú/ů • pravopis přídavných jmen (-ts-, -ds-, -tš-, -dš-, -ský, -ští, -cký, -čtí)	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
--	---	--	--

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozeznává slovní druhy • usiluje o správné užívání všech tvarů slov • aplikuje základy morfologického pravopisu • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen • poznává v písemném projevu více slovních vlastních jmen • rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech • určuje mluvnické kategorie sloves • seznamuje se s pravopisem koncovek přídavných jmen	• tvarosloví – slovní druhy • pravopis koncovek sloves • pravopis vlastních jmen • jmen • pravopis koncovek přídavných	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy • vhodně využívá spisovná a nespisovná slova • seznamuje se se slangy a nářečími	• nespisovná čeština, slangy a nářečí	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• pojmenuje základní větné členy • rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený	• skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • větné vzorce • podmět, přísudek	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

		• podmět nevyjádřený, několikanásobný	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím • tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů • popisuje stavbu souvětí • vytvoří souvětí z větného vzorce	• věta jednoduchá a souvětí, větné vzorce • podmět, přísudek • spojovací výrazy	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• používá spojky a spojovací výrazy v souvětích • obměňuje spojovací výrazy v souvětích podle potřeby	věta jednoduchá a souvětí slovní druhy	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovechpo obojetných souhláskách	zvládá pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách	koncovky přídavných jmen koncovky sloves	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• osvojuje si shodu přísudku s podmětem • seznamuje se se shodou • s několikanásobným a nevyjádřeným podmětem	• syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) • několikanásobný a nevyjádřený podmět	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• čte odpovídající texty s porozuměním • interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text • rozčleňuje text do osnovy • provádí charakteristiku postav a popis děje • vyjadřuje vlastní postoj k textu	• analytické, prožitkové a vyhledávací čtení	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• využívá čtení jako informačního zdroje • rozliší podstatné informace od okrajových • zaznamená podstatné informace	• praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování MDV 1– Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílů mezi informativním a zábavním sdělením)

	☐ pracuje s různými informačními zdroji ☐ vyhledává klíčová slova a pojmy		MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby) MDV 3- Stavba mediálních sdělení (rozlišení informativního a uměleckého sdělení)
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• rozlišuje úplné a neúplné sdělení • dokončuje sdělení podle fantazie • rozvíjí svoji představivost • prezentuje výsledky své činnosti	• dokončení sdělení, příběhu • osnova	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• reprodukuje obsah sdělení • vybírá z textu podstatná fakta • pracuje s různými informačními zdroji	vyhledávací čtení reprodukce textu	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperuje se spolužáky, zná pravidla konverzace, dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat) MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a živými informacemi)

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje myšlenky • užívá správných pravidel komunikace • osvojuje si zdvořilé vystupování • osvojuje si používání neverbálních prostředků řeči • osvojuje si asertivitu • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace,	základní komunikační pravidla telefonický rozhovor neverbální prostředky řeči praktické naslouchání věcné naslouchání sebehodnocení asertivní cvičení	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV2 – sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 – seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem
--	---	---	--

	zvládá položit vhodnou otázku		
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• kriticky hodnotí informace • hledá prvky manipulace • v reklamě a v ostatních sděleních	kritické čtení čtení jako zdroj informací	MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a lživými informacemi) OSV2 – sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika INF

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči • uzpůsobuje mluvní projev komunikačnímu záměru • používá vhodné neverbální projevy	• základní techniky mluveného projevu • vyjadřování závislé na komunikační situaci • mimojazykové prostředky řeči	OSV2 – sebehodnocení, sebezpoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 – seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením • vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace • seznamuje se se slangy a nářečími	• spisovná a hovorová čeština, nespisovná čeština, slangy a nářečí • vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV2 – sebehodnocení, sebezpoznání, moje tělo, moje psychika OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost) OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• zdokonaluje techniku psaní • trvale dbá na úpravu svých písemných prací • užívá různé žánry písemného projevu • rozlišuje výrazové prostředky vhodné pro různé žánry	• písemný projev – základní hygienické návyky • technika psaní • žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV2 – sebehodnocení, sebezpoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 – seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem OSV 11 – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) MDV 7 – Práce v realizačním týmu (vytvoření smysluplného školního časopisu) INF E SMŠ
---	---	--	--

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• sestavuje jednoduchou osnovu • vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy • píše texty s pomocí osnovy • dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru • prezentuje a obhájí svoji práci	• komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) • mimojazykové prostředky řeči	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování MDV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení) OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) MDV 6 – Tvorba mediálního sdělení (psaní recenzí, schopnost rozlišovat reklamní kampaně)
---	---	---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy četby a zaznamenává je	- dokáže jednoduše vylíčit atmosféru příběhu - vyjadřuje své názory a pocity - vyhledává v příběhu klíčová slova a základní myšlenky - vyhledává motivy činů - literárních postav - volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii - dramaticky vyjádří část příběhu - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	- zážitkové čtení a naslouchání - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1 – Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci) MKV 2- Lidské vztahy (rasismus, diskriminace)
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - dramatizuje příběh - vytváří vlastní výtvarný doprovodk textu - vytváří vlastní literární text - volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii - přednáší báseň dle svého výběru	- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) - základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (dokáže si rozvrhnout čas na svou práci) OSV 5 Kreativita (samostatně vytvoří vlastní příběh)

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• vybírá si z nabídky literárních textů pro děti • poznává rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem • poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou • využívá školní knihovny ve	• Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů • Základní literární pojmy (spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér)	OSV2 – sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika MDV 2- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (jak vznikají zprávy, proč jsou v různých médiích odlišné)
--	--	--	---

	výběru vhodného textu • hodnotí kvalitu literárních textů • seznamuje se s autory literatury pro děti		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• seznamuje se se základními literárními pojmy • používá literární pojmy • v rozbořech literárních textů • seznamuje se s lyrickým a epickým literárním dílem • pojmenuje hlavní a vedlejší postavy • vybere z textu hlavní a vedlejší dějové linie	• základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) • lyrika, epika	

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánování a sledování vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá aktivizujících metod.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	Anglický jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	3	3

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v některých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity – zájezdy do zahraničí v rámci projektů spolupráce s evropskými školami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební produkce anglofonních zemí k motivaci žáků rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost.
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace z reálného života a učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali

- Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio nahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci.
- využívá metody hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje vhodná konverzační témata – vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá autentické obrázky – motivace žáků k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí
- využívá zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí – přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; reprodukuje slovní zásobu známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Jednoduchá žádost Dialog Dotazy a krátké odpovědi Říkanky, básničky a písničky Obrázkové knihy Komiksy	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických obrázků) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot)
<i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele; zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1–20 Základní barvy Vybraná domácí a exotická zvířata Obličej a tělo Rodina Hračky Osobní údaje Dny v týdnu Reálie anglicky mluvících zemí EU	VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3 – Jsme Evropané (reálie, jednoduchá práce s mapou, EU)
<i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	píše jednoduchá slova dle předlohy a přečte je;		
<i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti;	Jazykové prostředky: Osobní jména Základní číslovky	

CJ-3-1-05 přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova číselního spojení	s pomocí učitele vyhledá slovíčka v obrázkovém slovníku	Kladná a negativní odpověď Hlávky a jejich výslovnost Sloveso to be a to have	
---	---	---	--

2.ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Jednoduchá žádost Dialog Dotazy a krátké odpovědi Řídky, básničky a písničky Obrázkové knihy Komiksy Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1–100 Základní barvy Vybraná domácí zvířata Obličeje a tělo Rodina Hračky Osobní údaje Dny v týdnu, měsíce Zvířata domácí a exotická Školní pomůcky Nábytek Město Jazykové prostředky: Osobní jména	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3 – Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU) MA-Struktura: hodiny, dny, měsíce

		Základní číslovky Kladná a negativní odpověď Hlásky a jejich výslovnost Sloveso to be a to have Předložky místa Vazba: Do you like?	
<i>CJ-3-1-02</i> <i>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele; zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;		
<i>CJ-3-1-03</i> <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	píše jednoduchá slova dle předlohy a přečte je;		
<i>CJ-3-1-04</i> <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti;		
<i>CJ-3-1-05</i> <i>přiřadí mluvenou a psanou podobu slova či slovního spojení</i>	s pomocí učitele vyhledá slovíčka v obráz. slovníku		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	rozšiřuje slovní zásobu podle jednotlivých probíraných témat procvičuje výslovnost slovní zásoby vyhledává ve slovníku vytváří krátké texty na základě znalosti slovíček a stavby anglické věty vytváří vlastní jednoduché texty při popisování věcí kolem sebe reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům tvoří gramaticky správné věty použitím známé slovní zásoby používá písemnou podobu slov vyhledává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů textů a dialogů vytváří novou konverzaci obměnou původní konverzace ovládá základní gramatické struktury a typy vět seznamuje se s tvořením věty oznamovací, tázací, záporné tvoří krátké odpovědi reaguje na běžné pokyny učitele	texty, cvičení a poslechová cvičení učebnice příběhy, písničky reálné anglicky mluvících zemí základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova komunikační hry práce se slovníkem popis osob, zvířat, věcí, obrázku vyprávění o sobě a své rodině blahopřání budování a rozšiřování základních okruhů slovní zásoby (rodina, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, město, dům, čísla, části těla, oblečení, počasí, barvy apod.) hláskování slovosled základní gramatické struktury a typy vět: věta oznamovací, otázka, zápor, rozkaz čas přítomný prostý a průběhový třetí osoba jednotného čísla modální slovesa vazba there is/are přivlastňovací a osobní zájmena vyjádření množství	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 5- Kreativita (vytváření příběhů, obměny textů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnost trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (reálné) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (reálné) VMEGS3 – Jsme Evropané (reálné, jednoduchá práce s mapou, EU) INF E

4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A
----------------------------	---------------	-------	--------------------

	Žák:		MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností,	rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; rozumí hledané informaci nahrávce; rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně;	Typy textů: Pozdravy Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování Jednoduché pokyny a příkazy ve škole Jednoduchý popis Pohlednice Jednoduchý e-mail, dopis, SMS Jednoduchý dotaz Říkanky, básničky a písničky Jednoduché obrázkové knihy Jednoduché návody Komiksy Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1 – 1 000 Můj dům: místnosti a nábytek Město Počasí Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce Záliby a volný čas Zvířata v zoo Školní třída a škola Základní jídlo, potraviny a chuť Základní geometrické tvary Oslavy narozenin a vybraných svátků Děti a mládež v anglicky mluvících zemích <u>Jazykové prostředky:</u> Člen určitý a neurčitý	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) ČJL: Rozeznávání druhů slov. OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3 – Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU) M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu,	vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; přiřazuje známá slova a věty k obrázkům;		
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu,	přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu; v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci; správně odpoví na otázky k jednoduchému textu;		
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů,	pozdraví a rozloučí se; zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin; jednoduše o něčem požádá a poděkuje. vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby; zopakuje z paměti básničku či říkanku; odpovídá na základní otázky o něm samotném, rodině, škole, volném čase, dokáže pokládat otázky,		
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat,			
CJ-5-2-03			

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		Určování počitatelnosti „much/many“ Podstatná jména Vybraná přídavná jména Tázací a přivlastňovací zájmena Základní číslovky Vazba „there is / there are“ Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu Předložky místa Kladné a záporné příkazy Otázky na zjištění pozice věcí a osob Určování času, otázky na čas Slovesa „to be / to have“ Přítomný čas prostý Slovosled kladné a záporné věty Otázka, krátká odpověď kladná i záporná Základní fonetické znaky Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Informaci dokáže zpracovat a použít ji v další práci,		
PSANÍ			
CJ 5–4–01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	napíše pohlednici a jednoduchou zprávu kamarádovi; jednoduše popíše fotografii;	pravopis – základní pravidla psaní slov, jednoduchý e-mail, dopis, SMS, napíše svůj rozvrh popíše svůj den	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice)
CJ 5–4–02	vyplní přihlášku na anglický tábor	doplní slovo do věty, doplní text,	

vyplní osobní údaje do formuláře			
----------------------------------	--	--	--

5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	osvojuje si slovní zásobu probíraných témat aktivně rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu upevňuje si a rozšiřuje slovní zásobu základních okruhů používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů rozliší známá slova v poslechu reaguje na jednoduché pokyny doplňuje informace z poslechu reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	texty a poslechová cvičení učebnice příběhy, písničky realie anglicky mluvících zemí vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova rozšiřování základních okruhů slovní zásoby (rodina, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, město, dům, čísla, části těla, oblečení, počasí, barvy apod.) hláskování slovosled základní gramatické struktury a typy vět: věta oznamovací, otázka, zápor, rozkaz čas přítomný prostý a průběhový třetí osoba jednotného čísla modální slovesa vazba there is/are vyjádření času přívlastňovací a osobní zájmena vyjádření množství	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnost v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3 – Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU) INF E
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace reprodukuje texty v učebnici správnou a srozumitelnou výslovností vyhledá informaci a správně gramaticky vytvoří odpověď umí se omluvit popíše svůj den popíše obrázek představí se, seznámí se, zjistí základní údaje používá školní pokyny vede jednoduchou konverzaci o lidech ptá se na každodenní činnosti hovoří o tom, co kdo má a nemá rád mluví o tom, co kdo může nebo umí udělat popíše osoby užívá zdvořilostních vazeb vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém a průběhovém vytváří věty oznamovací a tázací, zápor, rozkaz odpovídá krátkou odpovědí osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě reprodukuje obsah a smysl sdělení	texty a cvičení učebnice komunikační hry základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou hláskování rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3 – Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E
---	--	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	najde v textu zadanou informaci jednoduché texty umí přeložit a porozumí hlavní myšlence nepřekládá text doslovně, ale dle významu	reálie anglicky mluvících zemí texty učebnice a ostatní texty práce se slovníkem základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrazců, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3 – Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	napíše pohlednici, neformální e-mail, blahopřání napíše svůj rozvrh popíše svůj den doplní slovo do věty, doplní text písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy vytvoří správně gramatickou větu shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace. popíše obrázek, použije předložky místní vyplní formulář se všemi základními údaji	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) popis osob, zvířat, věcí, obrázku vyprávění o sobě a své rodině blahopřání, dopis rozvrh tvoření gramaticky správných vět s použitím známé slovní zásoby základní formuláře rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrazců, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3 – Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E
--	---	---	--

Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Matematika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	5	5	5	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování
- používá v hodinách informační a komunikační technologie, a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná číslo a číslici, vytvoří skupinu s daným počtem prvků • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory • využívá univerzální modely čísel	• přirozená čísla 0–20	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ČJ – počítání (např. Písmena, slabiky) PČ – vystřihování, modelování
M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• napíše a přečte číslice • doplní chybějící čísla v řadě • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	čtení čísel v oboru do 20 zápis čísel v oboru do 20 znaky <, >, =	ČJ – čtení a psaní číslic, symbolů
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	• číselná osa	OSV1 – cvičení pozornosti, soustředění
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• sčítá a odčítá v oboru 0–20	číselný obor 0–10, 10–20	
M-3-1-05 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	• řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	práce s textem slovní úlohy	OSV5 – cvičení pro rozvoj základních typů kreativity OSV9 – rozvoj dovedností pro etické zvládání situace soutěže OSV10 – rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-3-2-01 <i>orientuje se v čase</i>	pozná, kolik je hodin čte a nastavuje celé hodiny orientuje se ve struktuře času, určí části dne, dobu spánku	struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok • práce s modelem hodin	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování OSV3 – organizace vlastního času, plánování učení PRV – určování času, jednotky času
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	• zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat	• tabulky a schémata • práce s daty	
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	doplní zadanou tabulku orientuje se v jednoduchých schématech		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• čtvercová síť • skládání obrazců z geometrických tvarů • rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	OSV1 – rozvoj pozornosti, soustředění, smyslové vnímání OSV5 – rozvoj kreativních dovedností OSV9 – rozvoj dovedností pro kooperaci PČ – stavebnice, stříhání tvarů, skládání, modelování, stavby tvarů z přírodnin

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek	• porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • délka úsečky • poměrování úseček	OSV1 – soustředění, pozornost, smyslové vnímání OSV9 – rozvoj dovedností pro kooperaci
---	---	--	---

2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel; učí se pracovat s penězi na reálných příkladech	Přirozená čísla 1–100 Počítání s penězi Peníze: způsoby placení	OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV 5 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce)

M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	zapisuje a čte čísla v daném oboru; počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze);	Číselný obor 0–100 Lichá a sudá čísla	OSV 9 – Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	zobrazí číslo na číselné ose; využívá číselnou osu k porovnání čísel;	Řád jednotek a desítek	
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocífernými dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti; násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobků	Násobilka 2, 3, 4, 5, 10 Součet a rozdíl	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); OSV 10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)
M-3-1-05 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;	Strategie řešení úloh z běžného života	ČJL: Správný zápis slovních úloh, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	- čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; - sleduje různé časové intervaly; používá vhodně časové jednotky provádí jednoduché převody mezi nimi;	Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	PRV – určování času PČ – práce na zahradě
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; provádí odhady délky a množství;	Měření délky, hmotnosti, objemu. Jednotky: centimetr, litr, kilogram	
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; třídí soubor objektů;	Tabulková evidence zadaných údajů	PRV – údaje o výšce, hmotnosti, délce
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	- rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; pomocí stavebnic	- Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka - Tělesa: kužel, jehlan	

	modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání;		
M-3-3-02 <i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	• změří délku úsečky, používá jednotky délky; • provádí odhad délky úsečky	• Práce s pravítkem • Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr	

3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná číslo a číslici, vytvoří skupinu s daným počtem prvků • rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory • využívá univerzální modely čísel	• přirozená čísla 0–1000	

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• napíše a přečte číslice • doplní chybějící čísla v řadě • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel • rozkládá čísla	čtení čísel v oboru do 1000 zápis čísel v oboru do 1000 znaky $<$, $>$, $=$ rozklady	OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV 5 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce)
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	číselná osa	OSV 9 – Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace spřírozenými čísly	• sčítá a odčítá v oboru 0–1000 násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobek; • násobí z paměti dvojčíselná čísla jednocíselným činitelem mimo obor malé násobilky; • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; • používá závorky při výpočtech	číselný obor 0–1000 malá násobilka 0–10 velká násobilka příklady se závorkami	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání, násobení a dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	práce s textem slovní úlohy	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); OSV 10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase</i>	• pozná, kolik je přesně hodin a umí zapsat různým způsobem • orientuje se v jízdním řádu • orientuje se ve struktuře času	• struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok • práce s modelem hodin • práce s jízdním řádem	PRV – určování času PČ – práce na zahradě PRV – údaje o výšce, hmotnosti, délce
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	• zaznamenává situace pomocí tabulek a schémat (teplota, sportovní výkony)	• tabulky a schémata • grafy, diagramy	
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	• doplní zadanou tabulku • orientuje se v jednoduchých schématech	• práce s daty	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • třídí trojúhelníky dle délky stran • určí obvod mnohoúhelníku dle délky stran • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy	• čtvercová síť • skládání obrazců z geometrických tvarů • rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • typy trojúhelníků dle délky stran • obvod mnohoúhelníku • tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	

	• pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek	• porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • délka úsečky • poměrování úseček	OSV
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• umí rozeznat a modelovat souměrné útvary v rovině	• souměrné útvary	

4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení,	• uplatňuje znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000... • aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• písemné algoritmy početních operací • principy asociativnosti a komutativnosti • slovní úlohy • převody jednotek • počítání se závorkami	Rozšiřující učivo: • další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky

	• převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času		• sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu Další náměty do výuky: • využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ OSV 9. – Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorňuje je na číselné ose a jejích úsecích; • sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulatoru); • používá římské číslice při zápisu čísel	• číselný obor 0–1 000 000 • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • římské číslice • hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); • provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru;	• zaokrouhlování čísel • odhad a kontrola výsledku • práce s kalkulatorem	

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrátvíce (méně)“;	Matematizace reálné situace	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	– provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); – získává data z prezentací, tabulek a grafů – třídí data podle důležitosti – vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat,	• zásady sběru a třídění dat	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram	• strukturovaná tabulka • sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	dodržuje zásady rýsování; narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti	zásady rýsování rýsování jednoduchých rovinných útvarů čtvercová síť	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr grafické sčítání a odčítání úseček obvod mnohoúhelníku	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; určí vzájemnou polohu přímek v rovině	vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; používá základní jednotky obsahu	jednotky obsahu: mm², cm², m²	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru;	osová souměrnost rovinného útvaru čtvercová síť souřadnice bodu	

	rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;		
M-5-4-01 <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	souřadnice bodu řešení úloh úsudkem číselné a obrázkové řady	Rozšiřující učivo: algebrogramy, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky

5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	• uplatňuje znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000... • aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	• písemné algoritmy početních operací • principy asociativnosti a komutativnosti • slovní úlohy • převody jednotek • počítání se závorkami	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

M-5-1-02 <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	• zapisuje a čte čísla • pracuje s číselnou osou • násobí a dělí jednociferným a dvojciferným přirozeným číslem • pamětně násobí a dělí v oboru malé a velké násobilky • ovládá římské číslice • řeší jednoduché rovnice	• početní operace do 1 000 000 • početní operace nad 1 000 000 • násobení a dělení jednociferným a dvojciferným přirozeným číslem • slovní úlohy • římské číslice • rovnice	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-1-03 <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	• zaokrouhluje přirozená čísla • odhaduje a kontroluje výsledky	• zaokrouhlování • odhady	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-1-04 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	• řeší slovní úlohy • provádí zkrácený zápis sneznámou	• slovní úlohy	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ČJ
M-5-1-05 <i>modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	• aplikuje zlomky jako část z celku • chápe zápis zlomku	• zlomky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-1-06 <i>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	• porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-1-07 <i>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí</i>	• zapíše a přečte dané desetinné číslo • zobrazí desetinné číslo na číselné ose	• desetinná čísla – řády • sčítání a odčítání desetinných čísel	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• sčítá a odčítá desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000...	• násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000...	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• zapisuje celá záporná čísla • vyznačí záporné číslo na číselné ose	• záporná čísla	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• získává data z prezentací, tabulek a grafů • třídí data podle důležitosti • vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	• sběr a třídění dat	OSV 9 – Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) INF
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• čte a sestavuje jednoduché tabulky • orientuje se v jízdním řádu • čte a sestavuje jednoduché grafy	• diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • souřadnice	OSV 9 – Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) INF

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	• rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary • poznává geometrické útvary v reálných situacích • při rýsování používá jednoduché konstrukce • pozná a pojmenuje čtyřúhelníky • trojúhelníky	• bod, přímka, polopřímka, úsečka • trojúhelník (druhy trojúhelníků) • čtverec • obdélník • mnohoúhelníky • kružnice • konstrukce – náčrt, zápis, symboly • postup konstrukce	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-3-02 <i>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	• počítá grafický součet a rozdíl úsečky • počítá obvod mnohoúhelníku • měří a porovnává obvody objektů v rovině • převádí jednotky délky	• Délky úseček • obvod • jednotky délky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-3-03 <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	• rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky • určí vzájemnou polohu dvou • přímek v rovině	• kolmice, rovnoběžky, různoběžky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
M-5-3-04 <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	• pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce • počítá obsah čtverce a obdélníku • převádí jednotky obsahu	• čtvercová síť • obsah obrazců • jednotky obsahu	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů VV

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• rýsuje osu souměrnosti úsečky • poznává osově souměrné útvary • určuje osu souměrnosti osobě souměrných útvarů • určí souřadnice bodu ve čtvercové síti	• osová souměrnost • čtvercová síť • souřadnice bodu	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
---	--	--	---

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• aplikuje znalosti při řešení slovních úloh • hledá řešení problémových úloh • řeší logické úlohy • vytváří si vlastní postupy řešení, kombinuje, třídí informace	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • logika • prostorová představivost • algebrogramy • slovní úlohy s netradičními postupy	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) OSV 5 – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce) OSV 10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

V předmětu Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečia dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všímát si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si významu podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních

situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení v vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě.

Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové.

Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností projektů, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů, a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací, a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)

- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení, a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy a tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení, a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku, a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení, a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem, a tím vede žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky, a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské:

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování, a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí, a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, a tím jej učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky, a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální:

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka se realizuje v 1. - 3. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Prvouka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	0	0

1. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka v 1. ročníku

Prvouka v 1. ročníku je soustředěna kolem dvou základních témat. V prvním pololetí je to zejména začlenění dítěte do života třídy a školy. Celým rokem prochází pozorování změn v přírodě v různých ročních dobách. Témata prvouky představují velmi často jádro, kolem kterého je koncipován celý školní den. Na právě aktuální téma navazují další předměty, které ho umožní nahlížet z jiných pohledů. Tento přístup podporuje v dětech návyk komplexního přístupu, udržuje zájem dětí střídáním činností a umožňuje udržet zájem dětí i v předmětech, kde je to jinak těžké.

Cílové zaměření předmětu Prvouka v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 1. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

MÍSTO, KDE ŽIJEME

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy - rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole - orientuje se v prostředí školy - zná cestu do školy a zpět, roz-pozná „kritická místa“ - zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici - přechází silnici na bezpečném místě - orientuje se ve škole – rozmístění tříd, jídelna, školní družina - zapojuje se do kolektivu třídy	- domov – prostředí domova, - orientace v místě bydliště, adresa - bydliště žáka - bezpečná cesta do školy - škola – prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole, - navázání vztahu se spolužáky	OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci ČJ-jazyková výchova

--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc) vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině (rodič – dítě) zprostředkovává ostatním oslavu tradice v rodině na základě vlastní zkušenosti podílí se na vytváření pravidel soužití učí se rozlišovat nežádoucí formy chování	rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, vzájemná pomoc členů v rodině oslav a zvyky v rodině soužití lidí – komunikace v rodině projevy lásky a citu, pomoc slabým péče o domácnost vztahy mezi spolužáky pravidla společenského chování práva a povinnosti žáků školy	OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV11 – pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost MKV1 – jedinečnost každého člověka MKV2 – právo všech lidí žít společně MKV4 – naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

	začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat		
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozlišuje základní lidská povolání rozeznává základní pracovní nástroje a náčiní	povolání pracovní činnosti	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, - den, hodina, včera, dnes, zítra) - sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva - vyjmenuje dny v týdnu - orientuje se v souvislostech (minulosti, přítomnosti a budoucnosti)	orientace v čase a časový řád určování času, režim dne, kalendář, roční období	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ROZMANITOST PŘÍRODY			

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě jednotlivých ročních obdobích	- zná roční období a umí pojmenovat jejich základní charakteristické rysy - rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování - přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce) - uvědomuje si tradiční význam svátků	orientace v čase – roční období, kalendář, významné dny a svátky počasí	
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozná listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy - rozlišuje strom, keř a bylinu - zná základní části stromu a byliny - podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu - uvědomuje si jejich význam v přírodě i význam pro člověka - zná domácí i volně žijící zvířata - pojmenuje mláďata domácích zvířat - třídí odpad	rostliny a živočichové ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: ochrana rostlin a živočichů třídění a likvidace odpadu	ENV2 – základní podmínky života, ochrana biologických druhů ENV3- lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s odpady VV – kresba rostlin, živočichů PČ – péče o zahradu, setí, sázení, sklizeň PČ – příprava jednoduchých pokrmů

<i>CJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	- pojmenuje základní části lidského těla - uplatňuje správný pitný režim - sestavuje správný denní režim - i s ohledem na pohybové aktivity - zná zásady správné životosprávy - dodržuje správné hygienické návyky - rozliší nemoc a úraz, pozná projevy - běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína) - ví, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého, poskytnutí základního ošetření) - zná zásady správného chování u lékaře (i zubního)	• lidské tělo – stavba lidského těla, životní potřeby a pro-jevy, péče o lidské tělo • péče o zdraví – nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc • výživa člověka	OSV4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům
<i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jednátak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	- zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování - snaží se předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých	• osobní bezpečí: krizové situace (šikana, týrání)	
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro</i>	- ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami - upozorní na podezřelé chování jedince dospělou osobu (rodič, učitel...)	• osobní bezpečí; krizové situace	OSV8 – komunikace v různých situacích

<i>sebe i pro jiné;ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	- vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí		
--	--	--	--

2. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka ve 2. ročníku

Pojetí prvouky v druhém ročníku se v zásadě neliší od ročníku prvního. Pro děti je zajímavé, umožníme-li jim využít nabyté dovednosti čtení a psaní. Nalezneme-li vhodnou spojitost mezi tématem, kterému se chceme věnovat v prvouce, zpestříme tak významně vyučování jazykové složky i prvouky samotné. Úspěch je většinou věcí vhodné motivace dětí, kterou lze právě v prvouce nalézt velmi často.

Cílové zaměření předmětu Prvouka ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 2. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování

MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole orientuje se ve škole – rozzmístění tříd, jídelna, školní družina zná cestu do školy a zpět, rozpozná „kritická místa“ zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici přechází silnici na bezpečném místě rozezná základní dopravní značky, zná semafor zná běžné dopravní prostředky včetně hromadných ví, kde je zastávka MHD a jak se na ní chovat	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV1 – poznávání okolí OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci VV – kresba jednoduchého plánu / mapy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	dokáže zařadit místo svého bydliště do příslušného kraje pozná významné budovy v obci v jejich značení na mapě seznamuje se s vodstvem a horopisem regionu / ČR umí vyjmenovat světové strany pozná sever v přírodě podle mechu na stromech a podle mravenišť učí se číst v mapě pozná českou státní hymnu seznamuje se s dalšími státními symboly	- obec (město), místní krajina, význačné budovy, dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, - vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly	OSV1 – poznávání okolního prostředí ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí VDO2 – občan, občanská společnost a stát

		- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, - vysvětlivky	
--	--	--	--

<i>OČIS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i>	popíše svůj domov (byt, dům) vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení nakreslí jednoduchý plán svého domova vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem pozná významné budovy v obci rozlišuje typy domů, bytů rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova ovědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest	- domov: prostředí domova, panelový dům, nájemní dům, byt, - vesnice, město - obec: úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty města	ENV1 – ekosystémy a jejich význam, změny přírody vlivem člověka ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci
--	---	--	--

<i>ČIS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	zná role rodinných příslušníků orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc) hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí) zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství nejen barva vlasů liší lidi	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování –	OSV1 – poznávání odlišností lidí a jejich rolí OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravě a vyrovnaně se sepojetí OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
---	--	---	--

	navzájem uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností podílí se na vytváření pravidel soužití učí se rozlišovat nežádoucí formy chování začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat	ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání základní globální problémy – nesnášenlivost mezi lidmi	OSV8 – rozvoj komunikačních dovedností OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV11 – pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost MKV1 – jedinečnost každého člověka MKV2 – právo všech lidí žít společně MKV4 – naslouchání druhým, komunikace příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem VV – autoportrét, kresba/malba rodiny
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	vyjmenuje povolání členů rodiny seznamuje se s dalšími povoláními uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků vypráví o svých koníčcích a zálibách zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní	rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání	VDO3 – formy participace občanův praktickém životě PČ – řemeslné výrobky

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	rozlišuje jednotlivé části dne (svítání, ráno, dopoledne...) určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí nim volnočasové aktivity vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezíky (začátek a konec roku, pololetí) učí se pracovat s kalendářem	orientace v čase a časový řád určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby,	OSV1 – poznávání času a časové sousednosti PČ – výroba papírových hodin
---	---	---	---

	přiřadí členy rodiny časovým pojům znázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny rozlišuje minulost, současnost a budoucnost: dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří	průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
ČIS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	umí vyjmenovat nejznámější kulturní a historické památky ve svém okolí, seznamuje se s pověstmi svého kraje	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	ČJ – báje a pověsti
ČIS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	na základě četby a vyprávění dokáže porovnat současné zvyky s minulostí	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika

ROZMANITOST PŘÍRODY

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích a s tím spojené počasí přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice uvědomuje si tradiční významy svátků pozoruje a zapisuje změny vnitřní i venkovní teploty v závislosti na ročním období pozoruje změny i na živočišcích (srst, přezimování) ptáci stěhovaví a přezimující stromy opadavé a neopadavé popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu	voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti a proudění vzduchu, význam pro život vesmír a Země – den a noc, roční období životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi	OSV1 – poznává proměny v průběhu roku ENV2 – základní podmínky života ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí
---	---	--	---

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	zná pojmy – zelenina, ovoce, zemědělské plodiny rozlišuje druhy zeleniny a ovoce, ovoce přiřadí k ovocnému stromu zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu zná stavbu těla rostlin jednoduchým způsobem se stará o pokojové rostliny	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – význam vzduchu, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a	jejich specifika ENV2 – základní podmínky života, ochrana přírody ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s nimi ENV4 – vztah člověka k prostředí
--	---	--	--

	zná zvířata, která můžeme chovat v bytě, popíše, jak se o ně staráme zná základní léčivé byliny vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce ví proč a jak jsou užitečné včely rozlišuje práce na poli – setí, sklizeň pozná stromy jehličnaté a listnaté ví, jak se v lese chováme a jak jej chráníme zná ptáky a zvířata žijící v lese – ekosystém les dokáže jednoduše definovat pojmy savec, pták, hmyz pojmenuje alespoň tři jedlé a tři jedovaté houby vyjmenuje některé ryby žijící v rybníku nebo v řece, zná další živočichy žijící u vody a ve vodě – ekosystém rybník, řeka ekosystém louka, pole ochrana životního prostředí	tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	VV – kresba/malba rostlin a živočichů PČ – péče o zahradu, setí, sázení, sklizeň PČ – příprava jednoduchých pokrmů
--	--	--	---

ČIS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	pozoruje látky a jejich vlastnosti, porovnává je a třídí pozoruje změny skupenství měří teplotu a čas	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek	OSV1 – poznává a na základě poznávání rozlišuje OSV9 – spolupracuje s ostatními MDV7 – pracuje v týmu na zadaném úkolu
---	--	---	---

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

ČIS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí lidského těla; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše své hygienické návykyběhem dne rozezná a umí použít mycí prostředky, čistící prostředky, prací prostředky umí vysvětlit, proč jenezbytné udržovat pracovní místo adům v pořádku a čistotě rozlišuje části trupu, hlavy, horní a dolní končetiny zná pět smyslů a ví, jak je chráníme Seznámí se se základními vnitřními orgány člověka – mozek, plíce, srdce, žaludek	• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • návykové látky, závislosti a zdraví	OSV4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům VV – kresba postavy/ koláž lidského těla
	uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí		
	uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa		

ČIS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	ví, co je úraz a jak vzniká ví, jak přivolat pomoc zná základní vybavení lékárničky, ví, kdo je školní zdravotník respektováním pravidel chování předchází případným úrazům zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé zná a dodržuje pravidla silničního provozu – chodec seznamuje se s nejběžnějšími dopravními značkami učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě	péče o zdraví – přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV1 – schopnost rozpoznat nebezpečí OSV10 – schopnost rozhodnout bezpečně
ČIS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem požádá o pomoc pro svého kamaráda vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím upozorní na podezřelé chování neznámého jedince umí odmítnout nepříjemnou komunikaci ví, kam se obrátí o pomoc čířadu zná důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112	osobní bezpečí, krizové situace, šikana, násilí přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV6 – schopnost předvídat chování druhých OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace v různých situacích

S-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech • zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV9 – spolupráce dle pokynů OSV10 – rozhodovací dovednosti
--	---	---	--

3. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka ve 3. ročníku

Třetí ročník uzavírá první etapu výchovy a vzdělávání dětí zaměřenou na oblast přírody a společnosti. Základním zdrojem informací je stále bezprostřední dětská zkušenost, konkrétní věci a jevy v přírodě a společnosti. Na základě této konkrétní zkušenosti dochází již k prvním zobecněním avytváření základů budoucích postojů mladého člověka. Nic není hotovo, jsou jen připraveny základy další výchovy a vzdělávání.

Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno především ve třetím postupném ročníku. Na ně plynule navazují dílčí výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v předmětu Přírodověda a Vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Cílové zaměření předmětu Prvouka ve 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka ve 3. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČIS-3-1-01 <i>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	• ví, kdy a kde se narodil, kde prožil své dětství • řekne a napíše celou svoji adresu • pojmenuje jednotlivé místnosti bytu a jejich vybavení • mapuje okolí školy a bydliště • popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy	• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, dopravní síť	OSV1 – poznávání okolí OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci VV – kresba jednoduchého plánu / mapy
	• do plánu vyznačí i polohu významných budov • nakreslí jednoduchý orientační plán • řekne a zakreslí nebezpečná místa		

ČIS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• vypráví zajímavosti z historie své obce • vyjmenuje významné historické památky své obce • orientuje se v dalších částech obce, zná směr cesty • zná nejbližší okolní obce, • vyhledává je na regionální mapě	• obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a • současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary,	OSV1 – poznávání okolního prostředí ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí VDO2 – občan, občanská společnost a stát VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá
	• pracuje s regionální mapou, • dává do souvislostí vyčtené údaje – • řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města • zná základní mapové značky • seznamuje se s vodstvím a horopisem regionu / ČR	• vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body alinie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR • naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly • Evropa a svět – kontinenty,	VMGES2 – Objevujeme Evropu a svět VMGES3 – Jsme Evropané E VV – kresba na slepé mapě ČR/Evropy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	umí vyjmenovat světové strany, určit je na mapě a zacházet s kompasem ví, podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě zná českou hymnu a další státní symboly zná sousední státy a jejich hlavní města, umí je ukázat na mapě	evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	

	seznamuje se s dalšími evropskými státy, pojmem EU a dalšími kontinenty		
LIDÉ KOLEM NÁS			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-3-2-01 <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	- zná role rodinných příslušníků - orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc) - hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí) - hovoří o pravidlech chování v rodině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti - rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství - nejen barva vlasů liší lidi navzájem - uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku - vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností - podílí se na vytváření pravidel soužití - učí se rozlišovat nežádoucí formy chování - uvědomuje si rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat - naslouchá různým názorům spolužáků - umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie	- a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové - spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání - vlastní emocionalita; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání - základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi	OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravěa vyrovnané sebepojetí OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV8 – rozvoj komunikačních dovedností OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV11 – pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost MKV1 – jedinečnost každého člověka MKV2 – právo všech lidí žít společně MKV4- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem VV – autoportrét, kresba/malba rodiny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jednoduše popsat, co se dělá v daném povolání • seznamuje se s dalšími povoláními • vyvozuje potřebu i význam povolání (pro rodinu, společnost, kolektiv) • uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků • vypráví o svých koníčcích a zálibách • zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní • uvědomuje si rozdíl mezi psychickou a fyzickou prací	• rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce • vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	VDO3 – formy participace občanů v praktickém životě PČ – řemeslné výrobky
LIDÉ A ČAS			

ČIS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• pro orientaci v čase běžně používá kalendář • orientuje se v koloběhu roku, seznamuje se se státními svátky a jejich významem • v kalendáři s jistotou vyhledá datum svého narození i blízké rodiny • znázorní jednoduchý rodokmen své rodiny • určuje čas, orientuje se na	• orientace v čase a časový řád • určování času, čas jako fyzikální • veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní • potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV1 – poznávání času a časové souslednosti PČ – výroba papírových hodin
---	---	--	---

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP VZ	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	ciferníku i v digitální podobě • rozlišuje minulost – přítomnost – budoucnost • ví, kde získá informace o životě v dávných dobách		

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	umí vyjmenovat nejznámější kulturní a historické památky ve svém okolí zná významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost seznamuje se s pověstmi svého kraje interpretuje báje a pověsti spjaté s místním okolím	• regionální památky – kulturní a historické • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	ČJ – báje a pověsti
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	ví, kde získá informace o životě v dávných dobách na základě četby dokáže porovnat současné zvyky s minulostí	• současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika

ROZMANITOST PŘÍRODY			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu - popíše a jednoduše zakreslí - koloběh vody v přírodě - ví, při jaké teplotě voda mění své skupenství - vyjmenuje základní podmínky života na Zemi - ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi - pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích - uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku - uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu - navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody - rozlišuje správné a špatné chování lidí k přírodě	- látky a jejich vlastnosti, změny látek a skupenství - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	OSV1 – poznává proměny v průběhu roku ENV2 – základní podmínky života ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí

ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou ví, z jakých přírodnin se získávají suroviny: dřevo vlna, mléko, kůže rozlišuje užitkové přírodniny jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými vyvozuje a popisuje odlišnosti hub a rostlin pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin zná v okolí obce chráněné přírodní druhy uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny zná některé významné horniny a nerosty uvědomuje si význam půdy zná rostliny a živočichy žijící v různých prostředích – les, louka, pole, rybník, řeka dokáže jednoduše definovat pojmy savec, pták, ryba, plaz, obojživelník, hmyz	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	ENV1 – rozlišuje jednotlivé ekosystémy a jejich specifika ENV2 – základní podmínky života, ochrana přírody ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s nimi ENV4 – vztah člověka k prostředí VV – kresba/malba rostlin a živočichů
---	---	---	---

	ochrana ŽP, chráněné rostliny a živočichové		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- pozoruje látky a jejich vlastnosti, porovnává je a třídí - jednoduchými pokusy měří délku, hmotnost a objem - měří teplotu a čas - pozoruje změny skupenství - u měření používá správné nástroje, provádí zápisy z pozorování a měření	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	OSV1 – poznává a na základě poznávání rozlišuje OSV9 – spolupracuje s ostatními MDV7 – pracuje v týmu na zadaném úkolu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČIS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným	- vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců - vnímá rozdíly mezi pohlavími učí se respektovat odlišné pohlaví - uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa,	OSV4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům VV – kresba postavy/ koláž lidského těla

chováním a činnostmi vztah ke zdraví	tělu škodí uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa • vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky) rozlišuje smyslová ústrojí a důležité vnitřní orgány porovnává funkci vnitřních orgánů se životem rostlin a zvířat dodržuje základní hygienické návyky	výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • návykové látky, závislosti a zdraví	
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

ČIS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• zná rozdíl mezi nemocí a úrazem • ví, jak přivolat pomoc • umí poskytnout první pomoc při drobných poraněních • respektováním pravidel chování předchází případným úrazům • zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé • zná základní vybavení lékárničky, ví, kdo je školní zdravotník • pravidelným pohybem pomáhá ke zdravému životnímu stylu • zná význam nejběžnějších dopravních značek • zná a dodržuje pravidla silničního provozu • učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách • umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě	• péče o zdraví – přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV1 – schopnost rozpoznat nebezpečí OSV10 – schopnost rozhodnout se bezpečně
--	--	---	---

	jako cyklista používá správné ochranné prostředky		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem - požádá o pomoc pro svého kamaráda - vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím - je schopen odsoudit brutalitu a násilí v médiích (akční filmy) - upozorní na podezřelé chování neznámého jedince - umí odmítnout nepříjemnou komunikaci - ví, kam se obrátí o pomoc číradu - zná důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112	- osobní bezpečí, krizové situace, šikana, násilí, brutalita v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV6 – schopnost předvídat chování druhých OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace v různých situacích

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV9 – spolupráce dle pokynů OSV10 – rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Vlastivěda

Charakteristika předmětu

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorují a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věc do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů i obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské:

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím se žák učí chápat základní ekologickésouvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví, i z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální:

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Vlastivěda se realizuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Vlastivěda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

4. ročník – 2. Období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČIS- 5-1-01 <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>	- zná a uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - chce být dobrým cyklistou, základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost	- obec, město, Česká republika: mapa, orientační body a linie - první pomoc - BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)
ČIS- 5-1-02 <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>	- rozlišuje světové strany na mapě - přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě, podle mapy a orientačních bodů se pohybuje v terénu	- Mapa ČR – zemský povrch, nížiny, pohoří, vodní toky a plochy - Regionální turistická mapa	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ví, jak se bezpečně chovat k přírodě i sobě samému) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (ví, proč chránit přírodu a zná možnosti)

ČIS- 5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- pracuje s plánem obce, popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy, navrhne řešení - seznámí se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny	- Obec, město, místní krajina - Zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu	VMEGS 2- Jsme Evropané (naše vlast a Evropa) MKV 3- Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách)
ČIS 5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,	- poznává dějiny vlasti – pověsti báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu. - svědectví práce našich předků	Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)	MKV 1- Kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	uchované v památkách.		

ČIS- 5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny • pozná mapu České republiky, sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny • region ve kterém žiji, kulturní průmyslové centrum regionu, obyvatelé krajiny, města, průmysl, vesnice, venkov, zemědělství, exkurze do zajímavých míst, • vypráví a vyhledává na mapě místo svého prázdninového pobytu • hovoří, zaznamenává a porovnává místo svého pobytu s místem bydliště	• Mapa České republiky • Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	VMEGS 1- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích) OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně, já jako zdroj) MKV 4- Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
ČIS- 5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy • rozlišuje státní symboly a jejich význam, • zná místní samosprávu a státní správu	• Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR • Státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská), státní symboly	VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (základní principy demokratického státu) OSV 11- Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a hodnoty, jejich porušování v politických režimech)

LIDÉ KOLEM NÁS			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS- 5-2-01 <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>	• vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole • respektuje pravidla soužití v rodině, • zná a respektuje pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel • zná a respektuje pravidla silničního provozu v obci	• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	VDO 1 - Občanská společnost a škola (aktivně se podílí na návrhu pravidel proživot třídy a práci ve skupině) VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie: zákon spravedlnost, řád, norma, právo, morálka) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)
ČJS- 5-2-02 <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</i>	• všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů; navrhne opatření a řešení	• právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy) VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (diskutuje o konkrétních příkladech nespravedlnosti, nesvobody, nepochopení, sobectví apod. a vyjádří svůj názor, jak jim lze předcházet a napravit je) OSV 6 - Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

ČJS- 5-2-03 <i>orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výkladů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</i>	• vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství – výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny	• vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
--	--	---	--

LIDÉ A ČAS			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS- 5-3-01 <i>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i>	• orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí • orientuje se v kalendáři a najeho základě je schopen určit roční období	• orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	

ČIS- 5-3-02 <i>využívá knihoven, sbírekmuzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i>	• umí vyhledávat regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky • seznamuje se s minulostí kraje a předků	• regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	VMEGS 3- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
ČIS- 5-3-04 <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	• seznamuje se s pověstmi regionu i ČR	• báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	

5. ročník – 2. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

ČJS-5-1-01 <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>	• popíše povrch, vodstvo, • orientační body a linie svého regionu • poznává průmysl, kulturu a • historii svého kraje • určí polohu svého bydliště • zná fakta týkající se obce • zná fakta týkající se krajského města • zná fakta týkající se hlavního města	obec, okres, kraj • krajina v okolí domova Českolipsko Liberec Praha •	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)
ČJS-5-1-02 <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>	• orientuje se podle mapy • orientuje se ve volné přírodě • dodržuje zásady bezpečného pobytu v přírodě	plány a mapy světové strany orientace ve volné přírodě	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ví, jak se bezpečně chovat k přírodě i sobě samému) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (ví, proč chránit přírodu a zná možnosti)
ČJS-5-1-03 <i>rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</i>	• vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky a Evropy • vyhledává významná místa daných regionů • pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám	• orientace v mapách • povrch, vodstvo, města ČR • povrch, vodstvo, města Evropy • rostlinstvo a živočišstvo v Evropě • podnebné pásy	VMEGS 2- Jsme Evropané (naše vlasta Evropa) MKV 3- Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách) E

ČIS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- posoudí význam typických regionálních zvláštností z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - seznamuje se s povrchem, hospodářstvím, cestovním ruchem jednotlivých regionů - pochozí principy fungování Evropské unie	kraje ČR sousední země ČR evropské země Evropská unie	MKV 1- Kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice) E
ČIS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest - porovnává odlišný způsob života v jednotlivých zemích	příprava a zpracování poznatků ze školních výletů i individuálních cest	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích) OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně, já jako zdroj) MKV 4 - Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) E
ČIS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- zná základy státního zřízení a politického systému ČR - popíše státní správu a samosprávu ČR - definuje symboly našeho státu a jejich význam	státní symboly státní zřízení demokratická společnost,	VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát (základní principy demokratického státu) OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a hodnoty, jejich porušování v politických režimech)

LIDÉ KOLEM NÁS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-5-2-01 <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>	- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami - spoluvytváří pravidla třídy - dodržuje pravidla pro soužití ve škole a pro skupinovou práci	pravidla třídy třídnické hodiny principy demokracie vlastnosti lidí pravidla slušného chování	VDO 1 - Občanská společnost a škola (aktivně se podílí na návrhu pravidel pro život třídy a práci ve skupině) VDO 4- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie: zákon spravedlnost, řád, norma, právo, morálka) MKV 2 - Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)
ČIS-5-2-02 <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</i>	- řeší problémy nenásilným způsobem - upozorní na netolerovatelné chování, adekvátně zasáhne - je ohleduplný k výtvarům jiných lidí	zvládání vlastní emocionality rizikové situace, rizikové chování právo a spravedlnost, trest základní mezilidská práva práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání a korupce	OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)

ČIS-5-2-03 orientaci v formách vlastnictví; používá peníze vběžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	chápe hodnotu peněz rozlišuje formy vlastnictví	- vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placen - banka jako správce peněz, úspory, půjčky - půjčky, hospodaření s penězi - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy) E
---	---	--	---

LIDÉ A ČAS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientuje se v čase a časovém řádu - chápe dějiny jako časový sled událostí se vzájemnými souvislostmi	orientace v čase etapy lidského vývoje časová osa letopočet, století	OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)

ČJS-5-3-02 <i>využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i>	• využívá knihoven, muzeí a galerií jako informačních zdrojů • seznamuje se se základními památkami ve svém regionu • seznamuje se s odbornou literaturou • prezentuje a obhájí zjištěné údaje	• stavební slohy • historický vývoj v českých zemích od konce středověku po současnost • evropský kontext • práce s mimoučebnicovými materiály	VMEGS 3 - Jsme Evropané (kořeny zdroje evropské civilizace)
ČJS-5-3-03 <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	• rozezná rozdíl mezi životem • dnes a životem v dávných dobách • zná důležité historické události, které ovlivnily vývoj	• historický vývoj v českých zemích od konce středověku po současnost • evropský kontext	VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět (zařadí naše dějiny a kulturu do evropských souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projeví konkrétně na našem území)

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Přírodověda

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve dvou tematických okruzích:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí

o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápou organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Kromě potřeb biologických a fyzických se snažíme vyzdvihnout neméně důležité potřeby citové, duševní a duchovní.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věc do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla

- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, a tím se žák učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky, a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovníčnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Přírodověda se realizuje ve 4. a 5. ročníku v této hodinové dotaci:

	Přírodověda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	1

4. ročník - 2. období

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou - objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů - popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka	- Živá příroda – houby, rostliny, živočichové - neživá příroda – voda, horniny, minerály, Slunce (teplo, světlo) - živočichové – obratlovci, bezobratlí - živočichové – stavba těla	ENV 2- Základní podmínky života (voda, vzduch, půda, energie a přírodní zdroje – význam pro život, vztahy vlastností a propojenost složek)

	• definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů		
ČIS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody • zná chráněné krajinné oblasti, území v okolí obce (v nejbližším regionu)	Okolní krajina: • Místní oblast: vliv krajiny na život lidí, rostlinstvo a živočišstvo – zvláštnosti • Obec: poloha v krajině, význačné přírodní body v okolí • působení lidí na krajinu • orientační body – nejvyšší hora, vodstvo	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo – město – vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
----------------------------	---------------	-------	--

ČIS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• prakticky třídí organismy do známých skupin, používá k tomu i klíče a atlasy	• znaky života, životní podmínky, • práce s atlasem, encyklopedií • Ekologie, ochrana přírody	ENV 1- Ekosystémy (dokáže popsat různé ekosystémy a porovnat je)
ČIS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• vyjadřuje odpovědnost lidí přirodního prostředí, ochraně rostlin a živočichů • třídí odpady, přemýšlí nad jejich likvidací • uvědomuje si zodpovědnost člověka a nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof	• odpovědnost lidí, • ochrana a tvorba životního prostředí, • ochrana rostlin a živočichů, • likvidace odpadů, • živelní pohromy a ekologické katastrof	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (přírodní zdroje a jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČIS- 5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• zná základní stavbu lidského těla, srovnává s ostatními živočichy (savci, ryby, plazi, ptáci) • ví, co je zdravý způsob života (životospráva, denní režim, odpočinek, pitný režim, nemoc – úraz, úrazová zábrana) • vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl	• lidské tělo: základní stavba (smyslové vnímání) • péče o zdraví, zdravá výživa	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)

ČIS- 5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• uvědomuje si etapy života po narození: předškolák, školák, dospělost	• lidské tělo, vývoj lidského těla	
---	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČIS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• sestavuje svůj denní režim s účelným a efektivním využíváním času s ohledem na nároky rodiny a školy	• denní režim • učení a volný čas • pomoc blízkým osobám	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
ČIS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• zná a orientuje se v situacích ohrožujících život • uvědomuje si každodenní ne-bezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) • vnímá každodenní možnosti krizových situací	• dopravní výchova – bezpečné chování • v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • krizové situace – šikana, týrání • média – brutalita a jiné formy násilí	

ČIS- 5-5-05 předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• rozpozná běžná léčiva od lentilek • umí rozlišit lék jako pomocníka i nepřítele • zahraje různé situace ve kterých je kladen důraz na odmítání • uvědomuje si rizika návykových látek a prostředků	• návykové látky a zdraví: tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	ENV 4- Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)
ČIS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• dodržuje zásady zdravé výživy • zná význam otužování • rozlišuje a posuzuje brutalitu a jiné formy násilí (televize-realita)	• osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV 4- Psychohygiena (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)
ČIS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• zná rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí předcházet	• nemoc (nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim) • úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) • služby odborné pomoci	OSV 4- Psychohygiena (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)

5. ročník - 2. období

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou • objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody • nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů • popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka • definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů	rovnováha v přírodě ekosystémy vztahy v přírodě kategorie organismů znaky organismů	ENV 2- Základní podmínky života (voda, vzduch, půda, energie a přírodní zdroje – význam pro život, vztahy vlastností a propojenost složek) VL
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• objasní, zdůvodní střídání ročních období, dne a noci • zná základní informace o sluneční soustavě, Zemi, planetách • vyhledá pojmenuje a vysvětlí části Zeměkoule – póly, rovník, rovnoběžky, poledníky	• vesmír a Země, planety, Sluneční soustava • střídání dne a noci • střídání ročních období • části Zeměkoule	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo – město – vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí) VL

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	• životní podmínky • vztah živé a neživé • příroda, podnebí, počasí	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo-město – vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí) VL
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• prakticky třídí organismy do • známých skupin, používá k tomu i klíče a atlasy	• znaky života, životní podmínky, • práce s atlasem, encyklopedií • Ekologie, ochrana přírody	ENV 1- Ekosystémy (dokáže popsat různé ekosystémy a porovnat je) ČJ VL PČ VV INF
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• vyjadřuje odpovědnost lidí při ochraně a tvorbě životního prostředí, ochraně rostlin a živočichů • třídí odpady, přemýšlí nad jejich likvidací • uvědomuje si zodpovědnost člověka a nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof	• ochrana životního prostředí • globální změny podnebí • třídění odpadů • ochrana vody, ovzduší, půdy, rostlin a živočichů	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (přírodní zdroje a jejich původ, způsob využívání a řešení odpadového hospodářství)

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• nalézá rizika při různých přírodních jevech • ví, jak se má chovat při mimořádných událostech	• rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana proti nim • postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) • příčiny a prevence vznikupožárů • ochrana a evakuace při požáru integrovaný záchranný systém	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) VL
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• umí připravit pokus, vymyslet postup, pokus provést a vyhodnotit výsledky	• pokusy s přírodními procesy • páka, kladka, nakloněná rovina	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVPZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

ČIS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• definuje životní potřeby a projevy člověka, znaky života • popíše stavbu lidského těla, vnitřní a smyslové orgány, kostru, jejich funkci a význam • vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoje jedince	lidské tělo, stavba lidského těla, odlišnosti pohlaví	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
ČIS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • objasní biologické a psychické změny v dospívání i ve stáří	vývoj člověka	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
ČIS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• účelně plánuje svůj čas podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• péče o zdraví, zdravý životní styl	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
ČIS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• definuje rizikové prostředí • zná pravidla bezpečného chování v rizikových situacích • zná základní pravidla silničního provozu	• integrovaný záchranný systém • pravidla přežití • dopravní výchova • přírodní katastrofy • zneužívání návykových látek asexuální zneužívání • boj proti závislostem	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
ČIS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• vytvoří si postoj k návykovým látkám	• návykové látky a zdraví	ENV 4- Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)

ČIS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• zdůvodní nezbytnost zdravého • denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví člověka • vysvětlí pojmy duševní hygiena, stres a jeho rizika	podpora zdraví, zdravá výživa zdravý životní styl výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy pitný režim nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana předinfekcemi, prevence nemocí	OSV 4- Psychohygiena (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)
ČIS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• ošetří drobné úrazy a poranění • ovládá základy první pomoci • v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	základy první pomoci a ošetření drobných poranění přivolání pomoci	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)

Vzdělávací oblast Informatika

Vyučovací předmět Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na noteboocích v běžné učebně, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vyučovací předmět Informatika se realizuje na 1. stupni ZŠ v této hodinové dotaci:

	Informatika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	1

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu 1. dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 1. pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží 1. vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem 2. edituje digitální text, vytvoří obrázek 3. přehraje zvuk či video 4. uloží svoji práci do souboru, otevře soubor 5. používá krok zpět, zoom 6. řeší úkol použitím schránky 7. dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo	Odkaz na učivo ve zdrojích

Digitální zařízení	A: Počítač a síť
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	B: kap. 2
Ovládání myši	C: klikání myší, tahání myší
Kreslení čar, vybarvování	C: kreslení čáry a vybarvování
Používání ovladačů	C: ovladače
Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)	B: kap. 3, 5
Kreslení bitmapových obrázků	B: kap. 3
Psaní slov na klávesnici	C: psaní na klávesnici
Editace textu	B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu
Ukládání práce do souboru	B: kap. 3, 5
Otevírání souborů	B: kap. 3, 5
Přehrávání zvuku	C: přehrávání zvuku
Příkazy a program	D: Hodina „Co je počítačový program“
Výukové metody a formy	
Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP	
Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:	Žákyně/žák:
1. najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	1. uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů 1. najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci

1. propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 2. dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	2. propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí 3. pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj 4. při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace 5. rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 7, C: Hodina „Já a počítačový svět“ C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat 1. pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 2. pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech 3. doplní posloupnost prvků 4. umístí data správně do tabulky 5. doplní prvky v tabulce 6. v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 1. popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 2. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy 3. ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy 1. v programu najde a opraví chyby 2. rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát 3. vytvoří a použije nový blok 4. upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4

Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 1. nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky 1. určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 1. popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 2. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy 3. ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy 1. v programu najde a opraví chyby 2. rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát 3. rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj 4. vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky 5. přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky 6. rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit 7. cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3

Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Graf, hledání cesty	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely

Schémata, obrázkové modely Model	Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: 1. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 1. popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 2. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy 3. ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav 1. v programu najde a opraví chyby 2. používá události ke spuštění činnosti postav 3. přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky 4. upraví program pro obdobný problém 5. ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	

Učivo	Odkaz na učivo ve zdrojích
Ovládání pohybu postav	Modul 3 Bádání 1
Násobné postavy a souběžné reakce	Modul 3 Bádání 1
Modifikace programu	Modul 3 Bádání 1
Animace střídáním obrázků	Modul 3 Bádání 1,2
Spouštění pomocí událostí	Modul 3 Bádání 2
Vysílání zpráv mezi postavami	Modul 3 Bádání 3
Čtení programů	Modul 3 Bádání 4
Programovací projekt	Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy	
Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Vyučovací předmět Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy, které jsou pro školu povinné:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výuka probíhá ve školní dílně, ve třídě a na školním pozemku. Žáci také využívají pracovní informatiky s přístupem na internet.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Pracovních činností přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- podporuje u žáků plánování, organizování a řízení vlastní práce
- umožňuje žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- poskytuje potřebné informace, vede diskusi žáků při řešení problémů, dává žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- průběžně seznamuje žáky s potřebnými texty a způsobem čtení technických výkresů, práce žáků je závislá na porozumění textům a „přečtení“ technického výkresu

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- přesně vymezí rozsah práce pro skupinu žáků, pomáhá rozdělit pracovní role ve skupině, poskytne pomoc, pokud o ni žáci požádají, výstižně a objektivně zhodnotí práci skupiny i jednotlivých členů

Kompetence občanské:

Učitel:

- při vhodných příležitostech seznamuje žáky s problémy životního prostředí, vštěpuje žákům principy chování vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznámí žáky s bezpečností práce, s řádem odborných pracoven, dílen i pozemků

- dbá na to, aby používané nástroje a vybavení nebyly poškozené nebo nebezpečné, žáci jsou informováni o dalších možnostech studia, jsou seznámeni se základy podnikání

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se realizuje v 1.- 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Pracovní činnosti				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

1., 2. a 3. ročník – 1. období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem • mačká, trhá, vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír • sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena... • vyhledává a dotváří přírodniny • opracovává a aranžuje přírodniny • spojuje jednotlivé materiály – svazuje, lepí • umí pracovat se šablonou • učí se zacházet s různými nástroji • modeluje tvary podle předlohy • poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě • zvládá navléknout jehlu a udělat uzel • učí se různé druhy stehů, přišívání knoflíků • seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší • udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti • citlivě přistupuje ke své práci	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití • lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV1 – poznává různé materiály, techniky a postupy práce OSV5 – kreativní přístup k tvoření
--	--	---	---

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
-----------------------------	---------------	-------	--

	a okolí spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách pracuje tvořivě a samostatně		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu i tištěné předlohy zvládá jednoduché pracovní postupy učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	jednoduché pracovní postupy, organizace práce	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	staví a sestavuje montuje a demontuje	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV5 – kreativita
PĚSTITELSKÉ PRACE			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozoruje dění v přírodě, své pozorování zaznamenává (obrázky či slovně) a vyhodnocuje	pozorování přírody, zaznamenávání a zhodnocení výsledků	OSV1 – pozorování přírody

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	učí se základním pěstitelským činnostem – pletí, zalévání, mulčování... učí se zacházet se zahradními náčinými seje, sází stará se o nenáročné rostliny (uvnitř i venku)	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) péče o pokojové rostliny	ENV2 – základní podmínky pro pěstování rostlin ENV4 – vztah člověka k prostředí – péče o školní zahradu
---	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví tabuli pro jednoduché stolování	jednoduchá úprava stolu	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- chová se vhodně při stolování - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla správného stolování	

4. a 5. ročník – 2. období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLER VP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem • mačká, trhá, vystřihuje, lepí, skládá papír, vyřezává a děruje karton • sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena... • vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ • opracovává a aranžuje přírodniny • spojuje jednotlivé materiály – svazuje, lepí, sešívá • tvaruje drát • umí pracovat se šablonou • zvládá jednoduché opracování dřeva, zatlouká hřebíky • modeluje tvary podle předlohy • poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě • zvládá navléknout jehlu a udělat uzel • umí různé druhy stehů • přišije knoflík • má základní poznatky o tkaní, háčkování, batice	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • jednoduché pracovní operace postupy, organizace práce	OSV1 – poznává různé materiály, techniky a postupy práce OSV5 – kreativní přístup k tvoření
--	--	---	---

	vyrábí doplňky, ozdoby, přívěsky...		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	- seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší - citlivě přistupuje ke své práci a okolí - spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách - pracuje tvořivě a samostatně - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti		
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem - prvky lidových tradic - zná historii českých svátků a zvyklostí	lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV1 – poznává zvyky a tradice
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- učí se zacházet s různými nástroji a nářadím a volit ho vzhledem - k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití	

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti • respektuje zásady bezpečnosti práce • respektuje základníhygienické návyky • je schopen poskytnout první pomoc	• zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	•		
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• provádí jednoduchou montáž • a demontáž	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV5 – kreativita

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• pracuje podle slovníhónávodu, jednoduchého náčrtu	• práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti • respektuje zásady bezpečnosti práce • respektuje základníhygienické návyky • je schopen poskytnout první pomoc	• zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	•		

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• provádí jednoduché pěstitelské činnosti • samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	OSV1 – pozorování přírody
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• pěstuje a ošetřuje rostliny vegetativní množení rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • podílí se na ochraně a tvorbě • životního prostředí	• pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	ENV2 – základní podmínky pro pěstování rostlin ENV4 – vztah člověka k prostředí – péče o školní zahradu
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• umí zacházet s různým nářadím a nástroji • volí vhodné pracovní nástroje	• nástroje, náčiní a pomůcky používané v pěstitelství	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• a náčiní vzhledem k dané činnosti		
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• respektuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	• rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	•		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	• orientuje se v základním vybavení kuchyně	• základní vybavení kuchyně	

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• připraví tabuli pro stolování • zvládne samostatně připravit jednoduché pokrmy • zná zásady zdravé výživy • učí se zásadám uchovávání a zpracování potravin	• výběr, nákup a skladování potravin	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• chová se vhodně při stolování • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	• zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc	

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vyučovací předmět Hudební výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti oboru hudební výchova.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního citění
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- práci s hudebně nerozvinutými žáky
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- žáka seznamuje se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podpoří osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- snaží se najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince
- podpoří žáka důvěrou

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem
- vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko-melodickým doprovodem
- připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině
- pomáhá žákovi získat pocit potřebnosti, důležitosti, sebedůvěry

Kompetence občanské:

Učitel:

- navštěvuje se žáky hudební besedy, divadelní představení
- zajistí návštěvu koncertu v ZUŠ, připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznamuje žáky se základy hlasové hygieny
- učí správnému držení těla při zpěvu
- demonstruje mu možnosti práce s lidským hlasem

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Hudební výchova se realizuje v 1.–5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Hudební výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

1. ročník - 1. období

Vzdělávání v předmětu v 1.ročníku směřuje k:

- žák se učí hravou formou pracovat s dechem, hlasem, učí se tvořit hlavový tón
- žák je veden k čistému a rytmicky přesnému zpěvu intonačně jednoduchých písní
- učí se sluchem postihnout správné znění svého hlasu i svých spolužáků
- rytmizace a melodizace textu vede k pochopení, že se dá lidská řeč zapsat i v jiné podobě než slovní
- učí se poznávat rytmicko-melodické nástroje Orffovského instrumentáře a seznámí se s nejjednoduššími technikami doprovodu, učí se jednoduchými pohybovými prvky vyjádřit průběh melodie, zaznamenat rytmické a tempové změny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Žák: • Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celětřídě • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	<u>Vokální činnosti:</u> • Zásady hlasové hygieny • Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu jednočárkované oktávy • Intonace • Melodizace říkadel • Individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)

HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku • Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen • Manipuluje s hudebním materiálem • Rytmizuje říkadla • Tvořivě obměňuje rytmičké a melodické motivy v hudebním dialogu	<u>Rytmičké činnosti:</u> • rytmus, metrum, pulsace písně • rytmičace slov, slovních spojení, říkadel • jednoduchý rytmičký doprovod • Orffovy hudební nástroje	
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu • Pamatuje si části melodie • Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů • Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem • Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	<u>Poslechové činnosti:</u> • Tón – zvuk • Rozlišení změny výšky tónu • Analýza průběhu melodie (stoupá, klesá, opakované tóny) • Učitelův vzorový přednes písně • Hudební pohádky	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

HV-3-1-05 <i>rolišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	• Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu	<u>Hudebně teoretické znalosti:</u> • Pojmy: notová osnova, houslový klíč • Vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva) • Grafický zápis melodie	
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-3-1-04 <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	• Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby • Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> • Správné držení těla • Rytmická chůze, běh • Posunný krok • Dětské lidové hry • Kolový tanec (mazurka)	
HV-3-1-03 <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	• Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv • Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezihrách	<u>Instrumentální činnosti:</u> • Hra na dětské zvonkohry • Jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivosti v mezilidských vztazích)

2. ročník - 1. období

Vzdělávání v předmětu v 2. ročníku směřuje k:

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu písně
- schopnosti převádět lidskou řeč do rytmu a melodie, graficky ji zapsat (rytmizace a melodizace říkadel)
- rozvíjení tvořivosti, rytmického a harmonického cítění pomocí hry na dětské rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře
- schopnosti pohybem reagovat na hudbu, osvojují si základní pohybové dovednosti
- seznámení s výrazovými prostředky hudby pomocí hudebních pohádek

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Žák: • Vokálně interpretuje vybrané písně askladby, pracuje s hlasem: • Vokálně interpretuje vybrané písně v rozsahu kvinty • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	<u>Vokální činnosti:</u> • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Lidová píseň • Umělá píseň • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: durový trojzvuk • Individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)

HV-3-1-02 <i>rytmizuje amelodizuje jednoduché texty</i>	• Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv durové a zčásti mollové řady	<u>Rytmické činnosti:</u> • Rytmus, metrum, pulsace • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • Jednoduché ostinátní doprovody • Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnost nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích)
---	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-3-1-03 <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	• Tvořivě obměňuje rytmičké a melodické motivy v hudebním dialogu • Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezipřehrách		
HV-3-1-06 <i>rozpoznává proudy znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálněinstrumentální</i>	• Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu • Pamatuje si části melodie • Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů • Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem • Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	<u>Poslechové činnosti:</u> • Sluchová analýza průběhu melodie • Rozlišení vzdáleností mezi tóny • Výrazové prostředky hudby • Krátké poslechové skladby • Pojmy: smutně – vesele, rychle – pomalu, krátce – dlouze • Poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů	

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudovějších hudbách	• Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku • Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen • Manipuluje s hudebním materiálem • Rytmizuje říkadla	<u>Hudebně teoretické znalosti:</u> • Takt, taktová čára, označení taktu • Taktování 2/4 taktu • Dynamická znaménka p–f • Grafický zápis melodie	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
--	--	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
------------------------------	---------------	-------	--

<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	• Podle hudebních podnětů třídí rozličné pohybové prvky • Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> • Správné držení těla • Hudebně pohybové a taneční hry • Poskok, cval	OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnost nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích) OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).
--	---	--	---

3. ročník - 1. období

Vzdělávání v předmětu v 3. ročníku směřuje k:

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- dovednosti intonovat píseň s melodickou oporou hudebního nástroje na základě individuálních schopností
- získání zkušeností se čtením notového zápisu, učí se základním prvkům notopisu
- poznávání výrazových prostředků hudby (tempové, dynamické změny)
- nácviku jednoduché, nenáročné techniky hry na dětské nástroje Orffovského instrumentáře
- seznámení s lidovým tancem a s jednoduchými tanečními kroky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
------------------------------	---------------	-------	--

HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Žák: • Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Vokálně interpretuje vybrané písně v rozsahu kvinty • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celotřídy • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost • Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku • Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen • Manipuluje s hudebním materiálem	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení • Upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu, vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov • Lidová píseň • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: pětitónová stupnicová durová řada, opakované tóny • Individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní difference (člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)
---	--	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
------------------------------	---------------	-------	--

HV-3-1-02 <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i> HV-3-1-03 <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	• Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Rytmizuje říkadla • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu (hra na ozvěnu, hra na tělo) • Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	<u>Rytmické činnosti:</u> • Rytmus, metrum, doprovod písně • Hra otázka – odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) • Rytmizace říkadel • Ostinátní rytmické doprovody • Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení prorozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivosti mezilidských vztazích)
HV-3-1-06 <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	• Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv durové a zčásti molové řady • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu • Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezihrách	<u>Poslechové činnosti:</u> • Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby • Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje • Sluchové rozlišení dur – moll tóniny • Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • Hudební forma: rondo	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
HV-3-1-05 <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	• Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu • Pamatuje si části melodie • Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů • Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem • Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	<u>Hudebně teoretické znalosti:</u> • Takt 4/4 = C • Taktování ¾ taktu • Hodnoty not a pomlky (čtvrtová, půlová, celá, osminová) • Psaní not na linky, do mezer • Pojmy: repetice, legato, zesilovat, zeslabovat	OSV 9 - Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku</i>	- Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky - Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby	<u>Hudebně pohybové činnosti:</u> - Hudebně pohybové a taneční hry - Orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích - Krokové, běhové etudy	OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).

4. ročník - 2. Období

Vzdělávání v předmětu ve 4. ročníku směřuje k:

- upevňování návyků správné hlasové hygieny
- intonačně čisté a rytmicky přesné interpretaci písně
- vytváření základů dvojhlasého zpěvu (kánón, držené prodlevové tóny), i s oporou melodického nástroje
- dalšímu prohloubení znalostí o hudbě českých i světových skladatelů
- k seznámení se základy hudební teorie, k dovednosti orientovat se v notovém zápise
- ke schopnosti pohybem sdělovat své pocity, nálady

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
------------------------------	---------------	-------	--

HV- 5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasev durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Žák: • Interpretuje obtížnější písně ve větším hlasovém rozsahu dle svých věkových a individuálních možností • Dle svých individuálních dispozic vytleskává jednoduché rytmy a vytváří melodii a rytmus na zadané texty. • Intonuje jednoduchou melodii • Doplnuje zpěv hrou narytmické nástroje, vyťukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou	• Hlasová hygiena • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) • Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánon) • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Melodizace textu • Intonace: model edec, čtyřzvuk, spodní 5. stupeň • Nota čtvrtová s tečkou • Předtaktí • Taktování 4/4 = C taktu • Hudební abeceda • Rytmičká zápis čtyřtaktí jednoduché lidové písně • Hra na dětské hudební nástroje Orffovského instrumentáře, vytváření předehry, jednoduchého ostinátního doprovodu písně, dohry	OSV 1- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení) OSV 8- Komunikace (řeč těla) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivosti mezilidských vztazích) VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)
---	--	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-5-1-03 <i>využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> HV- 5-1-0 <i>rozpozná hudební formu jednoduché písně čískladby</i> HV- 5-1-0 <i>vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	- Doplňuje zpěv hrou na rytmické nástroje, vyťukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou - Rozebírá dle svých možností jednoduché hudební formy - Vyťukává nebo vytleskává jednoduché přehry, mezihry a dohry	- Rytmus, metrum, doprovod písně - Předvětí závětí - Rytmizace říkadel - Rytmické doprovody písní (Orffovy hudební nástroje) - Pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky (hudební motiv, perioda, hudební věta)	OSV 8- Komunikace (řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz) OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.)
HV- 5-1-06 <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i>	dokáže rozpoznat některé hudební výrazové prostředky	- Sluchové: rozlišení melodické, rytmické tempové, dynamické změny - Výrazové prostředky hudby - Hudební nástroje - Kratší skladby českých i světových skladatelů	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah sobě samému; uvolnění relaxace

			MV 5: Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV-5-1-07 <i>ztvární hudbu pohybem využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	Využívá taneční kroky a pohybu celého těla k vyjádření hudby pohybem	- Taneční hry - Lidový tanec (polka) - Poskočný krok	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne.) OSV 4- Psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost) OSV 8- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, pohybová technika, výraz). OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.) MKV 1- Kulturní difference (člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)

5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

- upevňování návyků v oblasti hlasového výcviku, hlasové hygieny
- upevňování intonačních dovedností a jejich využití při nácviu intonačně jednoduché písně nebo její části
- využití individuálních instrumentálních dovedností při doprovodu písně (žáci navštěvující ZUŠ)
- schopnosti zapsat jednoduchou slyšenou melodii, rytmus
- poznávání děl našich i světových hudebních skladatelů
- orientaci v hudebních žánrech (klasická hudba, chrámová hudba, jazz, spirituál, country
- pronikání do struktury skladeb (písňová hudební forma)
- schopnosti vyjádřit své pocity a nálady při poslechu konkrétní skladby
- schopnosti umět tyto pocity a nálady vyjádřit i pohybem

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
---------------------------------	---------------	-------	---

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Žák: • Interpretuje obtížnější písně ve větším hlasovém rozsahu dle svých věkových a individuálních možností • Intonuje jednoduchou melodii • Rytmicky tančí dle svých individuálních schopností	• Hlasová hygiena • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, frázování) • Lidová píseň (dvojhlas kánon, držené tóny, lidový dvojhlas, quodlibet – zpěv 2 či více písní současně) • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Lidová píseň jiných národů • Melodizace textu • Intonace: obraty trojzvuku, orientace v durové tónině v rámci zvládnutých intonačních modelů	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornostisoustředění; cvičení dovednostíapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz). MEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)
---	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZI PŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV- 5-1-03 <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> HV- 5-1-05 <i>vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	• Doplní zpěv hrou na rytmické nástroje, • vytukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou, • Rytmicky správně doprovází píseň, doprovod si sám připraví • Vytukává nebo vytleskává jednoduché přehry, mezihry a dohry	• Rytmizace textu • Synkopa, ligatura • Předvěti – závěti • Jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornostisoustředění; cvičení dovednostíapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vyučovací předmět Výtvarná výchova

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova a část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, oboru Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií. Výuka výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života
- přivádí žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- učí je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáhá si vytvářet
- komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy
- vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik
- pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu
- vede žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu
- rozvíjí dovednost vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti
- výtvarného umění a obecné vizuální kultury
- vede k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadaných úkolů i pro vyjádření vlastní osobní výpovědi
- vede k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede k práci ve dvojici i ve skupině, učí žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdatu společné práce
- učí vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého
- poskytuje prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učí žáky přijmout i kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské:

Učitel:

- učí v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost
- učí vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vytváří možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Kompetence digitální:

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se realizuje v 1.–5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Výtvarná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	2	2

1., 2. a 3. ročník – 1. období

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:

- Vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- Samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě.
- Kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- Vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti

- Naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- Účinné spolupráci ve skupině
- Vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- Pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
- Bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
------------------------------	---------------	-------	---

rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	• rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je při porovnání • rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření • pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt) • dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití • charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření • kresba a malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální skupinové práce • malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastická a sochařská technika, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, • světlostní a barevné kvality, textury, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků, uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV8 – komunikace: řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí

	• dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření • využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty • dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu • vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru avyžívá je jako svébytný vyjadřovací • prostředek • uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe • jako prostor pro prožívání a komunikaci • vnímá a vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost) • k situaci, vyjádřené vlastním výtvarným projevem dovede vyprávět příběh. Citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních	vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvarmalby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama. Vše vnímá jako zdroj inspirace. • vnímá různé přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či vytvořil •	
--	---	--	--

vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový uvědomuje si specifika vnímání	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –	OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita
	různými smysly, vyhledává nejpersvědčivější způsoby vyjádření • rozpozná a slovně vyjádří náměta základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor • vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis • dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů • dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo • dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci • aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě	manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání)	

<i>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i>	• uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný • dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní výtvarnou práci – vlastní či jiného autora. • vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry; vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě • použije postavy či charakteriz ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním projevu • dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy, výtvarným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita MKV 1- kulturní difference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
--	--	---	---

na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• dovede pomocí výtvarného projevu vyprávět příběh – ilustrace, komiks, obrázkové písmo • je schopen vybrat či upravit již vytvořené umělecké dílo pro interpretaci vlastního prožívání či názoru	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV2 – sebezpoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV 11 – hodnoty, postoje, praktická etika: analýza vlastních i cizích postojů
--	--	--	---

4. a 5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu v 2. období směřuje k:

- Vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla.
- Samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě.
- Kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků.
- Vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti.
- Naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi.
- Účinné spolupráci ve skupině.
- Vytváření si pozitivní představy o sobě samém.
- Pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost.
- Bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů</i>	- rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny - porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy - rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření - porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru - dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). Intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla.	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

	• charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření • využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty • kresba a malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce • malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a sopečné techniky, tvorba instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině		
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	kresba, malba, kombinace technik koláž modelování z hlíny, těsta kašírování stavby z písku, ze sněhu, zpřírodnin	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV8 – komunikace: řeč těla, zvuků slova, předmětů a prostředí
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání	vyjádří podle zadání vlastní	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i>	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

<i>dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	zkušenost • dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření • vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření • uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
<i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>	dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotkový, chuťový či pohybový uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření dovede výtvarně vyjádřit své zážitky, představy a pocity	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

	• kombinuje výtvarné techniky a materiály • tvoří plošně, objemově i prostorně • vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný • dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní výtvarnou práci – vlastní či jiného autora. • vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě • použije postavy či charakteryz ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním projevu	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

	dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy, výtvarným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
<i>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	- dovede pomocí výtvarného vyjádření vyprávět příběh – ilustrace, komiks, obrázkové písmo - je schopen vybrat či upravit již vytvořené umělecké dílo pro interpretaci vlastního prožívání či názoru	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika: analýza vlastních i cizích postojů MKV2 – lidské vztahy: vztahy mezi kulturami; umět se vžít do role druhého

Vzdělávací oblast člověk a zdraví

Vyučovací předmět Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, oboru Tělesná výchova.

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitujeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Příležitostí pro pozitivní hodnocení bez ohledu na míru pohybového nadání je vyrovnávání žáka s přiměřenou zátěží, nutnou k dosažení efektu super kompenzace jako způsobu zvyšování výkonnosti a odolnosti organismu při sportovním i pracovním výkonu.

V rámci TV je zajištěna povinná školní výuka plavání v rámci plavecké školy Sport v České Lípě. Výuka probíhá pod vedením proškoleného a zkušeného týmu. Plavecká škola zajišťuje dle smlouvy výuku plavání přípravnou, základní a zdokonalovací. Tyto formy výuky jsou nabízeným standardem. Výuku je možné rozšířit o znalosti a dovednosti adekvátní druhému stupni ZŠ (průprava jednotlivých plaveckých stylů, první pomoc aj.) Kritériem pro určení uvedené formy výuky plavání je věk dětí a aktuální stav plaveckých dovedností jednotlivých žáků.

V úvodní lekci jsou žáci a pedagogický doprovod seznámeni s bezpečnostními a hygienickými zásadami chování a pohybu v prostorách bazénu. Dále následuje sekundární diferenciací, tedy rozdělení do plaveckých skupin, dle aktuálních pohybových (plaveckých) dovedností. Počet ve skupinách je zpravidla 8-15, je zohledněn rovněž věk žáků, psychická adaptace a případné doporučení pedagogického doprovodu. Ke každé skupině je přidělen dle rozpisu jeden učitel či učitelka plavání. Další lekce výuky jsou organizovány dle vyučovacích postupů a metod vhodných a použitelných pro výuku plavání. Z didaktických zásad je kladen důraz na názornost, přiměřenost a soustavnost. Didaktické styly jsou využívány s ohledem na věk dětí a úroveň či pokročilost v plaveckých hodinách. Využívá se zejména styl příkazový, styl se sebehodnocením a styl s nabídkou obtížností cvičení. K nácviku plaveckých technik kraul, znak, prsa jsou využívány pomůcky, v současnosti v uceleném a úplném sortimentu. Do programu lekcí jsou pravidelně zařazovány cvičení ve vodě podporující orientaci ve vodě tzv. „pocit vody“, skoky do vody a hry ve vodě podporující motivaci a soutěživost žáků. Výstupním testem každý žák obdrží mokré vysvědčení s údajem o uplavané vzdálenosti libovolnou plaveckou technikou bez nadlehčovací pomůcky.

Škola každoročně organizuje lyžařský výcvik. Výcvik probíhá v Krkonoších a trvá od pondělí do pátku. Výcvik vedou proškolení učitelé.

Další sportovní akce organizované školou jsou turistický pobyt a cyklistické výlety.

Škola se účastní sportovních turnajů v rámci spolupráce malotřídních škol (vybíjená, fotbal, florbal).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Rozvoji pohybových schopností, obratností a dovedností žáků
- Rozvíjení smyslu pro účelný a krásný pohyb, rozvíjení radosti z pohybu
- Získání návyků správného držení těla
- Pochopení důležitosti organizace a spolupráce při hrách
- Vnímání a reagování na povely učitelky
- Poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

- Poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- Používání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání
- V souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- Propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci. Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti

Člověk a zdraví přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- ji vytváří zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva
- vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá disproporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní R.S.O.V. a řeší s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možnosti a racionální přizpůsobením pohybového režimu i mimo hodiny TV

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k zpětnovazební komunikaci mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace. Komunikace, nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby střídal různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností
- učí žáka respektovat vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny
- učí žáka akceptovat roli odpovídající svým možnostem a snažit se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry mediálních sdělení

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Vyučovací předmět Tělesná výchova se realizuje v 1.–5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Tělesná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

1.–3. ročník – 1. období

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:

- Získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak při samostatné činnosti
- Nácviku jednodušších pohybových dovedností
- Průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva
- Nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti – zejména reakční (rychlý i vytrvalý běh a pády)
- Poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností
- Přípravě na testování pohybových schopností R.(rychlost) S.(síla) O.(obratnost) V.(vytrvalost)
- Sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy(šplh) a zvládnutí sebezáchrany plaváním
- Osvojení základů plaveckých dovedností
- Dle možností využití zimních aktivit – lyžařský výcvik, bruslení, sáňkování, bobování

V rámci TV máme smluvně zajištěnou výuku plavání v plaveckém bazénu v České Lípě. Výuka probíhá dle osnov plavecké školy.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TV-3-1-0 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit. Nevyhýbá se pohybové zátěži.	Informace o bezpečnosti a hygieně. Vedený pohybový režim ve cvičební jednotce. Vhodné rozcvičení, zátěžová kompenzační cviky.	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (můjvztah ke mně samému)

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic.	Hod míčkem horním obloukem. Běh rychlý na 40 m, běh vytrvalostní skok daleký z místa snožmo i z rozběhu Cvičení s náčiním, na přizpůsobeném nářadí. Akrobatická a gymnastická cvičení (kolébka, kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo) Šplh Kompenzační cvičení	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.
---	---	---	---

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu.	Drobné hry spojené s během, úpoly, závody družstev, štafetové hry, míčové hry, vybrané hry.	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a pomoc, sdílení radosti s druhými)
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Nosí cvičební úbor a obuv, rozumí smyslu dodržování pravidel hry, učí se rozvíjet a používat kompenzační cviky.	Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení. Průpravné a přímivé cviky.	OSV 4- Psychohygieny (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		Smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků, pořadová cvičení.	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)

4. - 5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu ve 2. období směřuje k:

- Průpravě pro složitější pohybové dovednosti „profilových sportů“ školy
- Nácviku pohybových dovedností ve školních a mimoškolních soutěžích v netradičních disciplínách
- Získávání dobrého pocitu na základě (s)plnění motivujících pohybových úkolů
- Nácviku rozvoje R. O. Síly (užité k překonávání překážek a šplhu) a běžecké vytrvalosti
- Pochopení vztahu mezi cílenou zátěží a zlepšením pohybových schopností
- Wellness-vnitřní motivaci nabídkou a vlastním výběrem pohybových(rekreačních)činností v některých hodinách
- Nácviku dovedností použitelných v krizových situacích sebeobranu a záchranu včetně plavání
- Vnímání estetiky a rytmizace pohybu a přípravě na hodnocení vlastního i pozorovaného sportovního výkonu
- Profil. činnosti – příklad: Atletický čtyřboj “Zdatné děti“, SG akrobacie: kotouly přeskoky, náradí: překážky, trampolínka, šplh na tyči
- Vybíjené, přehazované, malé kopané, drobným hrám, a to včetně úpolových.
- Využití relaxačních prvků ke zklidnění a koncentraci – joga
- Využití zimních aktivit - lyžařský výcvik, bruslařský výcvik, sáňkování, bobování
- Zařazení netradičních sportů - orientační běh, softbal, brenbal, jiné sporty v přírodě

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERP VZ	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TV- 5-1-01 <i>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenousamostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	• začíná chápat nutnost další pohybové zátěže mimo hodiny TV, pokud chce zlepšovat své schopnosti a dovednosti pro radost z pohybu, výkonu a zlepšení.	• Průprava SG – akrobatický přeskok, hrazda. • Nácvik rozvoje R.S.O.V. • Atletika – sprint, skok, hod, vytrvalý běh • Rytmičká cvičení (případně s hudbou)	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (můjvztah ke mně samému)

TV- 5-1-02 <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i>	rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti.	• Přímivé cviky, • Kompenzační a relaxační cvičení pro zahájení činnosti i pro Ukončení, uklidnění. • Posilovací cykly.	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
---	---	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLERVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
TV- 5-1-03 <i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i>	reaguje na odpor soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky	Drobné hry – úpoly Soutěže družstev	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a pomoc, sdílení radosti s druhými)
TV- 5-1-04 <i>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>	používá adekvátní cvičební úbor a obuv, dodržuje kázeň a pravidla hry – bezpečnost ve všech částech hodiny i přesunech a převlékání	• Informace o bezpečnosti • a hygieně • Význam pohybu pro zdraví. • Příprava organismu před pohybovou • činností.	OSV 4- Psychohygiena (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
TV- 5-1-05 <i>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	• učí se rozlišit hodnotu výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se drží reality v míře sebezapření i při prezentaci výkonů.	• Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná • Malá kopaná, hod na koš • Baterie testů - R.S.O.V.	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku

TV- 5-1-06 <i>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	- rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play - pomáhá méně disponovaným sám je schopen přijmout pomoc od disponovanějších	- Míčové hry dle výběru - Wellness náplň hodiny - Hokejbal, florbal - Pravidla her, závodů a soutěží	VDO 1: Občanská společnost a škola OSV 4- Psychohygienu (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
TV- 5-1-07 <i>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	rozumí informaci popisující požadovanou činnost	- Názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - Organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí. „Úkolové“ cvičení	
TV- 5-1-08 <i>zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i>	chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním.	- Minivýběžná - Přehazovaná v prostorech zmenšených hřišť a zjednodušenými pravidly	OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora apomoc, sdílení radosti s druhými) OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.
TV- 5-1-09 <i>změří základní pohybové výkony porovná je s předchozími výsledky</i>	dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků.	- Atletické testy, měření R.S.O.V. - Šplh - Kondiční testy	OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora apomoc, sdílení radosti s druhými)
TV- 5-1-10 <i>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>	použije informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci • třídního družstva při soutěžích.	- Míčové hry - Minisestava - Šplh na čas - Atletický čtyřboj - Štafeta	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.

8. UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ

Tabulace učebního plánu - 2. stupeň

Oblasti	Předměty	6. ročník počet h/ disponib. h	7. ročník počet h/ disponib. h	8. ročník počet h/ disponib. h	9. ročník počet h/ disponib. h	6. - 9. ročník hodiny celkem	6. – 9. ročník disponibilní hodiny celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5 /1	5/1	5/1	5/1	20	4
	Anglický jazyk	3/0	3/0	3/0	3/0	12	0
	Německý jazyk	2/0	2/0	2/1	2/1	8	2
Matematika a její aplikace	Matematika	5/1	5/1	5/1	5/1	20	4
Informatika	Informatika	1/0	1/0	1/0	1/0	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2/0	2/0	2/0	2/0	12	0
	Výchova k občanství	1/0	1/0	1/0	1/0		
Člověk a příroda	Fyzika	0	1/0	1/1	1/1	22	2
	Chemie	0	1/0	1/0	1/0		
	Přírodopis	2/0	2/0	2/0	2/0		

	Zeměpis	2/0	2/0	2/0	2/0		
Umění a kultura	Hudební výchova	1/0	1/0	1/0	1/0	9	0
	Výtvarná výchova	2/0	1/0	1/0	1/0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2/0	2/0	2/0	2/0	10	0
	Výchova ke zdraví	0	0	1/0	1/0		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1/0	1/0	1/0	1/1	4	1
Časová dotace		29/2	30/2	31/4	31/5	121	13

9. UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ

Název vyučovacích předmětů

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Německý jazyk	NJ
Matematika	MA
Dějepis	DĚ
Výchova k občanství	VO
Fyzika	FY
Přírodopis	PŘ
Zeměpis	ZE
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Výchova ke zdraví	VZ
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast je v 6. – 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován na 2. stupni v 6. – 9. ročníku po pěti vyučovacích hodinách týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Některá témata jsou realizována formou projektů, čtenářských dílen. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel, výstav, besed, práce s médii. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, práci s informacemi, schopnost vyjádřit svůj vlastní názor, tvořivou činnost.

Výchovně vzdělávací cíle

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoj jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Důraz je kladen na práci s informacemi a rozvíjení kritického myšlení. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k získávání a systematizaci informací na základě práce s texty, jazykovými a jinými příručkami, mediálními prostředky, ke kritickému čtení, porovnávání a přehodnocování informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel a pouček a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s termíny souvisejícími s probíraným mluvnickým, literárním a slohovým učivem, a to i v průřezových tématech

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v písemném i ústním projevu
- a na základě osvojených pravidel našli a odůvodnili správné řešení a obhájili ho

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správnému formulování myšlenek v rámci probíraného učiva i širších souvislostí (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
- nabízet žákům dostatek příležitostí k seznámení se s jazykovými projevy možnost vyjádřit se k jejich obsahu a formě
- vést žáky ke správné, srozumitelné výstavbě výpovědi po stránce formální i obsahové, systematicky rozšiřovat slovní zásobu žáků
- Kompetence sociální a personální
- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli spolupracovat v malých skupinách i v rámci celé třídy na řešení zadaných úkolů a problémových situací
- vést žáky k tomu, aby dokázali formulovat svůj zájem o problémy druhých i požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- vést žáky ke sledování společenského dění a vývoje (práce s médii), k zaujímání stanovisek k základním a aktuálním otázkám občanského soužití

Kompetence pracovní

- rozvíjet schopnost pracovat ve skupině i samostatně
- vést žáky k práci s různými informačními zdroji, k jejich srovnávání a kritickému vyhodnocení informací

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
sestaví osnovu vypravování vypravuje podle osnovy vlastní zážitek, scénu z filmu nebo hry, ukázkou z knihy používá vhodných jazykových prostředků	vyprávěcí slohový postup: časová posloupnost sestavování osnovy vypravování podle osnovy	6. – 7.	
vyhledává zprávu a oznámení v tisku, dokáže je rozlišit a hodnotit samostatně sestaví zprávu a oznámení	• zpráva a oznámení a jejich funkce	6. – 7.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
vyhledává klíčová slova a informace v textu formuluje hlavní myšlenky textu tvoří otázky, výpisky a výtah prezentuje text na základě svých zápisků	práce s odborným textem: čtení s porozuměním práce s informacemi výpisky a výtah	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

<i>vypracuje popis výroby jednoduchého pracovního postupu</i>	• popisný slohový postup a jeho funkce	6. – 7.	
<i>formuluje ústní i písemnou žádost, přihlášku, nabídku stylizuje dopisy různým adresátům</i>	• dopisy osobní a úřední	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
<i>sestaví vlastní životopis, životopis jiné osoby dle životopisných údajů</i> <i>seznámí se s uměleckými životopisy</i>	- životopis – útvar administrativní - umělecký životopis	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje útvary národního jazyka, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňuje jejich užití</i>	- rozvrstvení národního jazyka - jazyk spisovný a nespisovný - postavení češtiny mezislovanskými jazyky - jazyky národnostních menšin	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita

<i>správně vyslovuje česká a frekventovaná cizí slova správně přečte slovní a větné celky</i>	zvuková stránka jazyka: spisovná výslovnost, přízvuk slovní a větný, důraz, pauza, tempo	6. – 7.	
<i>určuje druhy vět a prostředky pro ně charakteristické, využívá jich v komunikačních situacích</i>	druhy vět podle postojemlučícího	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
<i>vyhledává obtížnější tvary a méněběžná česká a cizí slova v jazykových příručkách, slovnících</i>	seznámení a práce s běžnými jazykovými příručkami a slovníky: Pravidla českého pravopisu, SSČ, Slovník cizích slov	6. – 7.	
<i>v písemném projevu aplikuje znalosti pravopisných pravidel lexikálních, morfologických a syntaktických ve větě jednoduché a jednodušších typech souvětí</i>	- upevňování a prohlubování učiva: - koncovky slov ohebných - shoda přísudku s podmětem - psaní velkých písmen - pravopis souhláskových skupin - pravopisné zásady vzhledem k tvoření slov	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.
---	--	-------------------------

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>je schopen rozeznávat a třídit slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, určuje mluvnické kategorie</i>	• určování slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov; rod činný a trpný; stupňování přídavných jmen apříslavic	6. – 7.	
<i>v textu rozpoznává a dokáže vysvětlit věcné významy slov, vyhledává a používá vhodná slova a termíny z jiných vyuč. předmětů, rozpoznává přenesená pojmenování, využívá vhodných jazyk. prostředků ve vlastních jazyk. projevech</i>	• nauka o významu slov	6. – 7.	
<i>rozšiřuje si slovní zásobu na základě rozpoznání stavby slova a zásad tvoření českých slov využívá znalostí o slovo tvorbě v lexikálním pravopise</i>	• nauka o tvoření slov	6. – 7.	
<i>rozlišuje a určuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché rozlišuje větu jednoduchou a souvětí</i>	• věta jednoduchá a souvětí • základní a rozvíjející větné členy • základní zásady interpunkce ve větě jednoduché a souvětí	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje literární texty umělecké,naučné a publicistické a jejich funkci</i> <i>uceleně reprodukuje přečtenýtext</i>	• literatura věcná a umělecká,publicistika • základy literární teorie • zásady práce s literárními texty – interpretace liter. díla	6. – 7.	
<i>rozlišuje základní literární druhy a jejich funkci</i> <i>přiřazuje literární ukázkypříslušnému žánru</i>	• poezie, próza, drama a jejichspecifika	6. – 7.	
<i>rozlišuje básnickou tvorbu</i> <i>lyrickou, epickou a lyricko – epickou, uvádí příklady</i>	• poezie – rozdělení podlezpůsobu zobrazení	6. – 7.	
<i>odliší lyriku od epiky přiřadí ukázky příslušnému druhu lyriky</i>	• rozdělení lyriky podlenámětu • rozbor ukázek z lyrické tvorbyčeských a světových autorů	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita
<i>vnímá stylistické a zvukové zvláštnosti poetického jazyka,vyjadřuje svůj dojem a pocitypracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností</i>	• jazyk poezie – obrazná pojmenování, zvukovéprostředky poezie • zásady přednesu na vhodnýtextech • vlastní literární pokusy	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání

<i>charakterizuje epické žánry přiřadí ukázku k žánru, uvádí příklady</i> <i>reprodukuje přečtený text</i> <i>vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	– epika veršovaná a prozaická – epické žánry malé a střední epiky – dramatizace literárního textu	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita
---	---	---------	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>analyzuje literární dílo postránce tematické</i> <i>jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</i> <i>stručně reprodukuje obsah díla vymezuje rozdíl mezi povídkou a románem</i>	• velká epika, žánry • námět a téma literární hrdina kompozice • jazykové prostředky	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita
<i>rozpoznává dramatický text rozumí základním pojmům</i> <i>z oblasti dramatu a používá je k interpretaci díla</i> <i>porovnává divadlo a film</i>	• drama – specifická liter. druh • základní literární teoretické pojmy z oblasti dramatu • interpretace dramatického textu	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita
<i>využívá poznatků o jazyku a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a na základě svých poznatků, dispozic a zájmů vytváří</i>	• funkční styl umělecký • čtení kritické a prožitkové • naslouchání soustředěné aktivní • charakterizační jazykové • prostředky a postupy	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty a postoje

charakteristiku literární postavy, významné osobnosti	• charakteristika vnější a vnitřní		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr autora využívá poznatků o jazyku a stylu subjektivně zabarveného popisu k vlastnímu tvořivému psaní	• funkční styl umělecký • líčení • čtení prožitkové a hodnotící • naslouchání prožitkové a empatické • jazykové prostředky stylově neutrální a citově zabarvené • tvořivé psaní – líčení	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru dokáže samostatně vyřídit úřední písemnosti	• funkční styl odborný • administrativní slohové útvary • rozlišení různých komunikačních situací • písemnosti soukromé a úřední • žádost, přihláška, objednávka, • nabídka, životopis	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
uspořádá informace v textu vzhledem k jeho účelu, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování	• funkční styl odborný • popis pracovního postupu • popis uměleckého díla • popisné jazykové prostředky • zásady a postupy • čtení jako zdroj informací, • vyhledávání orientačních prvků v textu	8. - 9.	
využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• funkční styl odborný • základy studijního čtení: • výpisky, výtah, poznámky • mluvený projev • základy kultivovaného projevu • připravený projev	8. - 9.	Environmentální výchova – vliv člověka na životní prostředí (Lidské aktivity, Vztah člověka k prostředí)

<i>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek na základě svých poznatků a zájmů zpracuje jednoduchý výklad</i>	• funkční styl odborný • výkladový slohový postup • práce s různými informačními zdroji • odlišení fakt od názorů a hodnocení • osnova a teze • -technika mluveného projevu	8. - 9.	Mediální výchova Enviromentální výchova Multikulturní výchova a další (dle zadání a výběru tématu)
<i>formuluje své myšlenky, stanoviska, názory, obhazuje svá tvrzení, věcně argumentuje</i>	• funkční styl odborný • úvahový slohový postup • vyjadřování postoje k obsahu sdělení • prezentace svého názoru • vlastní tvořivé psaní	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – Hodnoty, postoje, praktická etika
<i>v mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</i>	• mluvený jazykový projev • řečnický projev: • zásady kultivovaného projevu • připravený a nepřipravený projev • prostředky verbální, neverbální, paralingvální	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
<i>zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</i>	• funkční styl publicistický • rozhovor, diskuse, debata • naslouchání praktické a kritické • pravidla dialogu • zásady řízení diskuse	8. - 9.	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</i>	• funkční styl publicistický • masmédiá a jejich působení: - orientace ve sdělovacích prostředcích - objektivní a subjektivní • publicistické žánry - porovnávání a hodnocení • různých informačních zdrojů	8. - 9.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	- komunikační záměr, • Manipulace		
<i>správně třídí slovní druhy,</i> <i>tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i> <i>zvládá pravopis lexikální a morfologický</i> <i>samostatně pracuje s vhodnými jazykovými příručkami</i>	• slovní druhy – upevňování a • rozšiřování znalostí: mluvnické významy jmen a sloves • deklinace přejatých substantiv • odchylky v deklinaci subst. • vyhledávání a správné užívání neohebných slov • pravopis stupňování a pravopis • tvaroslovný • práce s jazyk. příručkami	8.- 9.	
<i>samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny, Slovníkem cizích slov, dalšími slovníky a příručkami, elektronickými encyklopediemi a internetem</i>	• slovní zásoba a význam slova: - věcný význam slova - slovo a sousloví - odborné názvy • nahrazování přejatých slov slovy domácími • práce s příručkami a multimédií	8.-9.	Multimediální výchova
<i>rozlišuje a v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,</i> <i>rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	• nauka o tvoření slov - stavba slova - procvičování různých způsobů slov - přejímání cizích slov - přenášení významu • pravopis slovotvorný	8. - 9.	
<i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí</i> <i>v písemných projevech zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický</i>	• skladba – věta jednoduchá • opakování a doplnění učiva o skladbě věty jednoduché • věta jednočlenná a dvojčlenná • skladba – souvětí • vztah souřadnosti a podřadnosti: • druhy vedlejších vět, významový	8. - 9.	

	• poměr mezi souřadně spojenými větami a větnými členy, souvětí • souřadné a podřadné, • interpunkce v souvětí, zvláštnosti • výstavby vět		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• obecné poučení o jazyce: - jazyk a komunikace - jazyková norma kodifikace - kultura jazyka řeči - zásady výběru jazykových prostředků	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• obecné poučení o jazyce, jazykové skupiny • rozvrstvení češtiny	8. - 9.	Multikulturní výchova – multikulturalita
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• vývoj literárních druhů a žánrů • v proměnách času a jejich • výrazní představitelé	8.- 9.	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• základy literární historie • literární směry v české a světové literatuře, jejich představitelé	8.-9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla	• struktura a jazyk literárního díla • způsoby interpretace liter. díla	8. - 9.	
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, filmovém a dramatickém zpracování	• specifika dramatického a film. • přepisu literárního díla, • konfrontace adaptace s literární předlohou	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání smyslové vnímání

<i>formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	• diskuse o četbě, divadelních a filmových představeních • formulování názorů na diskutované problémy • kritika, recenze, referát	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj: hodnoty a postoje
<i>rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i>	• literární obraz jako znak autora • porovnávání zpracování stejného námětu u různých autorů – volba motivů, kompoziční postupy, jazykové prostředky	8. - 9.	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
<i>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>	• umělecké dílo – znaky a funkce • schematičnost, líbivost, kýč • literatura jako pomocník při získávání životních hodnot	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj: hodnoty a postoje
<i>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i>	• volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu • interpretace literárního textu, přednes, dramatizace • vytváření vlastních textů	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita
<i>vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</i>	• práce s různými informačními zdroji – vyhledávání, systematizace a prezentace informací	8. - 9.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován na 2. stupni ve třech hodinách týdně ve všech ročnících.

Výuka je orientována na praktické dovednosti. Dovede žáka ke schopnosti komunikovat na konci 2. stupně na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce.

Pro výuku se používají vhodné učební materiály, které se řídí schopnostmi a požadavky žáků této věkové kategorie. Učí se také prostřednictvím nahrávek, zajímavých didaktických pomůcek, příběhů vhodných k dramatizaci a odkazů na webové stránky, které vtáhnou žáka do zajímavé reality a motivují ho k práci s cizím jazykem.

Využíváme možnosti přítomnosti rodilého mluvčího. Rozvíjíme mezinárodní spolupráci s evropskými školami a účast na mezinárodních projektech. V učivu postupujeme od znalostí získaných na 1. stupni k dospělejším tématům.

Výchovně vzdělávací cíle

Výchovně vzdělávací cíle pro výuku cizího jazyka definuje Rámcový vzdělávací program. Vycházíme z jeho definic a chceme:

- Upevnit vědomosti získané ve výuce Aj v 1. – 5. ročníku, což jsou základy anglického jazyka.
- Rozvinout tyto základy a využít je pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, závěrem 2. stupně by měli všichni žáci dosáhnout jazykovou úroveň A2.
- Naučit žáky potřebnou slovní zásobu, stejně tak jako mluvnické dovednosti pro dosažení této jazykové úrovně.
- Motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk setkáním s rodilým mluvčím, s cizinci z evropských zemí, pro které je angličtina společný komunikační jazyk, poslechem audio nahrávek, poslechem hudby.
- Nacvičovat porozumění otázkám, kratším rozhovorům a popisu v anglickém jazyce a reakce na ně.
- Aktivní účastí v nácviku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit žákům sebevědomí, že dokážou angličtinu používat a budou pokračovat v jejím učení při přípravě na své povolání.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se vyjádřit jinak obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- orientovat se v internetu i v anglicky psaných informacích
- orientovat se v běžných pokynech počítačových aplikací v angličtině

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i>	Tematické okruhy já a moje rodina volný čas zvířata, domácí mazlíčci škola, rozvrh hodin čas (datum, název dnů v týdnu, měsíce, roční období) nakupování a móda zdraví – části těla, zdravá výživa svátky (aktuálně) bydlení (náš dům, byt) realie angl. mluvících zemí	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá

zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvnice gramatické jevy v komunikaci (použití, rozvoj) základní pravidla výslovnosti slovosled ve větě oznamovací osobní a přivlastňovací jména časování slovesa to be, to have v přítomném čase přítomný čas průběhový a prostý: oznamovací věta, otázka a zápor určitý a neurčitý člen přídavná jména, protiklady příslovce množné číslo podstatných jmen počitatelná a nepočitatelná podstatná jména some/any nepravidelné množné číslo vazba there is, there are způsobové sloveso can, can't číslovky základní a řadové psaní a čtení data přivlastňovací pád předložky časové a místní minulý čas slovesa to be, to have minulý čas pravidelných sloves: oznamovací věta, otázka a zápor	6.	Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Zvuková a grafická podoba jazyka výslovnost sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace pravopis	6.	Mediální výchova: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět
---	---	----	---

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematické okruhy víkendové aktivity, prázdniny a volný čas kultura, sport doprava pocity a názory příroda a město obchody a nakupování společnost a její problémy volba povolání moderní technologie a média příroda zeměpis cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Velká Británie a Irsko	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá

zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvnice osobní a přivlastňovací zájmena (předmětný tvar, samostatně stojící) nepravidelné množné číslo podstatných jmen vazba there is/are, there was/were způsobová slovesa modální slovesa minulý čas prostý – otázka, zápor nepravidelná slovesa infinitiv účelový vazba going to přítomný průběhový čas pro vyjádření budoucnosti stupňování přídavných jmen	7.	Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Zvuková a grafická podoba jazyka výslovnost sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace pravopis	7.	Mediální výchova: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</i>	Tematické okruhy prázdniny, svátky, oslavy vyjádření názoru, dávání rady, nabídka pomoci, žádání o povolení povolání psaní e-mailu, dopisu hudební nástroje povinnosti a pravidla popis obrázku nakupování	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá
<i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> <i>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i>	Mluvnice minulý čas průběhový, otázka, zápor způsobová příslovce minulý čas prostý x průběhový, použití vyjádření blízké budoucnosti: be going to vyjádření záměru, přání, rozhodnutí použití průběhového času pro vyjádření budoucnosti složená slova předložky směru a pohybu budoucí čas prostý, otázka, zápor různé způsoby vyjádření budoucnosti podmiňovací způsob – first conditional předpřítomný čas prostý, otázka, zápor použití předpřítomného x minulého času prostého for/since just/already nepravidelná slovesa	8.	Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost astát

	neurčitá zájmena too much/too many/not enough ever/never when / while must/have to slovesné vazbymay/might		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Zvuková a grafická podoba jazyka výslovnost sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace pravopis	8.	Mediální výchova: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba slovní zásoba k ústní písemné komunikaci práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematické okruhy etapy života čas nemoce a zranění lidská práva druhy chování, hodnoty pro a proti – vyjadřování argumentů, názorů politika film zločin, spravedlnost, sociální společnost emoce země a města udávání směru rodina technologie	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvnice podmiňovací způsob: zero, first and second conditional vztažná zájmena nepřímá řeč krátké odpovědi trpný rod přítomný, minulý tázací výrazy otázka na podmět/ předmět/ příslovečné určení/ přívlastek	9.	Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Zvuková a grafická podoba jazyka výslovnost sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka slovní a větný přízvuk intonace pravopis	9.	Mediační výchova: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět
---	---	----	---

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 6. – 9. ročníku, a to s dvouhodinovou týdenní dotací.

Pro výuku se používají vhodné učební materiály, které se řídí schopnostmi a požadavky žáků této věkové kategorie. Učí se také prostřednictvím nahrávek, zajímavých didaktických pomůcek, příběhů vhodných k dramatizaci a odkazů na webové stránky, které vtáhnou žáka do zajímavé reality a motivují ho k práci s cizím jazykem.

Protože jde o sousední zemi, děti v rámci výuky navštíví různá německá města, pamětihodnosti a přírodní zajímavosti, seznámí se s kulturou cizí země, prožijí a použijí cizí jazyk v reálném prostředí.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porovnávání stavby německého, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru a německy psaným jednoduchým textům
- vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- na příkladech z německy mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do situací a problémů lidí ve světě i u nás

Kompetence pracovní

- vést žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Kompetence digitální

- orientovat se v internetu i v německy psaných informacích
- orientovat se v běžných pokynech počítačových aplikací v němčině

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vyslovuje a čte nahlas plynule afoneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</i>	• pravidla výslovnosti a pravopisu, bez interpunkce	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
<i>rozumí známým každodenním</i>	• pozdravy		

výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	• oslovení • představování • poděkování	6.	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje	• otázky na zdraví, čas, pojmenování předmětů	6.	
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku	• přítomný čas prostý • blízká budoucnost • vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu	6.	
používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník		6.	
sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• přídavná jména v přísudku • číslovky základní do 1000 • datum • slovesa významová, pomocná, způsobová	6.	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• poslechová cvičení • vyprávění v přítomném času	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat a stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení za správného použití základních gramatických struktur a typů vět	• otázka a zápor • osobní, přivlastňovací, záporná, tázací zájmena • použití základních předložek	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

<i>zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných</i> <i>výrazů, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného,</i> <i>rodiny, školy, volného času apod. otázky pokládá</i>	• směřování a orientace • škola, rodina	6.	
---	--	----	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</i>	• změny pravopisu s ohledem na výslovnost • čtení – procvičování • zápis známého textu podle diktátu	7.	
<i>rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</i>	• žádost • telefonní rozhovor • v restauraci • dialog v přít. čase na každodenní téma	7.	
<i>používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</i>	• popis – práce se slovníkem • rozšiřování slovní zásoby pomocí slovníku	7.	

<i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje</i>	• pasivní znalost rozkazovacího způsobu • porozumění jednoduchému návodu, receptu	7.	
<i>porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)</i>	Poslech s porozuměním • zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	8.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
<i>účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek</i>	Mluvení • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí	8.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
<i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>	Čtení s porozuměním • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa osvět nás zajímá.

<i>sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</i> <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální předlohu</i> <i>zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět</i> <i>porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má – li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, ukáže, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)</i>	Psaní - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Poslech s porozuměním - zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvení - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), realie zemí příslušných jazykových oblastí Čtení s porozuměním - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Psaní	8. 9. 9. 9.	
--	--	---	--

<i>odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává</i>	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	9.	
---	--	-----------	--

Matematika

Vzdělávací oblast je v 6. - 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Matematika s pětihodinovou týdenní dotací.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve výuce matematiky se každý pojem buduje postupně, vyvíjí se a dotváří. Proto na sebe jednotlivé tematické celky musí navazovat, a to včetně symboliky a dikce. Pokud dojde k narušení tohoto procesu a systému, k nepochopení pojmu, k nezvládnutí poznatku nebo činnosti, nelze úspěšně zvládnout následné učivo a dosáhnout očekávané výstupy. Vzniká tak i obecný pocit náročnosti, těžkosti a výjimečnosti matematiky.

Matematika tvoří systém, který nelze v žádném ročníku přerušit, učit izolovaně jednotlivé celky bez vzájemných vztahů, propojenosti, odvolávání se již na osvojené poznatky, postupy, metody.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Matematika se zcela zásadním způsobem podílí na utváření a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí. Ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší mládeže, která je obecně považována za nedostačující.

Matematika je vyučována po 4 vyučovacích hodinách týdně. Charakter výuky matematiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci poznatky získávali na základě individuální nebo skupinové práce. Žáci provádějí zvolené činnosti, které je vedou k pozorování určených jevů. O předkládaných jevech se žáky diskutujeme a vybízíme je k vyjadřování názorů a formulování závěrů vlastními slovy. Následuje upřesnění závěrů učitelem. Tímto způsobem umožňujeme žákům samostatné znovuobjevování poznatků, čímž podporujeme jejich dobré osvojení, postupný rozvoj klíčových kompetencí a podněcujeme zájem o výuku. Takto předkládanému učivu žáci rozumí. Jelikož na mnohé poznatky přicházejí sami, získávají sebedůvěru a nic nebrání dalšímu průběžnému rozvoji klíčových kompetencí.

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech. K pochopení, že matematika je dokonalý nástroj, který jim pomůže dobře zvládat i další přírodovědné předměty a může je přivést k dosahování nových objevů.

Kompetence k učení

- umožnit žákům pracovat individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjet logické myšlení a rozumně postupovat při řešení problémů (dosahujeme toho především řešením úsudkových úloh, a to průběžně od nejnižších ročníků)
- nechat žáky hovořit o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- vést žáky k osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- používat pomůcky, modely, reálné materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby žáci dokázali postupným získáváním matematických znalostí tyto analyzovat, třídit, porovnávat své výsledky a závěry dál používat pro své učení
- postupně vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka i symboliky, k provádění rozborů a stručných zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- získávat číselné údaje měřeními reálnými měřidly, prováděním odhadů, zaokrouhlováním, studiem a vyhodnocováním tabulek, grafů a diagramů
- při řešení úloh hledat podobnosti a odlišnosti a vést žáky k efektivnímu učení
- nechat žáky vysvětlovat objevené závislosti a pravidla, klást si navzájem otázky, odpovídat, přemýšlet o praktickém využití učiva
- prakticky poznat a ve vztahu s fyzikou porozumět hlavním jednotkám fyzikálních veličin, se kterými se v matematice setkávají
- upozorňovat žáky na postupy a učivo, které znají z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytvářet návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizovat a řídit proces vlastního učení)
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou)

Kompetence k řešení problémů

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla, pokud možno, co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky. Pro postupný rozvoj kompetence k řešení problémů je třeba:

- o každém předloženém problému s žáky hovořit, kde je to možné, nechat žáky provést nákres, situaci vymodelovat – umožnit jim postupně si osvojovat vhodné metody zobrazování řešených situací

- problémy důkladně rozebrat – hledat podobnosti v reálném světě, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné a teprve poté navrhnout způsoby a možnosti řešení
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů, uvědomovat si, že znovuobjevujeme a dále rozvíjíme poznatky matematiky
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- učit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, učit je hledat pomoc v učebnicích (znovuopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- naučit žáky identifikovat chybu a hledat variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojit matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívat je
- uvědomovat si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru, dokázat si cokoliv dostupnými prostředky vymodelovat
- nechat žáky samostatně vyhledávat, zkoumat a vyhodnocovat různé grafické prezentace problémů a závislostí
- umožnit žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřovat správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných nebo nových situací
- nastolovat problémové situace tak, aby bylo možné poznané metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci je třeba rozvíjet kombinatorické a logické myšlení, nechat žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- v klidu, pozorně a s porozuměním číst zadání řešených problémů
- vyjadřovat svoje názory (např. formou domněnek), navrhnout různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění
- modelovat, popisovat a matematizovat reálné situace při práci s pomůckami, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky a sledovat jejich závěry

- porovnávat svoje výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- postupně poznávat odborný matematický jazyk a provádět správné matematické zápisy
- osvojovat si dovednost převádět matematické znaky a symboly do slov běžného jazyka a postupně se učit logickému a přesnému vyjadřování
- rozvíjet komplexní pohled na daný problém, vidět souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracování svých závěrů
- závěry prezentovat pomocí ICT a vhodného softwaru, používat informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s praktickými činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především:

- měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům
- tím, jak žáci získávají zručnost při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a při práci s modely, kdy se rozvíjí jejich prostorová představivost a tvůrčí fantazie
- čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním, zdokonalujícím žáky v preciznosti práce
- na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- umožněním žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek.

Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost. Pro rozvoj a utváření kompetence sociální a personální žákům umožňujeme:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách převzít určitou roli, za kterou každý sám zodpovídá
- přispívat k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých, k poskytnutí rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně nachystáno, co jim učitel předkládá, co mají připraveno v učebních materiálech, co si sami ověří při práci s pomůckami
- spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh, kdy žáci vyjadřují situace z běžného života a následně využívají nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřovat své názory, obhajovat svůj způsob řešení
- postupně poznávat význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

Kompetence občanská

V matematice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- vedením žáka k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- postupným rozvojem systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřeními a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů
- když je žák dávána možnost, aby sám rozhodoval, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- když podporujeme tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotíme

Kompetence digitální

Učitel:

- pomáhá s využitím digitálních technologií
- učí vyhledávat a zpracovávat informace

Výchovně vzdělávací cíle

- osvojování nových matematických pojmů a poznatků na základě aktivních činností v návaznosti na předcházející matematické poznání
- prohlubování poznatků, pozorování a rozlišování, rozvíjení úsudku a zobecňování směřující k logickému myšlení a věcné argumentaci a k přesnému – nejen odbornému – vyjadřování
- utváření souboru matematických nástrojů a aparátu (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh, matematické modely řešení, grafická schémata, tabulky, znázornění, grafy aj.) a jeho efektivního využívání při řešení problémových i aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života
- získávání obecnějších dovedností a návyků (rozbor problému a plán řešení, odhad, volba správného postupu a prostředků řešení, vlastní řešení, kontrola správnosti), a to prostřednictvím osvojování si matematických poznatků, metod řešení úloh a problémů, poznáváním logické stavby a systému v matematice
- rozvíjení a uplatňování přesného a stručného vyjadřování prostřednictvím užívání odborného jazyka, symboliky, algoritmů, rozborů a zápisu řešení obecnějších matematických úloh
- utváření dovedností vedoucích k přesnému, pečlivému, přehlednému grafickému projevu, a to nejen v oblasti geometrické
- vytváření dostateku příležitostí aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, řešit úlohy, získávat nové vědomosti vlastní činností, a to prostřednictvím činnostního pojetí vyučování, tj. uplatňováním postupů a forem práce, které umožňují maximálně využívat vlastních zkušeností a dovedností

oblast: Matematika a její aplikace	;	období: 2. stupeň
--	---	-----------------------------

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;	Provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát větší/menší, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny). Základní operace realizuje mentálně, písemně i s kalkulátorem	6.	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady (sémantické i strukturální týkající se jedné operace). Účelně využívá kalkulátor (například při dělení, dělení se zbytkem).	6.	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s n – ciferními čísly, s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis)	6.	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem)	Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky – sčítá a odčítá kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a se jmenovatelem 60, 100), krátí a rozšiřuje zlomky, znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose)	6.	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko.	6.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné v prostředí Krokování, Šípkových grafů, Součtových trojúhelníků, Součtinových čtverců, Vah, Autobusu, Egyptského dělení, ve slovních úlohách.	6.	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šípkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty).	6.	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích – Krokování, Egyptské dělení, Indické násobení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa, Autobus, Mince, Váhy.	6.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny. Využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí.	6.	
porovnává soubory dat	Vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu).	6.	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách.	6.	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou.	6.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, vizualizaci, modelování.	6.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard).	6.	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, lichoběžník), v rámci propedeutiky se seznamuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr, kruhová výseč.	6.	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Měří velikosti úhlů, zjišťuje velikost úhlu procesuálně i konceptuálně, pracuje s dvojicemi úhlů.	6.	

odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků).	6.	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru	Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice.	6.	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	Modeluje rovinné útvary pomocí dřivek, na geboardu, přehýbáním papíru. Trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře.	6.	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary.	6.	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa a kvádr.	6.	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles.	6.	
načrtne a sestrojí síť základních těles	Modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa. Načrtne a sestrojí jejich síť.	6.	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Krychlová tělesa	6.	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy. Síť krychle a těles	6.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Součinnové čtverce, kombinatorika, hvězdičkogramy, parkety	6.	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Dřívka, parkety, schody	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	předmět: Matematika	období: 2. stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i>	Čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů. Zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců. Uspořádá množinu celých i racionálních čísel. Krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí desetinné číslo desetinným číslem.	7.	
<i>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i>	Dělení vícečíslných čísel se zbytkem, procenta, desetinná čísla, objem	7.	
<i>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>	Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12. Pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad.	7.	
<i>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i>	Používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, předperiodu, zlomky (s dvoucifernými a trojčifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek. Zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné.	7.	
<i>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i>	Dělí celek v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů, používá trojčlenku.		

řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech.	7.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou. Využívá jazyk algebry k řešení úloh. Úpravy jednodušších algebraických výrazů. Roznásobování závorek.	7.	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých. Jedna rovnice o dvou neznámých.	7.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
porovnává soubory dat	Vyhledává data, porovnává soubory dat. Analyzuje statistické soubory. Určuje aritmetický průměr.	7.	
určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost, schody – pohybové úlohy	7.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry. Lineární závislost, pravidelnost.	7.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště (propedeuticky), kružnice opsaná a vepsaná. V úlohách se připravuje na Pythagorovu větu.	7.	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Klasifikace čtyřúhelníků, vlastnosti úhlopříček	7.	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Obsah trojúhelníku	7.	

<i>načrtne a sestrojí rovinné útvary</i>	Konstrukce na mříži i čistém papíře, trojúhelník, střední příčky, těžnice, rovnoběžník, konstrukce trojúhelníku podle obsahu	7.	
<i>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i>	Sss, sus, usu	7.	
<i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i>	Osová a středová souměrnost, osnova přímek	7.	
<i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	Vlastnosti hranolu a jehlanu, síť kváдру, trojbokého hranolu, komolého jehlanu	7.	
<i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>	Povrch a objem hranolu a jehlanu, Cavalieriho princip	7.	
<i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i>	Modelace hranolu a jehlanu	7.	
<i>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>	Obraz hranolu a jehlanu	7.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	Kombinatorika a pravděpodobnost – úlohy	7.	
<i>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	Poměry – osnova přímek	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	předmět: Matematika	období: 2. stupeň
--	-------------------------------	-----------------------------

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i>	Historie a zavádění římských číslic, početní operace. Pojem mocniny, násobení mocnin, n-tá mocnina, druhá odmocnina.	8.	
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i>	Odhad druhé odmocniny	8.	
<i>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>	Kritéria dělitelnosti 3, 6, 8, 9, 11, 4 a 7. Určení počtu dělitelů. Soudělná a nesoudělná čísla, prvočíselná dvojčata, nsn, NSD	8.	
<i>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i>	Zlomky, procenta	8.	
<i>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i>	Přímá a nepřímá úměrnost, aritmetický průměr	8.	
<i>řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i>	Procenta, úročení, procentní body	8.	
<i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	Rovnice – úprava výrazů	8.	

formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice se závorkami a zlomky	8.	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Pravidla pro výpočty se zlomky, záporná čísla – násobení a dělení záporných čísel, číselná osa, absolutní hodnota, vzdálenost čísel na ose, opačná čísla	8.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Data v tabulce, šifrování, množiny – průnik, sjednocení; kruhový diagram, pravděpodobnost	8.	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Lineární závislost – tabulky, grafy, předpis. Porovnávání obsahů částí kruhů.	8.	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Lineární závislost – tabulky, grafy, předpis. Porovnávání obsahů částí kruhů.	8.	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Lineární závislost, podobnost, odmocniny	8.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Kružnice opsaná a vepsaná, osa úhlu, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta a její využití, těžiště, střed kružnice opsané	8.	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Mnohoúhelníky – pravidelná šesti a osmiúhelník, velikosti vnitřních úhlů	8.	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, obsahy, úhlopříčky, vnitřní úhly	8.	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Kružnice – poloměr, průměr, obvod. Oblé útvary – Ludolfovo číslo, obsah kruhu	8.	

<i>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i>	Thaletova věta. Geometrické místo bodů. Trojúhelník – osa úhlu, kružnice vepsaná	8.	
<i>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i>	Podobnost, koeficient podobnosti	8.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
<i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	Úlohy – rodina. Pravděpodobnost	8.	

Oblast: Matematika a její aplikace	předmět: Matematika	období: 2. stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i>	Číselný výraz – určení hodnoty, pořadí operací, změna hodnoty, výrazy s více závorkami, dělení desetinných čísel a zlomků, periodická čísla, lomené výrazy. Dělitelnost vícečíslných čísel	9.	
<i>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor</i>	Dělení desetinných čísel, úrokování, četnost a relativní četnost	9.	

modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost 6 a 12, NSD, nesoudělná čísla	9.	
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Úrok, úroková sazba, vklady, půjčky a splátky	9.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Sčítání, odčítání, násobení a úprava mnohočlenů. Druhá mocnina dvojčlenu.	9.	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, soustavy nerovnic. Rovnice se zlomky s neznámou ve jmenovateli. Ekvivalentní úpravy rovnic. Lineární a kvadratické nerovnice.	9.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Histogram, četnost a relativní četnost. Aritmetický průměr	9.	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Propedeutika aritmetické posloupnosti a řady.	9.	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Modelování výrazů, kombinatorika a pravděpodobnost	9.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Trojúhelník – výšky, kružnice opsaná, ortocentrum	9.	

odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Obsah kruhové výseče a délka kruhového oblouku.	9.	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Trajektorie, vzor, obraz a posunutí. Orientovaný úhel, otočení a střed otočení.	9.	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Šestiboký hranol, kužel – plášť a síť. Válec a koule.	9.	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Povrch a objem kuželu a koule	9.	
načrtne a sestrojí síť základních těles	Povrch, plášť, síť a objem kuželu. Povrch a objem válce.	9.	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Povrch a objem rotačního kuželu, rotačního válce. Objem koule	9.	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Šestiboký hranol, kužel. Povrch, objem koule. Ludolfovo číslo.	9.	
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Kombinatorika	9.	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Lineární funkce	9.	

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla

Výukové metody a formy

Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Odkaz na učivo ve zdrojích Informační systémy
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Zdroje Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Odkaz na učivo ve zdrojích Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikace po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“

Výukové metody a formy

Díkuse,praktické činnosti, ukázky, použití videa

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky

Tematický celek RVP

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní

Zdroje

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy

(<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>)

Učivo

Vytvoření programu

Opakování

Podprogramy

Odkaz na učivo ve zdrojích

kap. 1 Sestavení scénáře

kap. 2 Opakování bloků

kap. 3 Vlastní bloky

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Modelování pomocí grafů a schémat	
Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Odkaz na učivo ve zdrojích Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Zdroje tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online přípravná souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma výuky)

Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	A: Geografické údaje o státech světa
Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt	

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly	

Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	Odkaz na učivo ve zdrojích projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světaříly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka na Zemi (rovněž s ohledy na různé výklady stvoření světa).

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Dějepis
- Výchova k občanství

Klíčové kompetence

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost chceme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- chápat vliv dějepisných událostí na další vývoj společnosti až do současnosti,
- vyhledávat a třídit informace podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,

- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Kompetence digitální

Učitel:

- využívat digitální technologie
- vyhledávat a zpracovávat informace

Výchovně vzdělávací cíle vzdělávací oblasti Člověk a společnost

K utváření a rozvíjení cílových kompetencí žáka dochází tím, že žák je veden k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Dějepis

Charakteristika předmětu Dějepis

Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících druhého stupně ZŠ v dotaci 2 hodiny týdně.

Žákům není předkládáno nadměrné množství učiva, ale jen učivo podstatné, čímž jsou vytvořeny podmínky pro seznamování žáků s historií způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem. To přispívá k ucelenému pohledu na historii a k pochopení dějin českých ve vztahu k dějinám evropským i ke světovým.

Žáci se učí samostatně získávat poznatky z různých zdrojů a vést rozhovor mezi sebou a s učitelem, čímž je rozvíjena schopnost přemýšlet nad příčinami a následky jednotlivých událostí a historických jevů. Důraz je kladen na využívání poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, a na vedení žáků k četbě, u žáků se SPU k poslechu čteného slova, ke sledování divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů a k návštěvám muzeí, výstav a kulturních památek.

Některá témata jsou vyučována projektovou metodou.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</i>	historické vědy, dějepis	6.	

uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	hmotné prameny, archeologie, muzea, archivy, knihovny	6.	
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor, kalendáře, časová přímka	6.	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	rod Homo, pravěký člověk, kamenné nástroje, pravěké sošky	6.	
objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	počátky zemědělství řemesla, tkalcovství, zpracování mědi, výroba bronzů, oradlo, výroba železa	6.	
uvede příklady archeologických kultur na našem území	archeologické kultury, Keltové	6.	
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Egypt, Mezopotámie, Čína, Indie, úrodné oblasti, zavlažovací systémy	6.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy			

Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</i>	stavby, pyramidy, náboženství, balzamování, bohové, písmo, číslice	6.	
<i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</i>	náboženství, židovství, křesťanství, vědy, stavitelství	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i>	zákoník, společenské skupiny, temné období, archaické období, klasické období, helénistické období, demokracie, městské státy, římská republika	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata

Žák:			
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	křesťanství, nový etnický obraz Evropy, utváření států a jejich specifický vývoj franká říše, život v klášteře, Karel Veliký, lenní systém, Vikingové středověká Anglie, Svatá říše římská	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti	byzantská říše islám a islámské říše ovlivňující Evropu	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, církevní řády, kacířství	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	příchod Slovanů, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě, první Přemyslovci, Kosmova kronika	7.	

ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	románská kultura, gotická kultura, struktura středověké společnosti, kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost, poslední Přemyslovci vznik měst a jejich význam, Přemyslovci, Lucemburkové	7.	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nově příchozích	Mongolové, Tataři, Marco Polo, Romové	7.	Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ
vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	morové epidemie, reformy, Dekret kutnohorský, Jan Hus	7.	
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	reformace, protireformace, Evropa 16. století, absolutismus	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	defenestrace, husitské války, čtyřipražské artikuly, Jiří z Poděbrad	7.	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené dořady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Osmanská říše, Habsburkové, Jednota bratrská, Rudolf II.	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	český stát a velmoci v 17.stol, třicetiletá válka, Obnovené zřízení zemské, J. A. Komenský důsledky třicetileté války	7.	
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	absolutismus v Rusku	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura, osvícenství	7.	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	křesťanství, židovství, islám; renesance, gotika, románský sloh; panovnické rody, barokní kultura; čarodějnické procesy barokní architektura a malířství, české baroko, společnost v barokní době	8.	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	absolutistická vláda ve Francii anglická revoluce samoděržaví v Rusku Osmanská říše Osvícenství, rozvoj vědy klasicismus	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

	osvícenský absolutismus reformy Marie Terezie a Josefa II. válka za nezávislost; vznik USA		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	průmyslová revoluce, industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka národní hnutí romantismus utváření novodobého českého národa	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce, napoleonské období – vliv na Evropu	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů metternichovský absolutismus	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	modernizace, realismus, impresionismus politické proudy	8.	
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	sjednocení Itálie sjednocení Německa občanská válka v USA modernizace Ruska modernizace Japonska	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

	kolonialismus, imperialismus bachovský absolutismus vznik Rakousko-Uherska		
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	demokratizace, emancipace žen rozvoj přírodních věd vliv moderní techniky rozvoj dopravy, počátky sportu	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek;	moderní umění, expresionismus secese, kubismus	8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	první světová válka československé legie únorová revoluce Říjnová revoluce politické, kulturní a sociální důsledky první světové války mírová konference ve Versailles Masaryk, Beneš, Štefánik „muži 28. října“	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické etapy v chronologickém sledu	historický čas a prostor	8. – 9.	
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	evropské demokratické systémy První republika	9.	

charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Itálie, Německo, Španělsko, Habeš, SSSR, Třetí říše komunismus fašismus, nacismus	9.	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka Norimberské zákony Křišťálová noc holocaust	9.	Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Druhá republika Washingtonská deklarace Malá dohoda poválečný vývoj	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka supervelmoci znárodnování vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 - sametová revoluce vznik České republiky	9.	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce	NATO, RVHP, Evropská unie	9.	
posoudí postavení rozvojových zemí	60. a 70. léta – boj za nezávislost jednotlivých států ve světě, rozpad koloniálního systému	9.	

<i>prokáže základní orientaci v problémech současného světa</i>	globální problémy lidstva terorismus integrace věda, technika, vzdělání jako faktory vývoje sport, zábava	9.	
--	---	----	--

Výchova k občanství

Charakteristika předmětu Výchova k občanství:

V předmětu Výchova k občanství mají žáci možnost rozšířit a prohloubit své znalosti, dovednosti a zkušenosti ze společenskovední oblasti.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 1 hodinu týdně.

Výuku směřujeme k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby si uvědomovali zodpovědnost za své jednání v kamarádských a rodinných vztazích. Žáci se učí jednat v různých situacích osobního, pracovního a občanského života, osvojují si dovednosti přiměřené mezilidské komunikace, učí se zdůvodňovat vlastní názory a respektovat práva a názory druhých. Získávají základní poznatky z oblasti práva a řízení státu. Tvořísi představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni. Výuková oblast na téma rodina je zařazena do předmětu Výchova ke zdraví.

Výuka může být úspěšně realizována projektovou metodou.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: <i>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>	Má vlast, státní symboly ČR, historické mezníky naší země avýznamné osobnosti	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	Má vlast, život v různýchregionech ČR, porovnání s jinými etniky a jejich kulturou	6.	Multikulturní výchova – lidské vztahy

zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně kněmu přistupuje	naše škola, naše obec, globalizovaný svět	6.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají	rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování, kulturní instituce	6.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v polit. životě
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obraně státu	rozdíly mezi lidmi základní lidská práva	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem.	pravidla slušného chování komunikace mezi lidmi řešení konfliktů	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: <i>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	lidská práva kulturní odlišnosti	6.	Multikulturní výchova – kulturní difference
<i>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti</i>	lidská práva kulturní odlišnosti	6.	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ, principsociálního smíru a solidarity
<i>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci</i>	rodinaškola obec	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</i>	Život ve škole, důležitost vzdělání a sebevzdělání	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	znaky demokracie	6.	Výchova demokratického občana – principy demokracie
--	------------------	----	---

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	moc zákonodárná, výkonná a soudní	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	naše vlast – kulturní a přírodní bohatství občanský život lidská práva kultura jiných národů projevy nesnášenlivosti tolerance	7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	majetek a jeho ochrana	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	naše obec – kulturní instituce	7.	Výchova demokratického občana – formy participace občanův politickém životě

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	prostředky masové komunikace	7.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	pravidla slušného chování komunikace mezi lidmi	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	lidská práva kulturní odlišnosti světová náboženství	7.	Multikulturní výchova – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj protivěm projevům lidské nesnášenlivosti	lidská práva kulturní odlišnosti světová náboženství	7.	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	komunikace	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	hospodaření s penězi a majetkem – peníze – funkce a formy placení	7.	Finanční a ekonomická gramotnost
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	zboží – statky a služby	7.	Finanční a ekonomická gramotnost
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky	formy států znaky demokracie	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	volební systém	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie, formy participace občanů v politickém životě
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	základní lidská práva a svobody listina základních práv a svobod	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	porušování lidských práv netolerance, xenofobie	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Výchova k občanství	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni obci, regionu</i>	ekologie	7.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	občanský život lidská práva kultura jiných národů	8.	Multikulturní výchova – kulturní difference
<i>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>	média	8.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
<i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</i>	komunikace mezi lidmi řešení konfliktů	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace, řešení problémů

objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	lidská práva kulturní odlišnosti	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	lidská práva	8.	Multikulturní výchova – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka podobnost a odlišnost lidí – prožívání, chování, vlastnosti, schopnosti psychické procesy a stavy sebepoznání	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	osobní vlastnosti a rozvoj vůle	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	charakter sebepoznání a seberegulace	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	seberegulace sebevědomí	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	zboží – statky a služby dělbá práce výroba, obchod a služby	8.	Finanční a ekonomická gramotnost
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	nabídka a poptávka fungování trhu	8.	Finanční a ekonomická gramotnost
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	moc zákonodárná, výkonná a soudní	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	volební systém politické strany	8.	Výchova demokratického občana – forma participace občanů v politickém životě

<i>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</i>	základní lidská práva a svobody listina základních práv a svobod ústava ČR	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</i>	právní vztah právo a morálka	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</i>	občanskoprávní vztahy smluvní vztahy	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</i>	právní normy občanskoprávní vztahy	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</i>	orgány právní ochrany	8.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	přestupky a správní řízení trestný čin trestní právo	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	příčiny, důsledky a trestní postižitelnost korupce	9.	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem;	na úřadu v zaměstnání podnikání	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – řešení problémů, rozhodovací dovednost
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;	občan	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	rodina a zákony rodiče a děti	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů.	volba povolání	9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady;	občanský zákoník vlastnické právo	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a tyto zásady uplatňuje ve svém jednání;	ochrana majetku autorská práva	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí;	peněžní ústavy	9.	Finanční a ekonomická gramotnost

<i>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</i>	stát a národní hospodářství státní rozpočet sociální síť	9.	Finanční a ekonomická gramotnost
<i>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.</i>	fungování trhu	9.	Finanční a ekonomická gramotnost
<i>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky;</i>	občan státu	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu;</i>	ústava ČR	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů;</i>	občan státu	9.	Výchova demokratického občana – principy demokracie

vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat běžný život občanů;	občan obce volby do obecního zastupitelstva	9.	Výchova demokratického občana – forma participace občanů v politickém životě
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	Listina základních práv a svobod	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství);	odvětví práva ČR občanskoprávní vztahy vlastnictví	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;	odpovědnost za škodu trestní odpovědnost	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů;	orgány právní ochrany a sankce trestní právo	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

<i>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede</i> <i>příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci);</i>	smlouvy	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.</i>	přestupky a správní řízení trestný čin trestní právo	9.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</i>	příčiny, důsledky a trestní postižitelnost korupce	9.	
<i>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování;</i>	občanství v EU	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva;</i>	ohrožené životní prostředí	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět

<i>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</i>	problémy současného světa ohrožené životní prostředí	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
<i>uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</i>	problémy současného světa války a terorismus, možnosti řešení	9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací oblast je v 6. – 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Fyzika
- Přírodopis
- Zeměpis
- Chemie

Tato vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Žák zde dostává příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Činnostní a badatelský charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a možnosti jejich aplikací v praktickém životě.

Při studiu přírody, s využitím činnostních metod, je zvláště důležité, že si žák osvojuje a ověřuje přírodovědné poznatky a zároveň utváří další dovednosti. Jedná se především o rozvíjení schopnosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů. Dále se rozvíjí dovednost žáka analyzovat výsledky experimentování a dovednost vyvozovat z nich závěry, hovořit o nich, ptát se, odpovídat.

Žák se při činnostní výuce v této vzdělávací oblasti učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, učí se klást otázky typu: Jak? Proč? Co se stane, jestliže...? Učí se hledat odpovědi na otázky, vysvětlovat pozorované jevy a řešit praktické problémy.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na 1. stupni na elementární úrovni přibližovala žákům první přírodovědná poznávání.

Mezipředmětové vazby jsou realizovány zvláště se vzdělávacími oblastmi:

- Matematika a její aplikace
- Člověk a svět práce
- Člověk a společnost

- Člověk a zdraví

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Kompetence k učení

Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je při výuce třeba:

- individuálně nebo ve skupinách opakovaně pozorovat tělesa a přírodní jevy
- hovořit o pozorovaném, třídit a rozlišovat, vyvozovat závěry nebo domněnky o podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, uvažovat o správnosti a možnostech měření, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky a závěry a dál je používat pro učení
- nechat žáky vysvětlovat pozorované jevy vlastním způsobem, klást si navzájem otázky, hledat na ně odpovědi, hledat a řešit praktické problémy
- umožnit žákům prakticky poznávat a porozumět hlavním fyzikálním veličinám, naučit je určovat jejich základní jednotky
- využívat dřívějších vědomostí žáků a nechávat je, aby si uvědomovali, že mnohé poznatky, kterým se v oblasti Člověk a příroda učí, znají již nižších ročníků, ze života kolem sebe, z četby, z vlastních pozorování atp.
- aby si každý žák uvědomoval, kterému učivu rozumí, co si dovedl ověřit samostatně, a aby to, co chápe a umí, dovedl také předávat druhým

Kompetence k řešení problémů

Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je při výuce potřebné:

- dbát na to, aby výuka byla u každé látky, která to umožňuje, praktická a aby žáci měli možnost individuálně experimentovat
- nechat žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si různé materiály a jednoduché pomůcky k přírodovědným pokusům
- umožnit žákům promýšlet a plánovat způsob provedení pokusu nebo zkusit navrhnout způsob řešení daného problému, jindy zase dovést experimentovat podle zadaného návodu
- využívat matematických prostředků k záznamům výsledků a průběhu pozorování
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů s poznávanými zákonitostmi, uvědomovat si, že vlastně znovuobjevujeme poznatky

- osvědčené postupy aplikovat při obdobných situacích
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému, na který při učení narazí
- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- ověřovat správnost řešení problémů prakticky, osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových situací
- nechat žáky obhajovat své závěry a svá rozhodnutí
- ukazovat nebo připravovat situace tak, aby bylo možné uplatňovat poznané metody řešení přírodovědných problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ideální možnosti, neboť činnostní učení umožňuje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- vyjadřovat svoje názory, třeba ve formě domněnek k probíraným přírodním jevům
- popisovat situace při experimentování, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, diskutovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat, poučit se od druhých, naslouchat upřesněním učitele
- poznávat nové odborné názvy veličin, jejich jednotek a začít se o přírodovědných jevech postupně vyjadřovat odborně správně
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracovávání svých závěrů z experimentování
- začít využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí při pokusování zvláště v součinnosti s praktickými činnostmi, kdy žáci:

- získávají zručnost při sestavování pokusů a získávají schopnost uvážit výběr vhodných pomůcek
- plní povinnosti a dodržují vymezená pravidla, učí se reagovat bez obav ze změny nebo neúspěchu

- některé pomůcky připravují v praktických činnostech nebo sami doma
- přemýšlejí nad svou prací, rozhodují se, využívají svých dosavadních znalostí a zkušeností
- navrhnou provedení dalších pokusů nebo měření

Kompetence sociální a personální

Individuální experimentování je v této vzdělávací oblasti často střídáno s experimentováním ve dvojicích nebo i ve větších skupinách, často podle materiálních podmínek školy. Některé pokusy vyžadují spolupráci několika žáků nebo skupin. Pro dobrý rozvoj této kompetence dáváme žákům možnost:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve skupině převzít určitou roli, za kterou každý žák sám zodpovídá (jeden připraví materiál, druhý sestavuje pokus, třetí vede záznamo měření nebo pozorování apod.)
- přispívat k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých a k poskytování rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně připraveno, co se jim vypráví, co mají připraveno v učebních materiálech, a všimnout si ve svém okolí toho, co probíraným učivem souvisí nebo na co jsou ve škole upozorněni
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům, k úspěšnému provádění pokusů a vyslovování názorů Prostřednictvím uvedených strategií a postupů podporujeme sebedůvěru žáků, čímž vytváříme předpoklady pro jejich zdravý sociální vývoj.

Vycházíme z poznatku, že k rozvoji citů žáka a jeho sociálních vztahů dochází zároveň s rozvojem jeho operačního myšlení, které se utváří nejvíce na základě abstrakcí vycházejících z materiálních činností s předměty.

Kompetence občanská

Rozvíjení této kompetence se uplatňuje zvláště:

- když je žákům dáвана možnost, aby se sami rozhodovali, aby si uvědomovali, které dovednosti již dobře ovládají, co ještě potřebují učinit a zjistit
- když žákům dodáváme důvěru, že pokud budou k pokusování přistupovat zodpovědně, své úkoly dobře zvládnou

- když žáky necháváme uvážit a říct, na co je třeba pamatovat, aby byla při pokusování zachována bezpečnost
- když podporujeme tvořivé nápady žáků

Kompetence digitální

- pomáháme s využitím digitálních technologií
- učíme vyhledávat a zpracovávat informace

Charakteristika výuky předmětu

Vyučovací předmět Fyzika bude vyučován v 7. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Činnostní charakter výuky tohoto předmětu vyplývá ze samé podstaty výuky fyziky jako vědeckého oboru zabývajícího se obecnými fyzikálními vlastnostmi a zákonitostmi reálného světa. Výuku fyziky orientujeme tak, aby si žák poznatky a dovednosti osvojoval na základě individuálních nebo skupinových pokusů. Neobejdeme se přitom bez využívání matematiky, přesných měření a experimentování. Žáka vedeme k pozorování předkládaných jevů, k hovoru o pozorovaném, k vyslovování vlastních závěrů a ke znovuobjevování poznatků. Vyjadřování žáka průběžně citlivě upřesňujeme a napomáháme mu vytvářet si odborný slovník, který je potřebný k plnému pochopení dané látky. Vyjadřujeme fyzikální zákonitosti a vztahy mezi fyzikálními veličinami.

Fyzikální poznávání je především poznáváním teoreticko-experimentálním. Žák pozoruje určité jevy, které vyplývají z činností, které sám provádí. Volíme takové experimenty, které co nejjasněji potvrzují pravdivost fyzikálních poznatků a teorií. Dbáme přitom na rovnováhu mezi experimentálním a teoretickým poznáváním.

Pozorování pokusů na videu, sledování počítačových animací a použití tzv. „myšlenkového experimentu“ volíme jako doplňkový a rozšiřující způsob předávání vědomostí. Jsme si vědomi, že uvedené metody nemohou kvalitativně zastoupit žákovský experiment, při kterém žák získává osobní zkušenost s prováděním fyzikálních experimentů, učí se dovednostem požadovaným vzdělávacím obsahem oboru a zároveň je veden k zájmu o fyziku a techniku.

Žáka průběžně seznamujeme s využitelností poznatků v životě a umožňujeme mu využívat jeho vlastních zkušeností, čímž mu přibližujeme smysl učení se fyzice. Tak vytváříme vazby mezi probíranou učební látkou a světem žáka. Žáka vedeme k poznání, že rozvoj poznatků fyziky je jedním ze základních předpokladů rozvoje techniky, a souvisí proto i s rozvojem vědy a společnosti. Upozorňujeme na nutnost harmonického soužití člověka s okolní přírodou.

Činnostní pojetí výuky fyziky zapadá do celkového plánu vzdělávacího programu zvyšovat úroveň technické vzdělanosti mládeže. Naším záměrem je vést žáka k jasnému porozumění fyzikálním poznatkům a jevům a tím podporovat jeho zájem o fyziku a techniku. Žáka vedeme k chápání technického pokroku jako nástroje k uspokojování potřeb lidstva. Zdůrazňujeme však potřebu udržování rovnováhy mezi člověkem a přírodou (udržitelného rozvoje) a nebezpečí, které pro lidstvo plyne z jejího porušování. Využívání dosavadních zkušeností žáka, dobré porozumění učivu za

pomoci konkrétních činností s předměty, vytváření správných představ a rozvíjení schopnosti logicky myslet jsou základními předpoklady pro rozvoj klíčových kompetencí, ale i pro to, aby se žák mohl a chtěl dále technicky vzdělávat.

V tomto období klademe důraz na motivaci žáků pro výuku fyziky, na dobré porozumění a zvládnutí základního učiva určeného RVP a na chápání využití základních fyzikálních poznatků v životě.

Charakter výuky fyziky je činnostní, což se projevuje větším důrazem na:

- žákovské pokusování, pozorování a hovory o pozorovaném
- využívání žákovských zkušeností
- na pomoc a podporu při řešení problémů
- na konkrétní dílčí úkoly odpovídající možnostem žáků, na komunikaci a vzájemnou spolupráci mezi žáky
- na vytváření systémů práce se žákovskými pomůckami, zdokonalování zručnosti žáků a seznamování žáků s matematicko-fyzikálními tabulkami
- vytváření mezipředmětové vázanosti fyziky s praktickými činnostmi, matematikou, informatikou i výtvarnou výchovou
- na blízký kontakt mezi učitelem a žákem, naplněný vzájemným pochopením a důvěrou
- na utváření schopnosti žáka se hodnotit a kontrolovat

Ve výuce fyziky dbáme na variabilitu vyučovacích metod, a to jak při zvládnutí nového učiva, tak při jeho procvičování a prověřování znalostí žáků. Volíme často pokusování, ústní vyjadřování, praktické zkoušení. Zařazování testů a písemného zkoušení využíváme jen v malé míře.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Fyzika:

- osvojování nových fyzikálních pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků, využívání matematiky
- osvojování fyzikálních poznatků, pokud je to možné, vždy aktivní činností žáků
- vyhodnocování a smysluplná interpretace výsledků experimentů
- přijímání poznatků z nového vyučovacího předmětu fyzika s porozuměním
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- vedení žáků k poznávání významu fyziky v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu fyziky pro rozvoj techniky a moderních technologií současnosti
- upozorňování na historii technických vynálezů a život vynálezců

- průběžné zařazování základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních jevů, tj. pozorování, měření, sestavování pokusů, zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- vedení žáků k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení fyzikálních problémů a úloh samostatně i ve skupinové spolupráci
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití techniky
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Oblast:	Předmět::		Období:
Člověk a příroda	Fyzika		2.st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede konkrétní případy jevů dokazujících částicové složení látek</i>	látky a tělesa, tvar a objem, molekulová stavba, atomy	7.	
<i>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>	zkoumání a porovnávání společných a různých vlastností látek	7.	
<i>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>	Brownův pohyb, difuze	7.	
	hustota látek měření hmotnosti a objemu	7.	

využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	výpočty hmotnosti těles	7.	
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku tělesa	měření délky určování obsahu měření času	7.	
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku tělesa předpoví, jak se změní délka či objem při dané změně teploty	měření teploty těles změna objemu těles při zahřívání	7.	

Oblast:	Předmět::		Období:
Člověk a příroda	Fyzika		2.st.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
orientuje se v základech magnetizmu a magnetického pole využívá poznatku k praktické orientaci v terénu	základní vlastnosti magnetického pole, přírodní a umělé magnety, póly, siločáry, magnetizace, pozorování magnetického pole Země	7.	

odliší atom a iont, vyrobí modely iontů, prakticky zelektrizuje těleso a změří jeho náboj, demonstruje chování nabitých těles	částice s nábojem, elektrizování těles, elektrické pole, chování zelektrizovaných těles, ochrana před bleskem	7.	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá s porozuměním při řešení problémů vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu, rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k danému tělesu	vzájemné silové působení dvou těles vztah pohybu a síly měření síly jednotka síly 1N	8.	
určí velikost tíhy z hmotnosti tělesa a obráceně uvede konkrétní příklady jevů dokazujících gravitační síly Země	gravitační působení Země tíha tělesa – vztah mezi hmotností a tíhou těles	8.	

Oblast:	Předmět::		Období:
Člověk a příroda	Fyzika		2.st.
Očekávané výstupy žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	druhy sil síla jako orientovaná úsečka výslednice sil těžiště skládání sil	8.	
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	zkoumání pohybu různých těles ve svém okolí druhy pohybů relativita pojmů klid a pohyb relativní rychlost	8.	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	úlohy o rovnoměrném pohybu	8.	
využívá poznatků k řešení praktických modelových situací	tření, třecí síla, význam tření v praxi odporová síla	8.	
		8.	
aplikuje poznatky tlaku a tlakové síle problémů	tlak, tlaková síla jednotky výpočty tlaku, tlak v praktickém životě	8.	

Oblast:	Předmět::		Období:
Člověk a příroda	Fyzika		2.st.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní, uvede příklady praktické aplikace Pascalova zákona</i>	mechanika kapalin a plynůPascalův zákon	8.	
<i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i>	hydrostatický tlak	8.	
<i>zvolí vhodné přístroje pro měření atmosférického tlaku, aplikuje poznatky o změnách atmosférického tlaku při řešení praktických problémů</i>	atmosféra Země atmosférický tlak a jeho měřeníArchimédův zákon pro plyny	8.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>zvolí vhodné přístroje pro měření tlaku plynu, aplikuje poznatky o přetlaku a podtlaku při řešení praktických problémů</i>	tlak plynu v uzavřeném prostoru a jeho měření	8.	
<i>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem posoudí vliv jednotlivých zdrojů energie na životní prostředí zhodnotí výhody a nevýhody pohonů</i>	práce, určení velikosti, jednotka, výpočty, energie tělesa, druhy energie, jejich vzájemné přeměny motory-parní stroj, turbíny, zážehový, spalovací vliv různých zdrojů na životní prostředí	8.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<i>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i>	závislost mezi výkonem a prací	8.	
<i>zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i>		8.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>rozliší pojmy var a vypařování. určí podmínky skupenských přeměn využívá poznatky o změně objemu při skupenských přeměnách využívá poznatky o vlivu tlaku na skupenské přeměny</i>	změny skupenství látek, změny objemu při tání a tuhnutí var kapaliny vliv tlaku na skupenskou přeměnu skupenské přeměny v přírodě	8.	
<i>rozliší pojmy teplo a teplota určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem v praxi rozpozná jednotlivé druhy tepelných výměn</i>	rozdíl v pojmech teplota a teplo tepelná výměna vedením, prouděním, zářením proudění vzduch v přírodě zdroje tepla	8.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí sestaví podle schématu jednoduchý obvod a změří proud a napětí</i>	stejnosměrný a střídavý elektrický proud elektrické napětí, odpor a proud zdroje elektrického napětí závislost elektrického odporu na vodiči – reostat zapojování odporů v obvodu ampérmetr, voltmetr	8.	
<i>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i>	Ohmův zákon	8.	

<i>využívá poznatky při praktickém zacházení s elektrickými spotřebiči</i> <i>využívá poznatky v modelových situacích</i>	elektrické spotřebiče, pojistky bezpečné zacházení s elektrickými přístroji první pomoc při zásahu elektrickým proudem	8.	Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>objasní pojmy příkon, výkon,</i> <i>posoudí účinnost zařízení</i>	elektrický příkon a elektrická práce, účinnost spotřebiče	8.	
<i>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i> <i>uvádí konkrétní příklady využití polovodičů</i>	vlastnosti polovodiče změna odporu polovodičů při zahřátí a osvětlení polovodičová dioda a její funkce	9.	
<i>určí podmínky, za kterých je kapalina a plyn vodičem uvádí příklady praktického využití vodivosti plynů a kapalin</i>	elektrický proud v kapalinách a v plynech elektrolýza, elektrický oblouk, zářivky a výbojky	9.	
<i>využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</i>	vlastnosti elektromagnetu elektromotor transformátor	9.	
<i>změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného proudu v ní</i>	podmínky vzniku indukovaného elektrického proudu výroba elektrické energie a její přenos transformátory	9.	
<i>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</i>	pohyb vesmírných těles	9.	

využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	stejnorodé optické prostředí zákon odrazu světla lom světla	9.	
zhodnotí výhody a nevýhody jaderné energie aplikuje poznatky o ochraně před radioaktivním zářením objasní princip štěpné reakce	štěpná reakce, jaderný reaktor využití jaderné energie ochrana před radioaktivním zářením	9.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvádí jednotlivé druhy elektromagnetických vlnění určí možnosti jejich využití	přehled a využití elektromagnetických vln	9.	

Přírodopis

Charakteristika výuky předmětu Přírodopis

Předmět Přírodopis je vyučován v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni. Vyučování probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně chemie a fyziky. Při pobytových akcích je část výuky realizována v přírodě. Podle možností se během roku organizují exkurze a projekty.

S přírodními zákony se žáci seznamují zejména vlastním prožitkem, což vede k poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vlastní zkušenosti propojují žáci s novými informacemi a s dovednostmi, které získávají při pozorování a pokusech.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Přírodopis

- osvojování dovedností a metod pozorování živé a neživé přírody
- osvojování nových pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků
- získání přehledu o vzniku a vývoji Země a života
- získání základních poznatků o stavbě těl a životě vybraných organismů, včetně člověka
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění pozorování a experimentů.
- uvědomění si sounáležitosti člověka s okolním prostředím a jeho odpovědnosti za zachování života na Zemi i svého zdraví
- kritické hodnocení jednání svého i jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí i k druhým lidem

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Přírodopis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů	6.	
<i>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd živočichů	6.	
<i>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíče a atlasů</i>	poznává a zařazuje zástupce běžných druhů jednotlivých tříd rostlin	6.	
<i>třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</i>	práce s atlasy rostlin a živočichů přehled základního dělení rostlin a živočichů význam a zásady třídění organismů	6.	
<i>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla odbuňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	uspořádání stavby rostlinného těla	6.	
<i>porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i>	význam jednotlivých částí těla rostlin		

		6.	
<i>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při</i>	základní principy fotosyntézy, dýchání a růst rostlin	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Přírodopis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>pěstování rostlin</i>			
<i>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i>	adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organismů	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
<i>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</i>	orgánové soustavy rostlin a živočichů	6.	
<i>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i>	pohlavní soustava rostlin a živočichů	6.	

zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů péče o vybrané živočichy chov domestikovaných živočichů zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	6.	
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	zásady poskytování první pomoci	6.	
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	pozorování přírody, práce surčovacími klíči a atlasy	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 2. st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	vliv prostředí na utváření organismu	7.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	výskyt význam a praktické využití virů a bakterií	7.	
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	práce s atlasem hub rozdělení hub	7.	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místov potravních řetězcích	základní členění z hlediska výživy hub první pomoc při otravě houbami	7.	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky, stavba, symbióza, výskyt	7.	
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu	význam a zásady třídění organismů	7.	

popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	struktura rostlinné a živočišné buňky vyhledávání společných a odlišných znaků	7.	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů péče o vybrané živočichy chov domestikovaných živočichů zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	7.	

aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	zásady poskytování první pomoci	7.	
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	7.	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	adaptace živočichů vliv prostředí na utváření organismů	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	adaptace organismů na změny prostředí	8.	Environmentální výchova - základní podmínky života
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	virová infekce šíření virů a bakterií	8.	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy, vysvětlí a ukáže způsoby poskytnutí předlékařské první pomoci	anatomie a fyziologie orgány a orgánové soustavy zásady první pomoci	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	seznámení se základními vývojovými stupni	8.	

objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	rozmnožování člověka vývoj prenatální a postprenatální	8.	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce, optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	zdravý způsob života	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a základy genetiky	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy, prevence, epidemie	8.	
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – vznik a stavba Země	9.	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	druhy určovacích pomůcek práce s atlasem nerostů třídění hornin a nerostů	9.	

rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnější a vnitřní geologické procesy	9.	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	znečišťování ovzduší, klimatické změny, přírodní katastrofy, mimořádné události	9.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, základní podmínky života
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	symbióza	9.	
na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	vzájemné vztahy mezi organizmy a prostředím	9.	Environmentální výchova - ekosystémy
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	potravní řetězec ekosystém	9.	Environmentální výchova - ekosystémy
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území	9.	Environmentální výchova - ekosystémy

Charakteristika výuky předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis je dotován od 6. do 9. ročníku dvěma hodinami týdně.

Výuka navazuje na prvouku a vlastivědu z 1. stupně. Přibližuje žákům hlavní přírodní, hospodářské a sociální podmínky života lidí místní krajiny, regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Žáci tak mohou lépe porozumět dění v současném světě a při diskusi o problémech současného lidstva se učit klást si otázky a hledat odpovědi.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Zeměpis

- osvojování základních vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese
- orientace v zeměpise světadílů a ve zvláštностech života jejich obyvatel
- získání ucelené představy o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší zemi a v souvislosti s tím uvědomování si postavení naší země v Evropě a ve světě
- orientace v současném dění u nás i ve světě a spojování poznatků z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlasu, televizi a na internetu
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- používání získaných vědomostí v praktických situacích
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při práci s různými druhy map, grafů a statistických materiálů
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- uvědomění si významu tolerance, porozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití v propojených světových civilizačních procesech
- vytváření schopnosti vidět krásu přírodních objektů i lidských výtvarů, vedoucí k zodpovědnému chování k přírodě i k sociálnímu prostředí
- vzbuzovat zájem o poznávání své země i zahraničí, života, tradic, zvyků a zvláštností obyvatel těchto zemí

oblast: Člověk a příroda	předmět: Zeměpis	období: 2. stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
<i>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;</i>	glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, světové strany	6.	M – jednotky vzdáleností F – gravitační síla Země
<i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	geografické, topografické a kartografické pojmy; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data, tabulky; základní informační geografická média a zdroje	6.	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
<i>prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů</i>	tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	6.	
<i>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou</i>	krajina, krajinná sféra	6.	M – rozbor

souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	utváření zemského povrchu tvary zemského povrchu		klimatodiagramu
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	litosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra		
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	obyvatelstvo světa, jeho rozmístění světová sídla	6.	M – rozbor grafů
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	národy, státy, rasy, náboženství, jazyky		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hospodářství na Zemi a integrace zemědělská, rostlinná, živočišná a průmyslová výroba nerostné suroviny	6.	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	doprava služby cestovní ruch		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	význam světových organizací	6.	

oblast: Člověk a příroda	předmět: Zeměpis	období: 2. stupeň
------------------------------------	----------------------------	-----------------------------

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
REGIONY SVĚTA			
<i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i>	Afrika, Amerika, Asie, Austrálie, Oceánie, Arktida a Antarktida přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a regiony	7.	M – porovnávání rozloh
<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>			
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>			

oblast: Člověk a příroda	předmět: Zeměpis	období: 2. stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
REGIONY SVĚTA			
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Evropa přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a regiony	8.	

<i>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní,</i> <i>společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,</i> <i>potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>			
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,</i> <i>mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>			
ČESKÁ REPUBLIKA			
<i>vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i>	ČR v Evropě poloha a rozloha, členitost a povrch, geomorfologie, vodstvo, podnebí, příroda, ochrana přírody obyvatelstvo – vývoj a složení, sídla zemědělství, nerostné suroviny, průmysl, doprava a služby kraje ČR památky UNESCO	8.	
<i>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry</i> <i>místního regionu</i>			
<i>hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry,</i> <i>přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i>			
<i>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové</i> <i>a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i>			
<i>uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích</i> <i>států</i>			

oblast: Člověk a příroda	předmět: Zeměpis	období: 2. stupeň	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
<i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> <i>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i> <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje</i> <i>v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</i>	cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	9.	M měřítko, poměr VV náčrtky a plány
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
<i>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</i> <i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje</i> <i>obecné základní geografické znaky sídel</i> <i>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,</i> <i>lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i> <i>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i> <i>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i>	propojenost hospodářství ohniska napětí ve světě globalizace kolonizace, politické a vojenské organizace obyvatelstvo – sídla a kulturní rozmanitosti	9.	

<i>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i>			
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
<i>porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</i>	krajina – prostředí, typy krajiny, společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí globální změny	9.	ekologická výchova
<i>uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i>			
<i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>			

Charakteristika výuky předmětu Chemie

Předmět Chemie je realizován v 7. – 9. ročníku jednou hodinou týdně.

Výuka předmětu chemie je založena na experimentu. Teoretické poznávání je vždy vyváženo experimentálním. Žáci si osvojují poznatky a dovednosti na základě pokusů individuálních, ve dvojicích nebo ve skupině. Z hlediska bezpečnosti žáků volíme v některých případech také experiment demonstrační nebo pozorování pokusu na videu. Řešením problémových úloh, které mají vztah k praxi nebo dějům, které nás obklopují, se žáci seznamují s využitelností chemie v životě. Žákům je nabízeno co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti a aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Žáka vedeme k chápání pokroku jako nástroje k uspokojování potřeb lidstva, zdůrazňujeme však potřebu udržování rovnováhy mezi člověkem a přírodou (udržitelného rozvoje) a nebezpečí, které pro lidstvo plyne z jejího porušování.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Chemie

- osvojování nových pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků, využívání matematiky a fyziky
- osvojování dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí a s prováděním jednoduchých chemických pokusů
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- smysluplná interpretace výsledků experimentů
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- vedení žáků k poznávání významu chemie v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, energetika, zdravotnictví, potravinářství, výživa člověka)
- vedení žáků k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení problémových úloh samostatně i ve skupinové spolupráci
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití chemie
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění pozorování, měření a experimentů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	skupenství, barva, vzhled, rozpustnost, bod varu, hustota, chování při zahřívání	7.	
<i>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i>	H a P věty, piktogramy	7.	
<i>rozlišuje směsi a chemické látky</i>	suspenze, emulze, pěna	7.	
<i>vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</i>	výpočet procent	7.	
<i>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</i>	rozpustnost, teplota, míchání, velikost částic	7.	
<i>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</i>	filtrace, sedimentace, destilace, krystalizace, sublimace	7.	
<i>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</i>	pitná voda, užitková voda, použití vody v průmyslu	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</i>	atom - elektron, neutron, protonmolekula	7.	
<i>rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</i>	periodická soustava prvků, molekuly prvků a sloučeninnázvosloví jednoduchých sloučenin	7.	
<i>orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</i>	periodická soustava prvkůkovy, nekovy, polokovy	7.	
<i>rozliší výchozí látky a produktychemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provedejejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</i>	reaktanty, produkty, zákon zachování hmotnosti, slučování,rozklad	7.	
<i>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i>	chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>porovná vlastnosti a použítivýbraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i>	názvosloví, vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, kyselá dešť, skleníkový efekt	8.	Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i>	pH, neutralizace	8.	Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>	alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky	8.	
<i>zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</i>	uhlí, ropa, zemní plyn, plasty	8.	Environmentální výchova – základní podmínky života, problémy životního prostředí
<i>rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>	alkoholy, karboxylové kyseliny, chlorderiváty	9.	

<i>uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</i>	zdroje bílkovin, živočišné a rostlinné tuky, cukrová řepa, brambory a další významné plodiny pro lidský organismus	9.	
<i>aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</i>	hořlaviny, vodní, sněhové a pěnové hasící přístroje, první pomoc, řešení krizových situací	9.	
<i>orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</i>	detergenty, léčiva, návykové látky, hutnictví, stavebnictví	9.	Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</i>	recyklace surovin	9.	Environmentální výchova-problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti. Projekty umožňují nalézat vztahy mezi jednotlivými druhy umění a uplatňovat různorodé výrazové prostředky při hledání variant řešení společně zvolených témat. Otevírá se tak společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Umění a kultura

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných a hudebních technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit
- otevírání před žáky možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- předvést dětem na příkladech z výtvarné a hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- seznamování žáků s významnými výtvarnými a hudebními díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- osvojování výtvarných a hudebních technik a nástrojů

Kompetence digitální

- pomáhat s využitím digitálních technologií
- učit vyhledávat a zpracovávat informace

Hudební výchova

Charakteristika výuky předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v 6. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Hudební výchova

- vytváření kladného vztahu k hudbě
- rozvíjení hudebních dovedností v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjení individuálních schopností hře na hudební nástroj a jejich využití při hudební reprodukci a produkci
- rozvíjení pohybových dovedností při tanci a pohybovém doprovodu hudby
- aktivní vnímání znějící hudby, poznávání hudby ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách – poslechové činnosti tolerantní přístup k různorodým hudebním kulturním hodnotám současnosti i minulosti různorodých skupin, národů a národností

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata

Žák:			
HV-9-1-01 <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	vokálně instrumentální aktivity, práce s melodickými a rytmickými nástroji, poslechové ukázky z opery, operety a muzikálu	6.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita, relaxace, mezilidské vztahy
HV-9-1-02 <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv, tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny, hry s rytmem, lidová a umělá píseň	6.	Multikulturní výchova – kulturní difference
HV-9-1-03 <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	doprovod písní (Orffův instrumentář), orientace v notovém záznamu, hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva), rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík, rytmická hra na tělo, rytmické ozvěny, rytmické hádanky	6.	
HV-9-1-04 <i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	taktování, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tanec, taneční kroky, pantomima, dramatizace písní, hudební výrazové prostředky	6.	

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
---------------------------	-------	--------	------------------

HV-9-1-01 <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	zpěv ve skupinách i v kolektivu celé třídy, vysvětlení pojmu mutace (chlapci x dívky)	7.	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy, pozornost, kreativita
HV-9-1-02 <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	zásady hlasové hygieny při každém hlasovém projevu, zpěv a realizace písní různých žánrů, dynamika, melodie, rytmus, doprovod, lidové a zlidovělé písně	7.	
HV-9-1-03 <i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	využití rytmických nástrojů, tvorba vlastních rytmických doprovodů, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače	7.	Mediální výchova
HV-9-1-04 <i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	jednotlivé druhy tance - pantomima, balet, tanec lidový, společenský, výrazový	7.	Multikulturní výchova – kulturní diference
HV-9-1-05 <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	hudebně výrazové prostředky, výběr různých forem skladeb z období renesance, baroka, klasicismu, romantismu	7.	
HV-9-1-06 <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	hudební dílo a jeho autor – výběr různých forem skladeb z období renesance, baroka, klasicismu, romantismu: fuga, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
HV-9-1-02 <i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</i>	zpěv lidových, umělých písní dle doporučeného i vlastního výběru, hlasová a rytmická cvičení, intervaly	8. -9.	Mediální výchova Osobnostní a sociální výchova – pozitivní mysl, mezilidské vztahy, kreativita
HV-9-1-05 <i>orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	orientace v hudebním prostoru - slovní charakterizování hudebního díla, hudba od nejstarších období, pravěk, starověk, baroko – Bach, Vivaldi, Händel, Adam Michna z Otradovic, skladby středověku, renesance, klasicismus, J. Haydn, W.A. Mozart, L.van Beethoven, J. J. Ryba	8. -9.	
HV-9-1-06 <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	klasicismus – charakteristika období, nejvýznamnější skladatelé a jejich tvorba, čeští hudební skladatelé a jejich tvorba, romantismus – charakteristika období, nejvýznamnější skladatelé a jejich tvorba, romantismus v české hudbě, národní obrození, tvorba našich nejvýznamnějších romantických autorů; vývoj moderní populární hudby	8. -9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
HV-9-1-07 <i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly – inspirace, epigonství, umění a kýč, hud. film, muzikál, hud.divadlo	8.-9.	Multikulturní výchova – etnický původ

Výtvarná výchova

Charakteristika výuky předmětu Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je vyučován v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Vzdělání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem. V procesu výtvarného osvojování dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti žáka k uměleckému dílu, k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti vyjadřování prostřednictvím linie, tvaru, barvy, gesta atd. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sovkpturou, designem, architekturou, novými médii atd.). Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z dosavadní aktuální zkušenosti žáka. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací.

Výuka probíhá v prostředí, které má pro výtvarné činnosti žáků příjemnou atmosféru, podporuje používání aktivních metod a následně tím pomáhá vytvářet klíčové kompetence i kvalitu očekávaných výstupů žáků (simulační hry, skupinové projekty, obhajoba postojů, dialog, diskuse, řešení problému, exkurze, atd.). Vzdělávací obsah bezprostředně navazuje na vzdělávací obsahy ostatních vyučovacích předmětů.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výtvarná výchova

- rozvíjení a prohlubování vztahu žáka k výtvarnému umění
- rozvíjení schopnosti vnímat a nalézat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomění si nutnosti ochrany těchto hodnot
- získávání praktických i teoretických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách
- seznamování s různými výtvarnými technikami a prostředky
- rozvíjení fantazie a schopnosti vlastního výtvarného vyjádření na základě osobních prožitků

- práce s různými materiály, modelování, prostorové vytváření
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu
- tolerantní přístup k různorodým výtvarným kulturním hodnotám současnosti i minulosti různorodých skupin, národů a národností

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
vybírám, vytvářím a pojmenovávám prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuji je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuji různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí
zaznamenávám vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenávám podněty z představ a fantazie.	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních,	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita

	dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
<i>zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	vztahy vnímání zrakem a ostatnímismysly, reflexe ostatních uměleckýchdruhů a podnětů z okolí smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<i>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</i>	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Osobnostní a sociální výchova – seberegulace Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
<i>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</i>	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Osobnostní a sociální výchova – seberegulace Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace

			Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
<i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či</i> <i>samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</i>	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita Osobnostní a sociální výchova – seberegulace Osobnostní a sociální výchova – sebeorganizace Multikulturní výchova – kulturní difference

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Rozvoj a ochrana zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život. Žáci jsou proto vedeni k tomu, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí nebo jiným poškozením zdraví. Seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích a osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví. Důraz je kladen na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací oblast je v 6. až 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Výchova ke zdraví
- Tělesná výchova

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu pohybovému projevu

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a sportovní dědictví
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- pomáhat s využitím digitálních technologií
- učit vyhledávat a zpracovávat informace

Výchova ke zdraví

Charakteristika výuky předmětu Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví je v 8. a 9. ročníku dotována jednou hodinou týdně. Pozornost je věnována rozvoji komunikace mezi žáky a mezi žáky a učitelem. Do komunikačních témat zařazujeme náměty z doporučeného učiva. Dbáme na to, aby si žák měl možnost uvědomovat originalitu své osobnosti a své postavení v rodině, ve třídě i ve společnosti. K zodpovědnosti za své jednání vedeme žáka ve všech ročnících v běžném školním životě.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výchova ke zdraví

- rozvíjet kompetence žáka tak, aby se naučil vážit si svého zdraví
- vést žáka k ochraně svého zdraví a vytvářet jeho schopnost chovat se odpovědně k svému zdraví i ke zdraví druhých
- výchovu zaměřovat k tomu, aby si žák uvědomoval, co je třeba dodržovat v oblasti zdravého životního stylu, aby postupně sám dokázal realizovat zdravý způsob života
- vést žáka k tomu, aby si uvědomoval zodpovědnost dospělého – rodiče za chod rodiny, její zabezpečení, výchovu dětí a jejich zdraví, poukazovat na příklady pěkného chování v rodině
- vybavit žáka předpoklady k tomu, aby jeho vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem ke zdraví a k založení vlastní rodiny
- seznamovat s pravidly chování ve společnosti, podporovat odpovědné chování a rozhodování, vytvářet dobré vztahy v kolektivu
- žáka připravovat tak, aby se uměl bezpečně orientovat v konfliktních situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím
- vést žáka k osvojení postupů vhodných při řešení mimořádných událostí souvisejících s ochranou zdraví a života
- podporovat aktivní zapojování žáka do zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i>	komunikace v rodině, mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých;	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
<i>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné prostředí ve škole bezpečnost při sportovních aktivitách umění říci ne způsoby chování v krizových situacích nebezpečí kouření, alkoholismu důležitá telefonní čísla	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	tělesná a duševní hygiena význam pohybu pro zdraví režim dne	8.	

vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	práva a povinnosti členů rodiny, problémy a jejich možná řešení; druhy rodiny, rodina a bydlení	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
--	--	-----------	---

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	člověk ve zdraví a nemoci aneb klíče ke zdraví	8.	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	handicapovaní lidé pomoc a ochrana handicapovaným	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	zásady zdravého stravování pitný režim alternativní výživa poruchy výživy abeceda zdravé výživy	8.	

<i>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálněpatologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i>	nebezpečné látky, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) vznik závislosti drogy a legislativní doping	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	odpovědnost za své zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota)	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>	období dospívání tělesné a duševní změny, odlišnosti	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)

rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	základní přehled běžných nemocí příznaky těchto nemocí zdravý životní styl zásady bezpečného užívání léčiv	8.	
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	denní režim, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví	8.	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	skupina vrstevníků a násilí školačka bezpečné sportování, bezpečnost silničního provozu postup v případě dopravní nehody	8	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	práva a povinnosti členů rodiny komunikace v rodině rodina a bydlení	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	člověk ve zdraví a nemocianeb klíče ke zdraví	8.	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	handicapovaní lidé pomoc a ochrana handicapovaným	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
dává do souvislostí složení stravy způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	zásady zdravého stravování zásad pitný režim alternativní výživa poruchy výživy abeceda zdravé výživy	8.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálněpatologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	nebezpečné látky, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) vznik závislosti drogy a legislativa doping	8.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	odpovědnost za své zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota)	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	období dospívání tělesné a duševní změny, odlišnosti	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	základní přehled běžných nemocí příznaky těchto nemocí zdravý životní styl zásady bezpečného užívání léčiv	9.	

Oblast:	Předmět: Výchova ke zdraví	Období:
---------	--------------------------------------	---------

Člověk a zdraví		2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>	denní režim, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví	9.	
<i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	skupina vrstevníků a násilí škola bezpečné sportování, bezpečnost silničního provozu postup v případě dopravní nehody	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i> <i>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	vztahy faktory ovlivňující stabilitu rodiny volba partnera pro manželství manželství nesmody v manželství	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
<i>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním</i>	hrozba civilizačních chorob ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě,	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a úrazy prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče, první pomoc		
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	člověk ve zdraví a nemoci pomoc nemocným stravování nemocných bezpečné chování dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	zdravá výživa jak tělo využívá potraviny nežádoucí způsoby výživy alternativní strava	9.	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	reklama a hygiena potravin	9.	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	domácí lékárnička zásady poskytování první pomoci ochrana člověka za mimořádných událostí evakuační zavazadla	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů, rozhodovací dovednosti)

respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexualita jako součást formování osobnosti láska, předčasná sexuální zkušenost zdrženlivost promiskuita	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	auto-destruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému) drogy, druhy závislostí kriminalita mládeže jak se ubránit jak pomoci komunikace se službami odborné pomoci	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	manipulativní reklama působení sekt nebezpečný internet domácí násilí agresivita násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání škola a násilí – šikana	9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	mimořádné události varovné signály evakuace obyvatelstva činnost po mimořádné události prevence vzniku mimořádných událostí	9.	
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	problémy současné rodiny rozpad rodiny	9.	

respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sex, AIDS a vztahy rizika těhotenství u dětí a mladistvých plánované rodičovství násilí v sexualitě poruchy pohlavní identity sexuální kriminalita	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	drogy a paragrafy kde hledat a najít pomoc první pomoc při otravě návykovými látkami	9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je v 6. – 9. ročníku dotován 2 hodinami týdně. Vyučování probíhá v tělocvičně, na školním hřišti a v přírodě. Pro výuku lyžování je organizován kurz, a to každý rok. Pro výuku jízdy na kolech je každý rok organizován cyklovíkend. Dále jsou v rámci tělesné výchovy pořádány turistické kurzy, sportovní dny a klání.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Tělesná výchova

- osvojení pohybových dovedností v různých sportovních odvětvích, uvědomění si vlastních pohybových možností
- pochopení vlivu pohybové aktivity na zdraví člověka, využívání poznatků při začleňování pohybu do denního režimu
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění sportovní či jiné pohybové činnosti
- využívání osvojených pohybových činností při překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- uvědomění si významu sociálních vztahů ve sportu a jiných pohybových aktivitách, jejich využití při pohybovém vyžití a navazování přátelských vztahů
- vytváření trvalého pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- poznávání a ochrana přírody při pohybových aktivitách v přírodním prostředí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i> <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i>	Atletika Vytrvalostní běhy na 1000 m Sprinty na 60 m Štafetové běhy Starty z různých poloh Skok daleký – skok z místa a s rozběhem Hod kriketovým míčkem Gymnastika Akrobacie – kotouly vpřed vzad, přemet stranou, stoj na rukou Hrazda-výmyk, přešvihy Kruhy – komíhání, svisy, houpání Přeskoky-skoky z malé trampolíny, roznožka, skrčka přes kozu, odraz z můstku Švédská bedna nadél-kotoul, roznožka Šplh na laně a na tyči s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry – např: basketbal, florbal, přehazovaná, ringo, fotbal, odbíjená, vybíjená, softbal, netradiční sporty... (nabídka bude přizpůsobena místním podmínkám a potřebám žáků) Turistika a pobyt v přírodě–týdenní letní pobyt Lyžařský a snowboardový výcvik – týdenní zimní pobyt na horách Plavecký výcvik – dle možností Cyklistika – cyklovíkend Orientační běh – práce s mapou a buzolou, běh v terénu	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Kooperace a kompetice
---	--	----------------	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i> <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	Rozcvičení, strečink Správné vedení rozcvičky Atletika Vytrvalostní běhy na 800 m, 1500 m a 3000 m Sprinty na 100 m Štafetové běhy Starty z nízkých i vysokých poloh Skok daleký – další techniky Skok vysoký – zlepšování techniky flopu (dle možností) Hod kriketovým míčkem a granátem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie-kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou, přemet stranou, přemet vpřed (dle schopností) Hrazda-výmyk, přešvihy, podmet, toč vzad Kruhy – komíhání, svisy, houpání Přeskoky-skoky z malé trampolíny, roznožka, skrčka přes švédskou bednu nadél i na šíř, odraz z můstku Šplh – bez přírazu, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry – basketbal, florbal, házená, ringo, volejbal, fotbal, softbal, netradiční sporty... Turistika a pobyt v přírodě-	8.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Kooperace a kompetice

	Týdenní turistický pobyt – pouť Lyžařský a snowboardový výcvik – týdenní pobyt na horách Bruslení – základní krok, LH hra Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Dodržování a znalost pravidel hry, fair play.		
--	--	--	--

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

<i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> <i>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i> <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</i> <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i> <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i> <i>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i> <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i> <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	Atletika Vytrvalostní běhy na 800 m, 1500 m a 3000 m Sprinty na 100 m Štafetové běhy Starty z nízkých poloh Skok daleký – další techniky Skok vysoký – zlepšování techniky flopu Hod kriketovým míčkem a granátem Vrh koulí Gymnastika Akrobacie-kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou, přemet stranou, přemet vpřed Hrazda – výmyk, výmyk z visu, přešvihy, podmet, toč vzad Kruhy – komíhání, svisy, houpání Přeskoky – skoky z malé trampolíny, roznožka, skrčka přes švédskou bednu nadél i na šíř, odraz z můstku Šplh na tyči a na laně – s přírazem i bez přírazu(H), s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok, sestavy na hudbu, aerobic – cvičení s hudbou (D) Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry- např.: basketbal, florbal, přehazovaná, ringo, freesbee, fotbal, odbíjená, házená, softbal, basebal, netradiční sporty... (nabídka bude přizpůsobena místním podmínkám a potřebám žáků) Turistika a pobyt v přírodě – týdenní pobyt, pouť Lyžařský a snowboardový výcvik – týdenní pobyt Bruslení – jednoduchý skok, LH hra Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Fair play, znalost pravidel sportovních her, řízení utkání	9. 9.	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Kooperace a kompetice
--	---	---------------------	--

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je v 6. až 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.

Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od převážně teoretických vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

V tomto předmětu zúročují žáci poznatky získané zvláště v předmětech matematika, fyzika, chemie, přírodopis a dějepis. Dochází tak k budování smysluplných mezipředmětových vazeb. Pro tyto a další vyučované předměty jsou praktické činnosti klíčové ve zpětné vazbě. V neposlední řadě mají praktické činnosti zcela nezastupitelné místo při zvyšování úrovně technické vzdělanosti žáků.

Očekávané výstupy vyučovacího předmětu Pracovní výchova obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo z tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV na 2. stupni: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů, Svět práce. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní výchova žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání dosáhne žák této klíčové kompetence tím, že:

- učíme žáky pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky

- ve všech tematických okruzích je soustavně vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- v závislosti na věku žáků postupně budujeme systém, který jim poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření
- vedeme je k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- chápání práce a pracovní činnosti je příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientujeme žáky v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence k řešení problémů

- v technicky zaměřených okruzích učiva získávají žáci základní představu a poznatky o technice a o technické činnosti a základní předpoklady jejímu racionálnímu a efektivnímu využívání
- učíme-li žáky technické přípravě, vybavujeme je pro další život tak, aby dovedli řešit běžné technické problémy, s nimiž se v životě setkávají; zprostředkováváme jim obecné, průřezové poznání techniky a zákonitosti jejího využití
- žák získá základní technické dovednosti a vědomosti pro orientaci v technice jako součásti lidské kultury, tj. takové znalosti a dovednosti, které mu umožní správně se orientovat v situacích, kdy dochází k jeho kontaktu s technikou, s technickým objektem – zařízením, výrobkem – stává-li se jeho uživatelem
- při výuce se žák učí přesnosti v myšlení i v provádění technických činností, odpovědnosti za dílčí i finální výsledky každé technické operace, jeveden k šetrnosti při užívání technických prostředků a zařízení, ve spotřebě technických materiálů a energií
- při celé výuce je typické a zásadní pro ni činnostní pojetí, žáci realizují technické činnosti, založené na plnění technických úkolů, výhradně postavených na experimentování a to již ve fázi expozice nového učiva, experimenty jsou v maximální míře realizovány samotnými žáky pod vedením učitelů a to ve všech vyučovaných oblastech
- žáci se už sami aktivně účastní samotné přípravné fáze experimentu a volí strategii experimentu
- zásadně dbáme na propojení i s ostatními předměty – zejména fyzikou, přírodopisem, matematikou, ale i o předměty humanitního zaměření, směřující k výchově etické, občanské, ekologické, ekonomické a estetické
- výuku vhodně doplňujeme exkurzemi

- v oblasti zabývající se přípravou pokrmů prohlubujeme a rozšiřujeme znalosti žáků z technologie přípravy pokrmů a způsobu jejich podávání odalší dovednosti spojené s vedením domácnosti a účelnějším hospodařením s finančními prostředky

Kompetence komunikativní

- žákům umožňujeme vyjadřovat svoje názory, třeba zpočátku na základě intuice a ty posléze na základě prováděných experimentů zpřesňujeme
- vždy dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, hypotéz a pro vytvoření závěrů ze své práce
- všechny prováděné činnosti řádně s žáky popisujeme, žákům umožňujeme dotazovat se na nejasnosti, důležitá a zcela žádoucí je komunikace mezi žáky samotnými, mezi žákem a učitelem, ale i mezi žáky a rodiči, právě v praktických činnostech je ideální možnost vzájemných vazeb školy a rodiny
- žáci při experimentování sledují nejen výsledky své práce, ale výsledky práce ostatních, důležitá je týmová práce – bez komunikace zcela nemožná, proto je třeba rozvíjet komunikaci v každé probírané oblasti – toto dává výborné základy pro týmovou činnost v budoucím povolání žáků
- žáci porovnávají výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentují, obhajují výsledky své práce, poučují se z práce a výsledků práce druhých, naslouchají upřesnění učitele
- poučení hledají v encyklopediích, pomocných a doplňkových příručkách, učebnicích
- je třeba a naše úsilí vede žáky k používání správných termínů, správného zvláště technického jazyka a botanických názvů a termínů, v oblasti přípravy pokrmů vedeme žáky i ke správnému a slušnému chování nejen u stolu, ale i ve společnosti
- při zpracování výsledků své práce dbáme u žáků na to, aby používali ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

- žáky učíme plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně a v týmu
- při konstrukčních řešeních technických problémů, při přípravě pokrmů vedeme žáky k přímé zodpovědnosti za své jednání
- při týmové práci, ke které žáky v praktických činnostech vedeme, jednoznačně přiřazujeme role, dále vždy vytvoříme přesná pravidla pro práci, samozřejmě je spolupráce všech zúčastněných, zároveň stanovujeme pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, toto je specifikum praktických činností při každé práci
- žákům dáme možnost diskutovat při řešení úkolů
- vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce druhých, poskytnutí pomoci druhým, zvláště spolužákům méně manuálně zdatným

- v žákovi pěstujeme pozitivní představu o sobě samém, vždy musí mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení každý z žáků, bez sebemenšího rozdílu
- v každém žákovi pěstujeme představu konkrétního a svébytného individua, ale zároveň důležitého článku týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- v oblasti technologie přípravy pokrmů je snahou ovlivnit stravovací zvyklosti žáků ve smyslu zdravé výživy a uplatňování nových technologií šetrného zpracování poživatin.
- při všech činnostech je snahou, aby žák získal aktivní a poučený vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáka soustavně a cílevědomě vedeme v průběhu celého základního vzdělávání k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- žák si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, vedeme ho k organizaci a plánování práce, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- výukou technických činností podporujeme rozvoj technického myšlení a tvůrčího potenciálu žáků, vedeme je k vytváření elementárních návyků v oblasti bezpečnosti při využívání techniky v běžných životních situacích
- posilujeme motorické dovednosti a vytváříme základy technické gramotnosti žáka
- důležitá je informovanost žáků o možnostech jejich budoucího uplatnění v technických oborech společenské praxe, to ovlivňuje zejména před profesní přípravu žáků a motivaci výběru budoucího zaměření studia

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání moderních technologií při práci
- při procesu plánování práce využíváme možnosti a schopnosti algoritmizace
- žáky vedeme k samostatnému rozhodování, jaké technologie či postupy při zvoleném postupu práce použít

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti v dotaci jedné hodiny týdně v 6. – 7. ročníku a dvou hodin týdně v 8. – 9. ročníku. Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. V rámci přípravy pokrmů mají všichni žáci možnost seznámit se s bezpečným zacházením s elektrospotřebiči, s hygienickými a bezpečnostními zásadami a s poskytováním první pomoci při úrazech. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákovi poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá mu při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Pracovní činnosti

- soustavné vedení žáků k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků při práci s různými materiály
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- plánování, organizace a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu
- orientace v různých oborech lidské činnosti umožňující vlastní profesionální zaměření
- orientace v problematice peněz a cen
- odpovědné spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- vytváření kladného vztahu k práci a odpovědného a tvořivého přístupu k vlastní činnosti a k její kvalitě
- vytváření aktivního vztahu k ochraně životního prostředí a kladného postoje k řešení ekologických problémů

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i>	organizace práce, časové rozvržení následnost pracovního postupu	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace
<i>provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i>	postupy pro montáž, demontáž a údržbu	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
<i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</i>	první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj
<i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>	základní vybavení kuchyně ergonomické požadavky (pracovní plochy, osvětlení, větrání)	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
<i>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	6.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita

<i>dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu a ve společnosti</i>	jednoduché prostírání obsluha a chování u stolu	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
--	--	----	---

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>	udržování pořádku a čistoty v kuchyni bezpečnost a hygiena provozu první pomoci při úrazech v kuchyni 1 opaření • popálení • drobné řezné rány	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace
<i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>	půda a její zpracování výživa rostlin	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání

Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	typy nářadí základní opravy	6.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
--	--------------------------------	----	---

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s tech. materiály a dodržuje technickou kázeň	práce s technickými materiály vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	7.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita a rozvoj schopnosti poznávání
řeší jednoduché tech. úkoly s vhodným výběrem materiálu prac. nástrojů a nářadí	jednoduché pracovní operace a postupy	7.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace projektu	7.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace, sebeorganizace
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova-psychohygiena

	základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		Osobnostní a sociální výchova – kreativita
<i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin</i>	podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny květina v exteriéru a interiéru léčivé rostliny, koření – pěstování	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání
<i>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	7.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
<i>provádí jednoduché operace platební styku a domácího účetnictví</i>	peníze jako platidlo hodnota peněz platební možnosti příjmy a výdaje domácnosti	7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata

provádí jednoduché práce s tech. materiály a dodržuje technickou kázeň	práce s technickými materiály vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	8.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita a rozvoj schopnosti poznávání
řeší jednoduché tech. úkoly s vhodným výběrem materiálu prac. nástrojů a nářadí	jednoduché pracovní operace a postupy	8.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	lidská práce, charakteristické znaky, objekty a produkty práce	8.	Enviromentální výchova – prostředí a zdraví
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	sebehodnocení a komparace schopností se svými cíli	8.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	kreativní nácvik pracovního pohovoru pracovní činnosti a pracovní prostředky	8.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, kreativita
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravinúprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	8.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – kreativita
volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin	podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny květina v exteriéru a interiéru léčivé rostliny, koření – pěstování	8.	

připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	8.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena
---	---	----	---

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
provádí jednoduché práce s tech. materiály a dodržuje technickou kázeň	práce s technickými materiály vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	9.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita a rozvoj schopnosti poznávání
řeší jednoduché tech. úkoly s vhodným výběrem materiálu prac. nástrojů a nářadí	jednoduché pracovní operace a postupy vlastnosti materiálu	9.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, jednoduché technologické postupy	9.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, kreativita
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy technické informace a návody	9.	

<i>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</i>	sebehodnocení a komparace schopností se svými cíli úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky	9.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí
<i>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i>	kreativní nácvik pracovního pohovoru pracovní činnosti a pracovní prostředky	9.	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, kreativita
<i>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin uprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů konzervace potravin	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena Osobnostní a sociální výchova – kreativita
<i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>	domácí zájmový chov hospodářská zvířata hygiena a bezpečnost chovu zvířat seznámení se se známými a neznámými zvířaty	9.	Enviromentální výchova – člověk a životní prostředí, prostředí a zdraví
<i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>	zelenina, osivo, sadba, výpěstky ovoce, ovocné rostliny, druhy-způsob pěstování, uskladnění	9.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
Název Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	2
Údaje o škole	2
Zřizovatel	2
Platnost dokumentu od	2
Další údaje	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
Základní charakteristika školy.....	3
Materiální vybavení.....	3
Personální obsazení.....	4
Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce.....	4
Spolupráce s jinými subjekty	4
Formy spolupráce se zákonnými zástupci	4
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ZV	5
Zaměření školy	5
Východiska.....	5
Cíle školy.....	6
Hlavní cíle ŠVP ZV.....	6
Logické myšlení a představivost	6
Jazyková komunikace	6
Práce s informacemi.....	7
Osobnostní a sociální výchova.....	7
Aplikace získaných vědomostí a dovedností v praxi	7
Projektové vyučování	8

Výchovné a vzdělávací strategie	8
Kompetence občanská	8
Kompetence k řešení problémů	8
Kompetence k učení	8
Kompetence sociální a personální	9
Kompetence komunikativní	9
Kompetence pracovní	9
Kompetence digitální	10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	10
Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	10
Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením,	11
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu	12
(IVP) žáka se ŠVP	12
Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	13
Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka	13
Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané	14
Začlenění průřezových témat	14
Osobnostní a sociální výchova	15
Výchova demokratického občana	16
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	17
Multikulturní výchova	17
Environmentální výchova	18
Mediální výchova	18
Projekty	19

4. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ.....	20
Zásady pro hodnocení výsledků ve vzdělávání	20
Stupně klasifikace a jejich charakteristika	20
Klasifikace výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech.....	20
Celkové hodnocení žáka na vysvědčení - klasifikace	22
Zásady slovního hodnocení	22
Hodnocení chování.....	23
Způsoby hodnocení chování.....	23
Stupně hodnocení chování.....	24
Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	24
Podmínky opravných zkoušek	24
Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole	25
Nesouhlas rodičů s hodnocením žáka.....	26
Sebehodnocení.....	26
5. AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	27
Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy	27
Nástroje autoevaluace a oblasti hodnocení	28
6. UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ.....	31
Tabulace učebního plánu – 1. stupeň	31
Učební plán.....	32
Poznámky k učebnímu plánu.....	32
Anglický jazyk	32
Matematika	32
7. UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ.....	34
Názvy vyučovacích předmětů	34

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	35
Vyučovací předmět Český jazyk a literatura	35
Charakteristika vyučovacího předmětu	35
Obsahové vymezení vyučovacího předmětu	35
Časové vymezení vyučovacího předmětu	36
Organizační vymezení vyučovacího předmětu	36
Výchovné a vzdělávací strategie	36
Jazyk a jazyková komunikace	68
Vyučovací předmět Anglický jazyk	68
Charakteristika vyučovacího předmětu	68
Obsahové vymezení vyučovacího předmětu	68
Časové vymezení vyučovacího předmětu	68
Organizační vymezení vyučovacího předmětu	69
Výchovné a vzdělávací strategie	69
Matematika a její aplikace	81
Vyučovací předmět Matematika	81
Charakteristika vyučovacího předmětu	81
Obsahové vymezení vyučovacího předmětu	81
Časové vymezení vyučovacího předmětu	81
Organizační vymezení vyučovacího předmětu	81
Výchovné a vzdělávací strategie	81
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	101
Charakteristika předmětu	101
Charakteristika vzdělávací oblasti	101
Cílové zaměření vzdělávací oblasti	103

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí	104
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	107
Vyučovací předmět Prvouka.....	107
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	137
Vyučovací předmět Vlastivěda	137
Charakteristika předmětu	137
Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí.....	137
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	151
Vyučovací předmět Přírodověda	151
Vzdělávací oblast Informatika	164
Vyučovací předmět Informatika	164
Charakteristika vyučovacího předmětu	164
Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu	164
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	176
Vyučovací předmět Pracovní činnosti	176
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	176
Cílové zaměření vzdělávací oblasti	177
Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí.....	177
Vzdělávací oblast Umění a kultura	188
Vyučovací předmět Hudební výchova	188
Charakteristika předmětu	188
Cílové zaměření vzdělávací oblasti	188
Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí	189
Vzdělávací oblast Umění a kultura	207
Vyučovací předmět Výtvarná výchova	207

Vzdělávací oblast člověk a zdraví	221
Vyučovací předmět Tělesná výchova	221
Charakteristika předmětu	221
Cílové zaměření vzdělávací oblasti:	222
8. UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ	230
Tabulace učebního plánu - 2. stupeň	230
9. UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ	232
Název vyučovacích předmětů	232
Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	233
Český jazyk a literatura	234
Charakteristika vyučovacího předmětu	234
Výchovně vzdělávací cíle	234
Anglický jazyk	247
Charakteristika vyučovacího předmětu	247
Výchovně vzdělávací cíle	247
Německý jazyk	257
Charakteristika vyučovacího předmětu	257
Matematika	264
Charakteristika vyučovacího předmětu	264
Rozvíjení klíčových kompetencí	264
Výchovně vzdělávací cíle	269
Informatika	281
Vzdělávací oblast Člověk a společnost	297
Charakteristika vzdělávací oblasti	297
Klíčové kompetence	297

Výchovně vzdělávací cíle vzdělávací oblasti Člověk a společnost	299
Dějepis.....	301
Charakteristika předmětu Dějepis.....	301
Výchova k občanství	311
Charakteristika předmětu Výchova k občanství:.....	311
Vzdělávací oblast Člověk a příroda	329
Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Člověk a příroda	330
Fyzika	334
Charakteristika výuky předmětu	334
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Fyzika:	335
Přírodopis	344
Charakteristika výuky předmětu Přírodopis.....	344
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Přírodopis.....	344
Zeměpis	352
Charakteristika výuky předmětu Zeměpis.....	352
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Zeměpis.....	352
Chemie.....	359
Charakteristika výuky předmětu Chemie	359
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Chemie	359
Vzdělávací oblast Umění a kultura	364
Charakteristika vzdělávací oblasti	364
Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Umění a kultura.....	364
Hudební výchova	366
Charakteristika výuky předmětu Hudební výchova.....	366
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Hudební výchova.....	366

Výtvarná výchova	370
Charakteristika výuky předmětu Výtvarná výchova	370
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výtvarná výchova	370
Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	374
Charakteristika vzdělávací oblasti	374
Výchova ke zdraví	376
Charakteristika výuky předmětu Výchova ke zdraví	376
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výchova ke zdraví	376
Tělesná výchova	387
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Tělesná výchova	387
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	392
Charakteristika vzdělávací oblasti	392
Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	392
Pracovní činnosti	396
Charakteristika předmětu Pracovní činnosti	396
Výchovně vzdělávací cíle předmětu Pracovní činnosti	396